

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΔ'

ΤΕΥΧ. Α'

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1997

ΑΡΙΘ. 10

Ἡ Ἐκθεσις ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» καὶ τὰ μηνύματα αὐτῆς*

10. Τὰ ἐκθέματα τῆς Ἐκθέσεως «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» πιστοποιοῦν τὸν δυναμικὸν χαρακτήρα τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης, ἡ ὁποία προβάλλει τὸν ἐνιαῖο Ὁρθόδοξο πνευματικὸν προσανατολισμὸν τῆς μετὰ — ἐξελισσομένη μετὰ σταθερὰ πλαίσια αὐτοῦ — ποικιλομορφία. Ὁ προσανατολισμὸς αὐτὸς παρουσιάζει σὺν

καὶ προσευχομένους βυζαντινοὺς καλλιτέχνες νὰ ἐνδιαιωτῶνται μέσα στὶς σφαίρες τῶν μαρμαρυγῶν τῆς θεοκεντρικῆς καθολικῆς ωραιότητος, ἡ βίωσις τῆς ὁποίας εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ εἰδοποιὰ γνωρίσματα τῆς Ὁρθοδοξίας⁸². Ζῶντες μέσα στὸ βασίλειο τῆς ωραιότητος αὐτῆς, εἶναι δυνατὸν «εἰς τὸ ἀμήχανον καὶ ἀνέκφραστον κάλλος τῆς ὑπερουσίου καὶ ὑπερφανοῦς θεότητος ἐνατενίζειν»⁸³ καὶ νὰ ἀγαλλώμεθα «τούτου (τοῦ Θεοῦ) τῷ ἀφράστῳ καὶ ἀπειρονήτῳ κάλλει ἐντροφῶντες»⁸⁴.

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

Μέσα στὸ ἐνιαῖο, σταθερὸ καὶ ἀναλλοίωτο πνευματικὸ «στῦλ» τῆς Βυζαντινῆς Αἰσθητικῆς εἶναι δυνατὴ ἡ ἀποφυγὴ τῆς εἰδολογικῆς στατικότητος καὶ ἡ δυναμικὴ χωροχρονικὴ ἐξέλιξις καὶ παρουσιάσις ποικιλίας μορφολογικῶν παραλλαγῶν, ὅπως τοῦτο γίνεται αἰσθητὸ λ.χ. στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχιτεκτονικὴ, στὰ μωσαϊκά, στὶς τοιχογραφίες, στὶς φορητὲς εἰκόνες, στὶς μινιατοῦρες τῶν λειτουργικῶν βι-

φρονα δυναμισμὸν, ὁ ὁποῖος κινεῖται διαλεκτικῶς μετὰ αἰσθητῶν ἐπιγειῶν μορφῶν κάλλους καὶ τῆς ὑπεραισθητῆς παγκάλου καὶ ὑπερκάλου θείας πραγματικότητος, ἡ ὁποία ἐγίνετο σ' ἐμᾶς ἐν μέρει προσιτὴ μετὰ τὴν Ἐνσάρκωσι καὶ Ἐνανθρώπησι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅπως τονίζουσι τὰ ὀρθόδοξα πατερικὰ καὶ λειτουργικὰ κείμενα, ἡ ὑπαρξιακὴ ἐπαφὴ μετὰ τὸ «ἄρρητον», «ἀκήρατον», «ἐράσιμον» καὶ «πανυπερτέλειον» κάλλος τοῦ Θεοῦ καὶ μετὰ τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν, — ὁ ὁποῖος εἶναι «ὁ ὠραιότατος Λόγος», «ὁ ὑπὲρ πάντας βροτοὺς Ὁραῖος», «ὁ ὠραῖος κάλλει... ὁ τὴν φύσιν ὠραῖσας τοῦ παντός», «ὁ καλλωπίσας τοὺς βροτοὺς θείαις ἀνγαῖς», «τὸ κάλλος τὸ φωσφόρον, ὃ ἐκαλλώπισε τῶν ἀνθρώπων τὴν φύσιν»⁸¹ —, ὑποβοηθεῖ τοὺς εὐσεβεῖς

82. Ὁ ἀείμνητος Καθηγητὴς τοῦ γράφοντος στὸ Marburg ἐπιφανῆς προτεστάντης γερμανὸς θεολόγος Ernst Benz ἔχει ἐπισημάνει ὅτι «στὸ μεγαλεῖο τῆς Ὁρθοδοξίας ἀνήκει καὶ τὸ γεγονός, ὅτι μόνη αὐτὴ διεφύλαξε τὴν ἰδέαν τῆς ωραιότητος τοῦ Θεοῦ καὶ οὐδόλως παύει νὰ τὴν ἐξυμνῇ στὶς προσευχὰς καὶ στοὺς ὕμνους τῆς (θὰ προσθέταμε: καὶ σ' ὅλες τὶς μορφὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης)» (Ernst Benz, Geist und Leben der Ostkirche, Hamburg 1957, σ. 172).

83. Μ. Φωτίου, Τὰ Ἀμφιλόχεια, ἐρώτησις ρρ', Migne Ἐ.Π. 101,889.

84. Μ. Φωτίου, Ἐπιστολὴ ξγ', Ταρσῶ Πατρικῶ ἀδελφῶ παραμυθητικῇ ἐπὶ θυγατρὶ τεθηγκυῖα, Migne Ἐ.Π. 102,976.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 419 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9 τεύχους.

81. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ μορφωτικὴ ἀξία τοῦ ἰσχύοντος Τριωδίου, σ. 110.

βλίων, στὰ χρυσοκέντητα, στὶς λευκανοθήκες, στὰ ὑφαντά, στὴ μικροτεχνία, στὰ ἐκκλησιαστικά σκευή, στὰ ἱερὰ ἄμφια, στὴν Τέχνη τῆς Μακεδονικῆς Σχολῆς ἢ τῶν Κομνηνῶν, στὴν Παλαιολόγεια ἀναγέννησι, στὸν Πανσέληνο, στὴν Μεταβυζαντινὴ Τέχνη, στὴν Κρητικὴ ἢ Ἑπτανησιακὴ Σχολή, στὴν Σλαβικὴ εἰκονογραφία κ.λπ.

Πρὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον στὸ «Αἰσθητικὸ Δοκίμιό» μας ὑπὸ τὸν τίτλο «Τέχνη καὶ Ἐλευθερία», ἀναφερόμενοι σὲ ὅλους τοὺς καλλιτεχνικοὺς τομεῖς, εἶχαμε ἐπισημάνει, ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη, — ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητη προϋπόθεσι νὰ διατηρῆ τὸν πνευματικὸ, μυσταγωγικὸ καὶ ἀναγωγικὸ χαρακτήρα της —, ... πρέπει νὰ χειραγωγῆται ἀπὸ τὸ δυναμικὸ πνεῦμα τῆς παραδόσεώς της... Ἐπομένως σήμερα ἡ τέχνη αὐτὴ μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ἐπιδιώξη τὴν ἀνανέωσι καὶ ἀναγέννησί της, εἴτε ἀξιοποιώντας νέα δομικὰ ὑλικά καὶ χρησιμοποιώντας μερικὲς φορὲς νέα ἢ ἀναπαλαιωμένα ἀρχιτεκτονικὰ σχήματα (λ.χ. ὀκτάγωνα, ροτόντες)⁸⁵, πὺθ θὰ ἐξασφαλίσουν

περισσότερη ἀδιάσπαστη ἐνότητα ἐσωτερικοῦ χώρου καὶ θὰ αἰσθητοποιῶν τελειότερον τὴν κοινωνία τῶν ἁγίων καὶ τὴ συνένωσι τῶν ἐπιγείων καὶ οὐρανίων λάτρεων γύρω ἀπὸ τὸ ἱερὸ θυσιαστήριον, εἴτε δημιουργώντας εἰκονογραφικὰ ἢ μουσικὰ μοτίβα, πὺθ ἐξ ἴσου μὲ τὰ παλαιότερα θὰ εἶναι ἀπαλλαγμένα ἀπὸ νατουραλιστικὸ καὶ ἐγκοσμιοκρατικὸ χαρακτήρα ἢ ὀπερετικὸς ἐκτροχιασμοὺς καὶ θὰ ἀποπνέουν τὸ ἄρωμα τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητος, ἐνῶ συγχρόνως θ' ἀποδεικνύουν ὅτι τὸ Πνεῦμα "ὅπου θέλει πνεῖ" (Ἰωάν. γ' 7) καὶ ἐλευθερώνει ἀπὸ κάθε στατικὸ κονφορμισμὸ... Ἡ πνοὴ τοῦ Παρακλήτου πρέπει νὰ μᾶς ἀφυπνίσῃ ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς αὐταρκειᾶς καὶ τὴν παθητικὴ βίωσι τῆς μεγαλειώδους καλλιτεχνικῆς δημιουργίας τοῦ παρελθόντος. Πρέπει καὶ ἡ σημερινὴ Ὁρθοδοξία νὰ ἀξιοποιήσῃ τὰ τάλαντά της στὸν μεταβαλλόμενο πλουραλιστικὸ κόσμον. Ἄλλοίμονον ἂν εἶχαν πῶς στερέψει οἱ πηγὲς τῆς ὀρθοδόξου καλλιτεχνικῆς ἐμπνεύσεως καὶ ἐὰν περιοριζόμεθα στὴν δουλικὴ μίμησι καὶ ἀντιγραφή»⁸⁶.

11. Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον στὴν Βυζαντινὴ Εἰκονογραφία, ἡ Ἐκθεσις «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» μεταδίδει τὸ μήνυμα, ὅτι εἶναι ἀντίθετο πρὸς τὴν μακροαῖωνα παράδοσι τῆς Ὁρθοδόξου Ζωγραφικῆς τὸ νὰ ἀποκλείωμε τὴ δημιουργία νέων παραλλαγῶν στὴ μορφολογία τῶν ἱερῶν εἰκόνων. Ἀκριβῶς ὁ κάπως «ἐμπροσσιονιστικὸς» χαρακτήρ τῆς Ὁρθοδόξου Ζωγραφικῆς, πὺθ πρέπει νὰ αἰσθητοποιῆ

85. Γιὰ τοὺς κυκλικοὺς καὶ ὀκταγωνικοὺς ναοὺς βλ. Γεωργίου Α. Σωτηρίου, Χριστιανικὴ καὶ Βυζαντινὴ Ἀρχαιολογία, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1942, σσ. 326-340. Γιὰ τὴν Rotonda Θεσσαλονίκης γίνεται τοὺς τελευταίους μῆνες πολὺς λόγος. Παραδείγματα ὀκταγωνικῶν ναῶν περιγράφουν λ.χ. οἱ ἅγιοι Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς καὶ Γρηγόριος Νύσσης. Ὁ πρῶτος παρουσιάζει τὸ ὀκτάγωνον τῆς Ναζιανζοῦ, πὺθ ἀνεγέρθη ἀπὸ τὸν πατέρα του, ὡς «ναόν... μεγέθει μὲν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς, κάλλει δὲ σχεδὸν ὑπὲρ πάντας, ὀκτῶ μὲν ἰσοπλευροῖς εὐθείαις εἰς ἑαυτὸν ἀπαντῶντα, κίονων δὲ καὶ στοῶν διωρόφων κάλλει εἰς ὕψος αἰρόμενον... οὐρανόθεν δὲ ἀνωθεν ἀπαστράπτοντα... δρόμοις τε ἀμφιθέτοις ἰσογωνίοις κυκλούμενον καὶ πολὺν τὸν ἐν τῷ μέσῳ τόπον περιλαμβάνουσιν...» (Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Ἐπιτάφιος εἰς τὸν πατέρα, Migne Ἐ.Π. 35,1037). Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης σὲ ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Ἀμφιλόχιον Ἰκονίου περιγράφει τὸν ὀκταγωνικὸ ναὸ τῆς Νύσσης: «Σταυρὸς ἐστὶ τοῦ εὐκτηρίου τὸ σχῆμα... Ἄλλ' ἐγκεῖται τῷ σταυρῷ κύκλος ὀκτῶ γωνίαις διειλημμένος· κύκλον δὲ διὰ τὸ περιφερὲς ἀνόμασα τὸ ὀκτάγωνον σχῆμα». Ὁ ναὸς ἔχει «ὀκτῶ ἀψίδας..., δι' ὧν ἐκ παραλλήλου τὰ τετράγωνα τε καὶ ἡμικύκλια πρὸς τὸ μέσον τὴν συνάφειαν ἔξει» καὶ ὀκτῶ κίονας μὲ «βωμοειδεῖς σπειράς... καὶ κεφαλίδας διαγλύφους κατὰ τὸ Κορίνθιον εἶδος» (Γρηγορίου Νύσσης, Ἐπιστολὴ κε' Ἀμφιλόχιῳ, Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων

καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, ἔκδ. «Ἀποστολικῆς Διακονίας» τόμ. 70, Ἀθήναι 1991, σσ. 59-61). Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τῶν ὀκταγωνικῶν ναῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀνεγέρθη λ.χ. ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Βιταλίου στὴν ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξαφωμένη Ραβέννα, ὁ ὁποῖος ναὸς εἶναι «περικεντρὸ θολωτὸ κτίριον μὲ ὀκτῶ κόγχες, τὸ ὁποῖον ἐγένετο βασικὸ ὑπόδειγμα στὸν Κάρολο τὸν Μέγα» γιὰ τὸν αὐτοκρατορικὸ ναὸ, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἔκτισε στὸ Aachen (Konstantin Kalokyris, Theophano - Θεοφανώ, ἡ Ἑλληνίδα αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας καὶ ἡ Βυζαντινὴ Τέχνη τοῦ 10ου καὶ 11ου αἰῶνα, Ἐκδοσι τοῦ Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος στὴν Κολωνία, 1991, σσ. 56 καὶ 64 καὶ γερμανιστὶ σσ. 19 καὶ 26).

86. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Τέχνη καὶ Ἐλευθερία, σσ. 52-53.

τὰ προσωπικά βιώματα καὶ ὁράματα τῶν ζωγράφων, τὰ ὁποῖα ἀναποφεύκτως ποικίλλουν ἀναλόγως πρὸς τὸν βαθμὸ τῆς προσωπικῆς μεθέξεώς τους στὶς ἀκτιστες θεῖες ἐνέργειες, καὶ ἡ ἀξιοποιήσις μέσα στὴν καθ' ὅλου Ἐκκλησιαστικὴ Τέχνη τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης – ὄχι στατικῆς, ἀλλὰ δυναμικῆς – αισθητικῆς κατηγορίας τοῦ «ὑπερόχου» ἢ τοῦ «ὑψηλοῦ» εἶναι τὰ γενεσιουργὰ αἷτια τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐπιθυμητῆς ποικιλίας εἰκονογραφικῶν παραλλαγῶν, πού προέρχονται ἀπὸ τὸν χρωστήρα ἀγιογράφων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν οἱ ἴδιοι τὸ μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας καὶ – (πρέπει νὰ) – ζωγραφίζουσιν μὲ κατάλληλη ἐσωτερικὴ προετοιμασία διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς, ὅπως ἐπιβάλλει ἡ εἰκονογραφικὴ παράδοσις τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἄνευ ἐσωτερικῆς μεταρσιώσεως ἀπλή ἀντιγραφὴ παλαιότερων εἰκονογραφικῶν προτύπων, ὅσον καὶ ἐὰν ἀναδεικνύη μερικὰς φορὲς ἐξαιρετοὺς «βιρτουόζους» ἀντιγραφεῖς, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ συντελῆ στὴ μεταβολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ζωγραφικῆς σὲ νατουραλιστικοῦ εἶδους φωτογραφικὴ καὶ ἀντιγραφικὴ τεχνικὴ, ἡ ὁποία, ὅταν παρέλθῃ ἡ διεθνὴς μόδα τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ δημιουργήσῃ κάποιον κορεσμὸ καὶ νὰ ὀδηγήσῃ σὲ ἄδικη ὑποβάθμισι καὶ ὑποτίμησί της. Ὅταν ἡ εἰκονογραφία γίνεται ἐπαγγελματισμὸς καὶ μερικὰς φορὲς ἐμπορικὸ κύκλωμα ἀμνητῶν ἀντιγραφῶν γιὰ προσπορισμὸ ὑλικοῦ κέρδους, τότε καταντᾷ σὲ δουλικὴ ἄψυχη καὶ ἐσπυραμένη ἀντιγραφὴ παλαιότερων «κλισέ» καὶ σὲ στατικὴ ἀκίνησις. Βεβαίως, ὡς ἐπισημαίνει εὐστόχως ὁ εἰδικὸς διακεκριμένος συνάδελφος κ. Κωνσταντῖνος Καλοκύρης, «καλύτερα νὰ γίνωνται βυζαντινὰ ἀντίγραφα (ἔστω καὶ μὲ τὴν ἐννοια κάποιας μόδας) παρὰ ἀντίγραφα ἀπὸ τὴν μὴ ὀρθόδοξον παράδοσιν (τῆς Δύσεως)», ἀλλ' ὁμως «ἔτσι πού συνεχίζονται τὰ πράγματα, φθάνομε πλέον σὲ μιὰ τυποποίησιν, σὲ μιὰ ἐντελῶς μηχανικὴ ἐπανάληψιν παλαιῶν προτύπων... Ἡ βιομηχανοποίησις (industrialisation) εἶναι ἤδη φανερὴ. Μιλοῦμε πιά ὄχι γιὰ ἀληθινὴ τέχνη, ἀλλὰ γιὰ "imagerie" ὀρθόδοξο. Τὰ "ὑβρίδια" μερικῶν σημερινῶν

ἀγιογράφων δὲν ἔχουσιν καμιά σχέση μὲ τὴν ὀρθόδοξον εἰκονογραφίαν...»⁸⁷.

Ἡ Ὁρθόδοξον Εἰκονογραφία, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς διατηρήσεως τοῦ ἀμεταβλήτου καὶ ἀναλλοιώτου πνευματικοῦ, ἐπικλητικοῦ, ἀναγωγικοῦ καὶ μυσταγωγικοῦ χαρακτήρος πάσης νέας μορφολογικῆς παραλλαγῆς της, πρέπει πάντοτε νὰ χειραγωγῆται ἀπὸ τὸ δυναμικὸ πνεῦμα τῆς μακροαίωνος παραδόσεώς της καὶ νὰ παρουσιάζῃ τὴν ἐκάστοτε πηγαία καὶ πνευματοκίνητη ἀνανέωσιν καὶ «ἀναγέννησιν» της, ἡ ὁποία πρέπει νὰ αισθητοποιῆται καὶ σὲ νέα εἰκονογραφικὰ «μοτίβια» (λ.χ. γιὰ νέους ἀγίους στὸ σύγχρονον περιβάλλον τους, γιὰ νέους σταθμοὺς τῆς Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὸ λυκαυγὲς ἢ τὴν ἄνθησιν καὶ καρποφορίαν τοῦ ὀρθοδόξου ἱεραποστολικοῦ ἔργου στὴν Ἀφρικὴ ἢ στὴν Ἀσίαν), τὰ ὁποῖα θὰ ἀντανάκλουν τὶς ἀνταύγειες τοῦ καταναγάζοντος αὐτὰ θαβωρείου φωτός.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

87. Κωνσταντῖνος Καλοκύρης, Ἡ Βυζαντινὴ Εἰκονογραφία στὸν σύγχρονον κόσμον, στὸν τόμον «Δώρημα στὸν Ι. Καραγιαννόπουλον», «Βυζαντινά», τόμ. 13, Θεσσαλονίκη, 1985, σ. 733.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ

- ★ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ
- ★ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΤΗΧΗΣΕΙΣ, ἀγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων (ἐξήγησις τοῦ ἱεροῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρισματος).
- ★ ΝΑ ΣΑΣ ΖΗΣΕΙ... Μιὰ προσέγγισιν στό μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος (Μητροπ. Δημητριάδος Χριστοδοῦλου).
- ★ ΚΑΤΗΧΗΣΗ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ, (βιβλίον πού ἀναφέρεται καὶ στό Βάπτισμα τῶν νηπίων), νῦν Μητροπ. Ναυπάκτου Ἱεροθέου.

Ἄπολιτικός γάμος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δημιουργηθέντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προβλήματα*

5. Ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία.

Ὁ κατὰ τὸ πρῶτον ἡμῖς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ἀκμάσας Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης εἰς τὸ ἔργον του «Περὶ τοῦ τέλους ἡμῶν καὶ τῆς ἱεράς τάξεως τῆς κηδεῖας καὶ τῶν κατ' ἔθος ὑπὲρ μνήμης γινομένων», καταχωρίζει εἰς αὐτό, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, διὰ τὸν «ἐπιτελεύτιον ἀσπασμόν» τοῦ νεκροῦ, «ὅτι καὶ θνήσκοντες, ἀλλήλων οὐ χωριζόμεθα». Πάντες γὰρ τὴν αὐτὴν ὁδεύσομεν τρίβον καὶ ἅμα ταχθησόμεθα εἶναι, καὶ οὐ χωρισησόμεθά ποτε» (Migne 155, 685). Ὡσαύτως ὁ διαπρεπὴς πρωτοπρεσβύτερος καὶ ἐπιφανὴς θεολόγος Κωνσταντῖνος Καλλίνικος εἰς τὸ πολύτιμον ἐπιστημονικὸν ἔργον του «Ὁ Χριστιανικὸς Ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ» γράφει, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία δὲν ἠθέλησεν οὐδὲ κατὰ διανοίαν νὰ σύρῃ ὀροθετικὴν γραμμὴν μεταξὺ ἀποικομένων καὶ μενόντων, μεταξὺ ἐκλιπόντων καὶ παρόντων, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ἐσαεὶ ἀμφοτέρους, ὡς ἐξ ἴσου ζῶντας, νὰ σφίγγῃ στοργικῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς», καὶ ὁμιλεῖ διὰ «τὸ πρὸς τοὺς νεκροὺς σέβας» (Κωνσταντίνου Καλλινίκου πρωτοπρεσβυτέρου, Ὁ Χριστιανικὸς Ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Ἀλεξάνδρεια 1921, σελ. 70, καὶ 69).

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας
κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ὡς γνωστόν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνθρώπου γίνεται ἡ κηδεῖα, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα προέρχεται ἀπὸ τὴν λέξιν κήδος, ἡ ὁποία σημαίνει φροντίζει. Ἡ φροντίζει αὕτη, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ποιμαίνουσαν καὶ διαρκῶς εὐχομένην Μητέρα Ἐκκλησίαν, εἶναι τριπλῆ, ἤτοι α) ἡ σύντομος Ἀκολουθία διὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς τὸν ναόν, β) ἡ Νεκρώσιμος ἐν αὐτῷ Ἀκολουθία καὶ γ) ἡ ἔμπροσθεν τοῦ τάφου ἐπίσης σύντομος Ἀκολου-

θία, τελουμένη πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ. Ἡ τριπλῆ δὲ αὕτη τῆς Ἐκκλησίας φροντίζει ἀνάγει τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὰ νεκρικὰ ἔθιμα τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων Ἑλλήνων ἀλλὰ καὶ εἰς παρόμοια ἔθιμα ἄλλων λαῶν, ἀκόμη καὶ ἀγροίων, διὰ τὸ πρὸς τοὺς νεκροὺς ὀφειλόμενον καὶ ἐπιβεβλημένον σέβας.

Αἱ ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων δεήσεις τῆς προσευχομένης Ἐκκλησίας εἶναι εὐχαὶ καὶ προσευχαὶ καὶ ἱκεσίαι, θεωροῦνται δὲ οἱ ἀποθανόντες «ὡς ζῶντες» καὶ ἱκετεύουν καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς των «ἐν χώρᾳ ζώντων καὶ ἐν σκηναῖς δικαίων».

Πρωτίστως, εἰς τὴν σύντομον Ἀκολουθίαν διὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ ἡ Ἐκκλησία εὐχεται ὅπως «ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς» ἀναπαύσῃ «μετὰ πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου» του, «ὅπου πάντες οἱ Ἅγιοι» του ἀναπαύονται, καὶ δέεται «ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον», καὶ εὐχεται καὶ αἰτεῖται «τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν», καὶ παρακαλεῖ τὸν «φιλόανθρωπον Θεόν» νὰ συγχωρήσῃ «πᾶν ἁμάρτημα τὸ —ὑπὸ τοῦ νεκροῦ— προαχθὲν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ ... ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται, καὶ οὐχ ἁμαρτήσει», καθ' ὅσον «μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας» εἶναι ὁ «φιλόανθρωπος Θεός».

Κατὰ δὲ τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν ἡ προσευχομένη Ἐκκλησία προτάσσει αὐτῆς ὄχι Ψαλμοὺς μετανόιας, ἀλλὰ ἔχει ἐπιλέξει, κατὰ σειρὰν καὶ συνέχειαν, 18 στίχους, τοὺς ὁποίους ἔχει κατατάξῃ, ἀνὰ 6, εἰς Α', Β' καὶ Γ' Στάσεις, ἀπὸ τὸν ΡΙΗ' (118) Ψαλμόν, ὁ ὁποῖος εἶναι «Ἐγκώμιον τοῦ Θεοῦ Νόμου», καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει ὀνομασθῆ ὑπὸ τινων «Ἐπιτομὴ τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς» (Κωνσταντίνου Καλλινίκου πρωτοπρεσβυτέρου, Ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἱερὸν Ψαλτῆρα, τόμος Β', Ψαλμοὶ 72-150, Ἀλεξάνδρεια 1929, σελ. 269). Καὶ δὲν ἐπέλεξε ἡ προσευχομένη Ἐκκλησία Ψαλμοὺς μετανόιας, διότι ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 424 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9 τεύχους.

ἔχει ὡς πεμπτουσίαν, δηλαδή κύριον συστατικὸν αὐτῆς, τὴν δέησιν καὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἰκεσίαν νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας τοῦ κηδευομένου ἢ τῆς κηδευομένης καὶ νὰ τάξῃ τὴν ψυχὴν «ὅπου πάντες οἱ Ἅγιοι» τοῦ Θεοῦ ἀναπαύονται.

Περαιτέρω, καὶ ἐν συνεχείᾳ, εἰς τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια τῆς Ἀκολουθίας φέρεται ὡς νὰ ζῆ ὁ νεκρὸς καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸν ὅπως εὔρη καὶ αὐτὸς «τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετανοίας», διότι εἶναι «τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον», καὶ ἰκετεύει νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ («ἐπανάγαγε») ὁ Κύριος «εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν» καὶ νὰ τὸν ἀναμορφώσῃ («ἀναμορφώσασθαι») εἰς «τὸ ἀρχαῖον κάλλος», διότι ὁ ἄνθρωπος εἶναι «εἰκὼν τῆς ἀρχῆτου δόξης» τοῦ Θεοῦ, καίτοι φέρει τὰ «στίγματα πταισμάτων», καὶ ζητεῖ, ὁ ὡς ζῶν δεόμενος νεκρὸς, νὰ τὸν οἰκτειρήσῃ ὁ Δεσπότης Θεὸς διότι εἶναι ἰδικόν του πλάσμα («σὸν πλάσμα, Δέσποτα»), καὶ νὰ τοῦ δώσῃ «τὴν ποθεινὴν πατριδα», ποιῶν αὐτὸν «Παραδείσου πολίτην». Καὶ ἐπισφραγίζει ἢ προσευχομένη Ἐκκλησία τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια τῆς Ἀκολουθίας διὰ τοῦδε τοῦ τροπαρίου: «Ἀνάπαυσον, ὁ Θεὸς τὸν δούλόν σου, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ἐν Παραδείσῳ, ὅπου χοροὶ τῶν Ἁγίων Κύριε, καὶ οἱ Δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς φωστῆρες τὸν κεκοιμημένον δούλόν σου ἀνάπαυσον, παρορῶν αὐτοῦ πάντα τὰ ἐγκλήματα». Ἡ αὐτὴ δέησις καὶ ἰκεσία ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τὸ ἀκολουθοῦν Κοιτάκιον: «Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ἐνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελευτήτος».

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰ ἐν συνεχείᾳ, ὁκτῶ ἤχων, Ἰδιόμελα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἐπαναλαμβάνεται ἢ ἀνωτέρω ἀναγραφείσα ἰκεσία καὶ δέησις τῆς προσευχομένης Ἐκκλησίας, καὶ συγκεκριμένως: «Ἄλλ' ἐν τῷ φωτί, Χριστέ, τοῦ προσώπου σου, καὶ τῷ γλυκασμῷ τῆς σῆς ὠραιότητος, ὃν ἐξελέξω, ἀνάπαυσον, ὡς φιλόχριστος». Καὶ «τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν, παρὰ Χριστοῦ αἰτησώμεθα». Καὶ «τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, ἐνθα πάντων ἐστὶν εὐφροαινομένων ἢ κατοικία». Καὶ «δεῦτε βοήσωμεν τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ Κύριε, τῶν αἰώνων σου ἀγαθῶν ἀξίωσον, τὸν μεταστάντα ἐξ ἡμῶν, ἀναπαύων αὐτόν, ἐν τῇ ἀγήρῳ μακαριότητι». Καὶ «ἀλλὰ ἀνάπαυσον Κύριε, μετὰ δικαίων τὸν δούλόν σου». Καὶ «διὸ Χριστέ, τὸν δούλόν σου, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς Δι-

καίων ἀνάπαυσον». Καὶ «διὸ πάλιν εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη κατεδικάσας ἐπιστρέφειν Κύριε, καὶ αἰτεῖσθαι τὴν ἀνάπαυσιν». Καὶ τοῦ Θεοῦ «τοῦ παρέχοντος τῷ μεταστάντι τὴν ἀνάπαυσιν». Ὡσαύτως, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου «Ὡς ἄνθος μαραίνεται...», ἀναγράφεται «τότε —κατὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν— Δέσποτα, ὃν μετέστησας ἐξ ἡμῶν, ἐν ταῖς τῶν Ἁγίων σου κατάταξον σκηναῖς, τὸ πνεῦμα τοῦ σοῦ δούλου, Χριστέ». Ἐπίσης εἰς τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου «Ὡσαύτως φοβερώτατον...» καταχωρίζεται ἢ πρὸς τὸν Χριστὸν τὸν ἀθάνατον Βασιλέα ἰκεσία «τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον, ἐν σκηναῖς τῶν Δικαίων σου, Ζωοδότα Φιλάνθρωπε». Καὶ τέλος, εἰς τὸ τροπάριον «Ὁ θάνατός σου...» καὶ εἰς τὸ μετ' αὐτὸ Θεοτοκίον ἀναφέρεται ἢ δέησις «διὸ τὸν μεταστάντα ἀνάπαυσον ὡς φιλόχριστος» καὶ ἢ ἰκεσία «ικέτευε —Ἁγνὴ Παρθένε— ἐλεηθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ».

Αἱ αὐταὶ εὐχαὶ καὶ ἰκεσὶαι ἐπαναλαμβάνονται καὶ εἰς τὰ τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν καὶ συγκεκριμένως: Ὁ νεκρὸς φέρεται δεόμενος, ὡς ἐὰν εὐρίσκειται ἐν ζωῇ, παρακαλῶν τὸν Χριστὸν νὰ τὸν ἀξιώσῃ τῆς μετανοίας τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ Ληστοῦ, λέγων «αὐτοῦ τῆς μετανοίας ἀξίωσον καμὲ τὸν ἀνάξιον». Παρακαλεῖ δέ, ἐν συνεχείᾳ, ἢ προσευχομένη Ἐκκλησία ὅπως ὁ Θεός, «ὁ κυριεύων ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου», ἀναπαύσῃ «ἐν ταῖς αὐλαῖς Ἁγίων, ὃν προσέλαβε ἐκ τῶν προσκαίρων», καὶ ὅπως κατατάξῃ «ἐν χώρᾳ Δικαίων, ὃν μετέστησε δούλον» του. Τὸ δὲ ἐπόμενον τροπάριον τῶν Μακαρισμῶν, εἶναι εὐχὴ πρὸς τὸν Χριστόν, ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν νεκρὸν, θεωρούμενον ὡς ζῶντα, διότι ἢ Ἐκκλησία, ὡς προανεφέρθη, «ἐξακολουθεῖ ἔσαε —νὰ θεωρῆ ζῶντας καὶ νεκροὺς— ἀμφοτέρους, ὡς ἐξ ἴσου ζῶντας, καὶ νὰ σφίγγῃ στοργικῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς». Ἀναγράφεται, οὕτω, εἰς τὸ τροπάριον «Χριστὸς σε ἀναπαύσει ἐν χώρᾳ ζώντων, καὶ πύλας Παραδείσου ἀνοίξει σοι, καὶ βασιλείας δείξει πολίτην, καὶ ἄφεςίν σοι δώη, ὃν ἡμαρτες ἐν βίῳ φιλόχριστε». Σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι ἢ λέξις «φιλόχριστε» δὲν σχετίζεται μὲ εὐσεβῆ σχέσιν τοῦ νεκροῦ πρὸς τὸν Χριστόν, ἀλλὰ μὲ τὸ ὅτι κατὰ τὴν Βυζαντινὴν χρονικὴν περιόδον οἱ νεκροὶ προσηγορεύοντο «ἀμαρτωλοὶ καὶ φιλόχριστοι, οἱ δὲ κληρικοὶ θεοφιλέστατοι καὶ θεοσεβέστατοι» (Φαίδωνος Κουκουλέ, Βυ-

ζαντινῶν βίος καὶ πολιτισμός, τόμος Δ', Ἀθήναι 1951, σελ. 199). Σήμερα, ὡς γνωστόν, οἱ νεκροὶ προσαγορεύονται «συγχωρεμένοι» καὶ «μακαρίζονται».

Περαιτέρω, εἰς τὸ Προκειμένον τοῦ Ἀποστόλου τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας γίνεται λόγος περὶ ἀναπαύσεως τοῦ ἀποθανόντος: «Μακαρία ἡ ὁδός, ἣ πορεύει σήμερον, ὅτι ἠτοιμάσθη σοι τόπος ἀναπαύσεως». Ἡ φράση αὕτη ἐνθυμίζει τὸν λόγον τοῦ Κυρίου πρὸ τοῦ πάθους του «Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν» (Ἰωάν. 12, 2). Ἐπειτα, τὸ Ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, καὶ εἰς τὸ ὅτι οἱ ζῶντες, οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν ἀνάστασιν, δὲν πρέπει νὰ λυποῦνται ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῶν ἀπελθόντων ἐκ τῆς ζωῆς ταύτης. Τὸ δὲ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται ἐπίσης εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ εἰς τὴν ἐν οὐρανοῖς ἀμοιβὴν μὲν τῶν δικαίων, κατάκρισιν δὲ τῶν διαπραξάντων «τὰ φαῦλα».

Ἐν συνεχείᾳ τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας αἱ Εὐχαὶ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀσπασμοῦ, ἀναφέρονται καὶ αὐταὶ εἰς δεήσεις καὶ ἰκεσίας τῶν ἱερουργούντων κατὰ τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ μεταστάντος «ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ γλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα ἀπέδρα ὁδύνη, λύπη καὶ στεναγμός...», ὡς προαναφέρθη. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς Συγχωρητικῆς Εὐχῆς «εἰς πᾶσαν ἀράν, καὶ ἀφορισμὸν εἰς τεθνεῶτα» τῆς ὑπὸ Ἀρχιερέως ἀναγνωσκομένης, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀναγράφονται καὶ ταῦτα: «Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῖς ἁγίοις σου Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις τὴν ἐξουσίαν ταύτην δὸς ὥστε τῶν ἀμαρτημάτων διδόναι τὴν ἄφεσιν, καὶ εἰπών· Ὅσα ἂν δήσητε καὶ λύσητε, ἵνα ὡσι δεδεμένα, καὶ λελυμένα· δι' αὐτῶν δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς, εἰ καὶ ἀναξίους, ὡσαύτως τὴν τηλικαύτην δωρεὰν φιλανθρωπῶς διαβιβάσας, λύσον τὸν κοιμηθέντα δούλόν σου (τὸν δεῖνα) τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἀμαρτήματος, καὶ ἔστω συγχωρημένος, καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ ἀειπαρθένου σου Μητρὸς, καὶ πάντων σου τῶν Ἀγίων. Ἀμήν». Εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς ἄλλης Εὐχῆς «... Καὶ ἄφες αὐτῷ ὅσα ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν ἤμαρτε, λύσας αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπικείμενον, μεθ' οἰωνδήποτε τρόπων, δεσμόν, ὃν αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἐκ συναρπαγῆς ἢ ἄλλης

τινὸς αἰτίας ἔδησεν, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως εἴτε παρ' ἄλλου τινός, φθόνῳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ πονηροῦ, τοιοῦτον ὑπέστη ὀλίσθημα· εὐδόκησον, ὡς ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος, τὴν μὲν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀγίων ταχθῆναι τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, τὸ δὲ σῶμα τῆ παρὰ σοῦ δημιουργηθείσῃ φύσει δοθῆναι. Ὅτι εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν».

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸ σύνολον τῶν 12 Στιχηρῶν, τῶν καταχωριζομένων εἰς τὸ Μέγα Εὐχολόγιον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, τῶν ψαλλομένων κατὰ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, πάλιν ἀναγράφονται εὐχαὶ καὶ δεήσεις ὑπὲρ «τῆς εἰς αἰῶνας» ἀναπαύσεως τῶν μεταστάντων ἀδελφῶν. Καὶ συγκεκριμένως: «Ὅνπερ, ἀναπαῦσαι Κύριος εὐξώμεθα». Καὶ «Κύριον εὐξώμεθα δοῦναι, εἰς αἰῶνας τούτῳ τὴν ἀνάπαυσιν». Καὶ «Δεῦτε τὸν Κριτὴν δυσωποῦντες, πάντες ἐπεξώμεθα, ἵνα, συγχωρήσῃ Κύριος, ἃ ἔπραξεν». Καὶ «Νῦν γάρ, οἱ ποτε ἐν τῷ βίῳ, τάφοις καταβέβληνται· οὐς περ, ἀναπαῦσαι Κύριος εὐξώμεθα». Καὶ εἰς τὸ τελευταῖον Θεοτοκίον τροπᾶριον παρακαλεῖται ἡ «Μήτηρ τοῦ ἀδύτου Ἡλίου Θεογεννήτρια», νὰ παρακαλέσῃ τὸν Ὑπεράγαθον Υἱὸν τῆς νὰ ἀναπαύσῃ «τὸν νῦν μεταστάντα, ἐνθα ἀναπαύονται αἱ τῶν Δικαίων ψυχαὶ» καὶ νὰ ἀναδείξῃ αὐτὸν «θειῶν ἀγαθῶν κληρονόμον ἐν αὐλαῖς τῶν Δικαίων, εἰς μνημόσυνον αἰώνιον». Τὸ δὲ Δοξαστικὸν τροπᾶριον κατὰ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν τοῦ νεκροῦ —τὸ ὁποῖον κακῶς δὲν ψάλλεται ἤδη ἀπὸ πολλοῦ— εἶναι ἡ τελευταία αἴτησις καὶ παράκλησις καὶ ἐπιθυμία, πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ κεκοιμημένου, πρὸς τοὺς «ἀδελφοὺς καὶ φίλους, συγγενεῖς καὶ γνωστούς», ἔχουσα ἐν τέλει ὡς ἐξῆς: «Ἄλλ' αἰτῶ πάντας καὶ δυσωπῶ, ἀδιαλείπτως ὑπὲρ ἐμοῦ προσεύξασθαι Χριστῷ τῷ Θεῷ, ἵνα μὴ καταταγῶ διὰ τὰς ἀμαρτίας μου, εἰς τὸν τόπον τῆς βασάνου, ἀλλ' ἵνα με κατατάξῃ ὅπου τὸ φῶς τῆς ζωῆς».

Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἡ ποιμαίνουσα καὶ προσευχομένη Ἐκκλησία, κατὰ τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν, βλέπει τὸν ἀποθανόντα ὡς «ἀμαρτωλόν», ὅπως τὸν προσηγόρευον ἤδη οἱ Βυζαντινοί, ὡς ἐγένετο ἀνωτέρω λόγος, καὶ εὐχεται πάλιν καὶ πολλάκις κατ' αὐτὴν ὑπὲρ συγχωρήσεως τῶν ἀ-

μαρτημάτων αὐτοῦ τῶν «ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ» διαπραχθέντων κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν αὐτοῦ. Καὶ δὲν παραλείπει νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἀποθανόντα δεόμενον καὶ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐν ᾧ κείται φερέτρον του, ἵνα τύχη τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ.

Περὶ δὲ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ, πρὸς τοῖς ἄλλοις πολλοῖς νεκρωσίμοις τροπαρίοις, εἶναι χαρακτηριστικὸν τὸ Ἀπολυτίκιον, ἐν τῷ Τριωδίῳ, τοῦ «Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρεως», κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία «μνήμην ἐπιτελεῖ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν», τὸ ὁποῖον Ἀπολυτίκιον ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ὁ βάθει σοφίας φιλανθρώπως πάντα οἰκονομῶν, καὶ τὸ συμφέρον πᾶσιν ἀπονέμων μόνε Δημιουργέ, ἀνάπαυσον Κύριε τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου· ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα ἀνέθεντο, τῷ ποιητῇ καὶ πλάστῃ καὶ Θεῷ ἡμῶν». Ἡ «ἐλπὶς τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ» τῶν κεκοιμημένων καὶ ἐν τάφῳ κειμένων καὶ εἰς χοῦν εὐρισκομένων, εἶναι ἀναμφισβητήτως τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Εἶναι δὲ γνωστὸν, ὅτι εἰς ὅλα τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀναφέρεται τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἀναγράφεται, εἰς ἄπειρον ἀριθμὸν περιπτώσεων, ἱκετευτικῶς εἰς Δοξολογίας καὶ Αἰτήσεις καὶ Δεήσεις, καὶ Παρακλήσεις, ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ καὶ ἐν γένει εἰς ἱερὰς Ἀκολουθίας. Πρωτίστως τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἀναφέρεται εἰς ἀμέτρητα χωρία τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ εἰς τὰ Πατερικὰ κείμενα.

Μετὰ τὴν σύντομον Ἀκολουθίαν διὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς τὸν ναόν, καὶ μετὰ τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν, περὶ τῶν ὁποίων ἀμέσως προηγουμένως ἐγένετο λόγος, ἡ προσευχομένη Ἐκκλησία τελεῖ καὶ μίαν τελευταίαν σύντομον Ἀκολουθίαν ἔμπροσθεν τοῦ τάφου, πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ νεκροῦ. Ἡ Ἀκολουθία αὕτη εἶναι ἡ ἰδίᾳ μὲ τὴν προαναφερθεῖσαν Ἀκολουθίαν διὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ, ἥτοι «Νεκρώσιμον Τρισάγιον», μὲ τὴν ἐξῆς προσθήκην, ὅπως αὕτη καταχωρίζεται εἰς τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ Μεγάλου Εὐχολογίου τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὸ Μικρὸν Εὐχολόγιον. «Καὶ οὕτως ἄραντες τὸ λείψανον, ἀπερχόμεθα εἰς τὸν τάφον, ψάλλοντες, τὸ Ἅγιος

ὁ Θεός· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· κτλ. καὶ τίθεται τὸ λείψανον ἐν τῷ μνήματι. Ὁ δὲ ἱερεὺς, ἄρας χοῦν μετὰ τοῦ πτύου, σταυροειδῶς ἐπιρρίπτει ἐπάνω τοῦ λειψάνου, λέγων· Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἢ οἴκουμένη, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐπιχέει ἐπὶ τῷ λειψάνῳ κανδήλαν, ἢ τὴν τέφραν τοῦ θυμιατηρίου. Καὶ οὕτω καλύπτουσιν, ὡς σύνηθες, τὸν τάφον». Τόσον τὸ πρῶτον, ὅσον καὶ τὸ δεύτερον Ἀγιογραφικὸν χωρίον, ἀναφέρονται εἰς τὴν σχέσιν τοῦ θνητοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γῆς, εἰδικῶς δὲ τὸ δεύτερον εἶναι ἡ γνωστὴ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ διάπραξιν τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας (Γένεσις 3, 19). Τοιοῦτοτρόπως ἡ ποιμαίνουσα καὶ προσευχομένη στοργικὴ Μητέρα Ἐκκλησία παρακολουθεῖ τοὺς χριστιανούς της ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς κολυμβήθρας τοῦ θείου Βαπτίσματος μέχρι τοῦ βάθους τοῦ τάφου των, ἀλλὰ καὶ πέραν αὐτοῦ διὰ τῆς τελέσεως τῶν ὑπὲρ αὐτῶν καθιερωμένων Μνημοσύνων.

(Συνεχίζεται)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΠΑΤΕΡΙΚΑ ΑΣΚΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

- * ΜΙΚΡΗ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ. Πατερικά φιλοκαλικά κείμενα, τόμος Α' (Ἀρχιμ. Εὐσεβίου).
- * ΜΙΚΡΗ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ. Πατερικά φιλοκαλικά κείμενα, τόμος Β' (Εὐαγγ. Γ. Καρακοβούνη).
- * Ο ΜΕΓΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Καθηγ. Ἡλία Μουτσούλα, Κίμ. Παπαχριστόπουλου).
- * ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ καὶ ἄλλα κείμενα. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Καθηγ. Στυλ. Παπαδόπουλου, Βασ. Μουστάκη).
- * ΜΙΛΑΕΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Καθηγ. Στυλ. Παπαδόπουλου καὶ ὀμάδας θεολόγων).
- * ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ, ἁγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Εἰσαγωγή, κείμενα, σχόλια (Πρωτοπρ. Δημ. Στανιλοάε, Ἰγν. Σακαλή).

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΣΧΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΩΝ «ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ»*

11.— Ἐπομένως, ἔστω καὶ ἂν τυγχάνη ὀρθὸν τὸ λεγόμενον, ὅτι δὲν ὑφίσταται νενομοθετημένη διαδικασία πρὸς ἀναγνώρισιν θρησκευτῶν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, οὐδόλως σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ ἀναγνώρισις. Ἀπλῶς ὁ νομοθέτης ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὸν τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ δὲν ἐξεχώρησε τοῦτο εἰς τὴν Διοίκησιν, ἐπομένως δέ, καὶ ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ἡ Κρατικὴ Διοίκησις δὲν δύναται νὰ ἀναγνωρίζῃ εἰς τοὺς μὴ ἀνεγνωρισμένους ὑπὸ τοῦ Κράτους θρησκευτικούς λειτουργοὺς κρατικὰς λειτουργίας, ὅπως ἡ ἀρμοδιότης νὰ δέχωνται ὡς δημόσιοι λειτουργοὶ δηλώσεις συναινέσεως περὶ συνάψεως γάμου ὑπὸ τῶν ἐπιθυμούντων ἵνα ἔλθουν εἰς γαμικὴν κοινωνίαν.

Ε. ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ

Αἱ ἀρχαὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδράζεται τὸ ὑπ' ἀριθμ. ΑΣ 613/1996 ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος τυγχάνουν μὴ ὀρθαί. Αἱ ἐσφαλμέναι αὗται ἀρχαὶ ὑποκρύπτονται ὑπὸ ἄλλας σεβαστὰς καὶ ἀνεγνωρισμένας καὶ δὲν γίνονται ἀμέσως ἀντιληπταί. Οὕτω:

1. Τὸ ἔγγραφο ἐντέλλεται ὅπως καταχωρῶνται εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τὰ τελούμενα ὑπὸ τῶν παλαιοημερολογιτῶν «ιερέων» ἢ «ἀρχιερέων» «μυστήρια» ὑπὸ προϋποθέσεις, μία τῶν ὁποίων εἶναι τῆς μὴ ἐπιβολῆς τοῖς εἰρημένοις «κληρικοῖς» τῶν ἐν λόγῳ παρατάξεων τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως.

Διὰ τῆς συγκεκριμένης ἐντολῆς τίθεται ἐμμέσως ἡ ἀρχή, ὅτι δὲν ἐρευνᾶται τὸ «κανονικὸν» τῆς χειροτονίας τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, ἀλλὰ μόνον τὸ κανονικὸν τῆς διατηρήσεως, δηλαδή τῆς μὴ ἀποβολῆς τῆς ἱερατικῆς ιδιότητος, οὐδαμῶς ζητουμένου ἢ προβλεπομένου ἐλέγχου τῆς κανονικότητος τῆς χειροτονίας. Τυχάνει ὁμως σαφές, ὅτι λογικῶς πρέπει νὰ προηγηθῆ ἡ ἐρευνα τῆς ἀποκτήσεως μιᾶς ιδιότητος καὶ ἀκολούθως τῆς ἀπωλείας αὐτῆς. Τὸ ἀντίθετον, ὅπερ προβλέπει καὶ ἐντέλλεται τὸ ἐν λόγῳ ἔγγραφο, τυγχάνει οὐχὶ μόνον κανονικῶς καὶ ἐκκλησιολογικῶς, ἀλλὰ καὶ λογικῶς ἐσφαλμένον.

Ἐπὶ παραδείγματι, εἰς ἀχειροτόνητον ὑποκρινόμενον τὸν Ὁρθόδοξον κληρικὸν τυγχάνει ἀδύνατος ἢ ἐπιβολὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως, ὡς καὶ ὁ ὑποδύομενος τὸν στρατηγὸν ἀπλοῦς πολίτης τυγχάνει ἀδύνατον νὰ κηρυχθῆ ἔκπτωτος τοῦ ἀνυπάρκτου βαθμοῦ αὐτοῦ. Τὸ ζητούμενον, λοιπόν, δὲν εἶναι ἐὰν εἰς ἐμφανιζόμενος ὡς κληρικὸς καθηρέθῃ ἢ μὴ, ἀλλ' ἐὰν ἀπέκτησέ ποτε ἢ ὄχι τὴν ιδιότητα ταύτην. Κατὰ ταῦτα, ὁ ἐλεγχος τῆς κτήσεως τῆς ἱερωσύνης καθίσταται ἀπολύτως ἀπαραίτητος ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει. Ἐπομένως, ὁ ἐλεγχος, ὡς διατυπῶνται ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ, δὲν δύναται νὰ ὀδηγήσῃ παρὰ μόνον εἰς τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ὑπαρκτῆς μιᾶς ἀνυπάρκτου ιδιότητος. Διότι ὁ ὑποκρυπτόμενος ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ συλλογισμὸς ἔχει ὡς μείζονα πρότασιν, ὅτι ὅταν ὁ ἐμφανιζόμενος ὡς κληρικὸς δὲν ἔχῃ καθαιρεθῆ κέκτηται τὴν ιδιότητα ταύτην καὶ ἐκάστοτε ὡς ἐλάσσονα, ὅτι μετὰ τὸν ἀναφερόμενον ἐλεγχον ὁ ἐμφανιζόμενος ὡς κληρικὸς δὲν ἔχει καθαιρεθῆ καὶ οὕτω συνάγεται τὸ παράλογον συμπέρασμα, ὅτι ὁ μὴ καθηρημένος τυγχάνει ὄντως κληρικὸς.

2. Τὸ ἔγγραφο προβλέπει, περαιτέρω, τὴν καταχώρισιν εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία μόνον τῶν πράξεων τῶν «μυστηρίων» ἐκείνων τῶν Παλαιοημερολογιτῶν καὶ Σχισματικῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἱερολογηθῆ συμφώνως πρὸς τοὺς λειτουργικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς τύπους καὶ κανόνες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐμφανίζεται ἐκ πρώτης ὄψεως κανονικῶς ὀρθή, διὰ τὸν εἰδήμονα ὅμως ἡ οὐσία τυγχάνει ὅλως διάφορος, καθότι τὰ τελεσιουργούμενα ὑπὸ τῶν κληρικῶν μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας τυγχάνουν τελετουργία προφορικὰ καὶ μυστηριακὰ, καὶ δὲν συντάσσονται, ἀλλὰ τελοῦνται, ἱερουροῦνται, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐλεγχθῆ ἐκ τῶν ὑστέρων, βάσει ἐγγράφου τινός, ὅτι ἐτελέσθησαν «σύμφωνα με τοὺς λειτουργικούς καὶ ἐκκλησιαστικούς τύπους καὶ κανόνες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ, διότι ἀσφαλῶς καὶ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 429 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9 τεύχους.

τυγχάνει αδύνατον εις τὸν ληξιαρχὸν νὰ παρευρίσκηται κατὰ τὴν τέλει τούτων καὶ νὰ διαπιστοῖ ἰδίῳις ὄμμασι τὴν τήρησιν τῶν ζητουμένων τύπων. Ἐὰν δὲ ζητήσῃ ὁ ληξιαρχὸς μίαν πιστοποίησιν τοῦ τελέσαντος τὸ μυστήριον περὶ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων, αὕτη οὐδὲν θὰ ἔχη κύρος, διότι οὐδεὶς παλαιομερολογίτης κληρικὸς θὰ εὔρεθῇ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἐτέλεσεν μυστήριον ἀνευ τηρήσεως τῶν τύπων. Ἐπομένως τυγχάνει αδύνατος ὁ ἔλεγχος τῆς τιθεμένης προϋποθέσεως.

3. Τὸ ἔγγραφο προβλέπει τὴν διαπίστωσιν τῆς μὴ καθαιρέσεως κληρικῶν τινος διὰ τῆς προσαγωγῆς τοῦ χειροτονητηρίου γράμματος, θέσις παρομοιαζομένη πρὸς τὴν διαπίστωσιν ὅτι τις εὔρισκεται ἐν ζωῇ ἐκ τῆς προσκομίσεως τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, διότι τὸ χειροτονητήριον ἀποδεικνύει τὴν χειροτονίαν, τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἱερατικῆς ιδιότητος τὴν μὴ ἀπώλειαν ὅμως ταύτης, τὴν μὴ καθαιρέσιν δηλαδὴ ἀπαξ χειροτονηθέντος τινός, οὐδόλως ἀποδεικνύει.

Ἐπομένως, διὰ τοῦ ἐντελλομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ἐλέγχου δίδεται μόνον ἡ ἐντύπωσις τοῦ ἐλέγχου τῆς μὴ καθαιρέσεως ἐνὸς δῆθεν κληρικῶν, καθότι, ὡς ἐπεσημάνθη, ἡ ὑποδεικνυομένη μέθοδος δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ τὸ ζητούμενον. Προφανῶς ὁ ἔλεγχος οὗτος ὑποδηλοῖ ἄνοιαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανονικῶν πραγμάτων.

4. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ ὀρίζεται ὁ ἔλεγχος τῆς μὴ ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως βάσει τοῦ χειροτονητηρίου, πράγμα αδύνατον, ὡς ἀνεπίχθη ἀνωτέρω. Προστίθεται ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ὅτι τὸ χειροτονητήριον τοῦτο θὰ προέρχεται ἀπὸ «τὸν οἰκεῖον ἐπίσκοπον», οὐδαμῶς ὅμως ἀναφέρεται ποῖος εἶναι οὗτος καὶ πῶς θὰ διαπιστώσῃ ἡ ἀρμοδία ὑπηρεσία τὴν ιδιότητα αὐτοῦ ταύτην.

Ὁ συντάκτης τοῦ ἐγγράφου εἶχε προφανῶς ὑπ' ὄψει αὐτοῦ τοῦ κανονικοῦ Ἐπισκόπου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα τοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, δι' ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐκδίδεται Προεδρικὸν Διάταγμα ἀναγνωρίσεως, δημοσιευόμενον ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως. Θεωρεῖται, λοιπὸν, αὐτονόητος ὁ ἔλεγχος, διότι ὁ κανονικῶς ἐκλεγείς καὶ κατασταθείς Ἐπίσκοπος τυγχάνει ἐπισήμως ἀναγνωρισμένος ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διὰ τοῦ μνημονευθέντος συγκεκριμένου Διατάγματος.

Ἄγνοεῖται ἐν προκειμένῳ ἡ σχετιζομένη πρὸς τοὺς Παλαιομερολογίτας καὶ Σχισματικούς Ὁρθοδόξους θλιβερὰ πραγματικότης, διότι, πέραν τῶν ἄλλων, οὐδεμία ὑπάρχει ἐπίσημος κρατικὴ πράξις ἀναγνωρίσεως τῶν ἀντικανονικῶς ἐκλεγόμενων — ἂν ἐκλέγωνται — δῆθεν «ἐπισκόπων» αὐτῶν, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων, ἐὰν μὴ ὅλοι, ἔχουν καθαιρεθῆ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων τῶν παλαιομερολογιτικῶν «συνόδων». Βεβαίως τυγχάνει γνωστὸν ὅτι, σχεδὸν πᾶς καθαιρούμενος ὑπὸ τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας κληρικὸς, δι' ἐγκλήματα καὶ κανονικὰ ἢ ἐκκλησιολογικὰ παραπτώματα, προσχωρεῖ εἰς παλαιομερολογιτικὴν τινα παρατάξιν καὶ πᾶς «κληρικὸς» καθαιρούμενος ὑπὸ τινος παλαιομερολογιτικῆς παρατάξεως πηγνύει ἐν συνεχείᾳ ἰδίαν παλαιομερολογιτικὴν «Ἐκκλησίαν» καὶ «Σύνοδον» (ἐὰν ἐμφανίζεται ὡς «ἐπίσκοπος») ἢ προσχωρεῖ εἰς ἑτέραν παλαιομερολογιτικὴν ὁμάδα, ἀδιαφοροῦσαν διὰ τὴν καθαιρέσιν αὐτοῦ, ἐὰν ἐμφανίζεται ὡς ἀπλοῦς «κληρικὸς» ἢ μὴ. Ἐν προκειμένῳ ὑπάρχουν πάμπολλα παραδείγματα.

Διερωτᾶται, λοιπὸν, τις πῶς εἶναι δυνατόν, ὑφισταμένης τῆς καταστάσεως ταύτης, νὰ ὑπάρξῃ ἔστω καὶ τυπικὴ κανονικότης τῶν Παλαιομερολογιτῶν καὶ Σχισματικῶν τούτων, τῶν ἀποκοψάντων ἑαυτοὺς τοῦ σώματος τῆς κανονικῆς Ἐκκλησίας.

5. Ἐκ τῆς ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἀναφορᾶς, ὅτι ὅταν ὁ τελέσας τὸ μυστήριον εἶναι «Ἐπίσκοπος» δέον νὰ προσκομίσῃ «ἐγγραφή βεβαιώσῃ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνόδου στὴν ὁποία ἀνήκει», ὑποδηλοῦται ὅτι εἶναι γνωστὸν εἰς τὸν συντάκτην αὐτοῦ ὅτι ὑπάρχουν πολλαὶ «ἐπισκοπικαὶ σύνοδοι» παλαιομερολογιτῶν.

Ὅθεν, ἀνακύπτει, διὰ τὴν Πολιτείαν, τὸ ἐρώτημα ἐὰν θὰ συνεργασθῇ μετὰ μιᾶς παρατάξεως αὐτῶν καὶ ποίας ἢ μετὰ πασῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προεκτεθέντων εἶναι σαφὲς ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ Συντάγματος αὐτοῦ δεσμευόμενον ὅπως ἀναγνωρίξῃ μίαν ἀχωρίστως κεχωρισμένην εἰς κατὰ τόπους Ἐκκλησίας Ὁρθοδόξιν, Ἑλληνικὸν Κράτος, τὸ μὴ ἀσκῶν πραγματικὴν ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν σχισματικῶν τούτων παλαιομερολογιτῶν, οἵτινες δὲν ἀναγνωρίζονται ὑπὸ οὐδεμιᾶς εὔρισκομένης ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἐκκλησίας, οὐδεμίαν τῶν παλαιομερολογιτικῶν παρατά-

ξεων δύναται νὰ ἀναγνωρίση καὶ νὰ συνεργασθῆ μετ' αὐτῆς.

6. Ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν γίνεται μνεῖα γνωμοδοτήσεώς τινος τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου Ἀγγ. Μπουρουπούλου, ἥτις ὑποτίθεται ὅτι δέχεται τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐγκυκλίου καὶ ὅτι κατοχυροῖ ταύτας διὰ τοῦ κύρους καὶ τῆς ιδιότητος τοῦ συντάκτου αὐτῆς.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι ἡ ἐν λόγῳ γνωμοδοτήσις ἐξεδόθη τὸ ἔτος 1947, δηλαδὴ 23 μόνον ἔτη μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Παλαιοημερολογιτικοῦ Σχίσματος, ἥτοι εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ πλείστοι τοῦλάχιστον τῶν ἀκολουθούντων τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον «ἐπισκόπων» καὶ «κληρικῶν» εἶχον χειροτονηθῆ κανονικῶς πρὸ τοῦ Σχίσματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀσφαλῶς ὁ γνωμοδοτήσας εἰσαγγελεὺς δὲν ἀσχολεῖται μετὰ τῆς εἰδικῆς ταύτης περιπτώσεως, ἀλλὰ μόνον μετὰ τῆς περιπτώσεως τῆς ἀποβολῆς τῆς ἐν λόγῳ ιδιότητος, τῆς ἐπερχομένης διὰ τῆς καθαιρέσεως.

Σήμερα, ἐβδομήκοντα δύο ὅλα ἔτη ἀπὸ τοῦ Παλαιοημερολογιτικοῦ Σχίσματος, οὐδεὶς τῶν λαβόντων κανονικὴν χειροτονίαν παλαιοημερολογιτῶν ἱερωμένων ἐπιζῆ, ἐγένοντο δὲ τὰ ὅσα ἐγένοντο μέχρι σήμερον ἐν τοῖς κόλποις αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπως, οὐδόλως ἀρκεῖ ἡ βεβαίωσις μόνον περὶ τῆς μὴ ἐπιβολῆς εἰς ἐκπροσώπους αὐτῶν τῆς ποινῆς τῆς καθαιρέσεως, ἀλλ' εἶναι ἀπαραίτητος ὁ ἔλεγχος, ἐὰν κανονικῶς ἐξελέγησαν καὶ ἐχειροτονήθησαν οἱ «ἐπίσκοποι» καὶ οἱ «κληρικοὶ» αὐτῶν. Ἀπλῆ τις ἔρευνα ἐν προκειμένῳ εἰς τὰς παρατάξεις τῶν Παλαιοημερολογιτῶν θὰ ἀποκαλύψῃ μίαν ἀνώμαλον καὶ ἀλλοπρόσαλλον κατάστασιν.

7. Τὰς θέσεις ταύτας δέχεται παγίως ἡ Ἑλληνικὴ Νομολογία καὶ ἐπιστήμη (πρβλ. Πρωτοδικεῖον Καλαμάτας, ἀριθμ. ἀποφάσεως 877/1961, ἐν περιοδ. Ἑλλην. Δικαιοσύνη, τόμ. 2 σελ. 902, καὶ Γνωμοδοτήσις Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν Καβάλας ὑπ' ἀριθμ. 5468/1968 ἐν Περιοδικῷ Ἀρμενόπουλος, τόμ. ΙΖ' σελ. 137, κ.λπ.) Τὸ ὅτι κανονικῶς ἐχειροτονήθησαν οἱ εἰρημένοι παλαιοημερολογίται οὐδόλως τυγχάνει βέβαιον, μᾶλλον δὲ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ καθηρημένων ἢ ἀκύρως κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνας, τοιοῦτοτρόπως δὲ στεροῦνται τῆς ἱερατικῆς ιδιότητος καὶ χάριτος.

8. Ἐν τῇ σχετικῇ ἀπαντήσῃ πρὸς τὸν Ἀρ-

χειπίσκοπον Ἀμερικῆς Ἰάκωβον τοῦ Ἐξοχ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Θεοδώρου Παγκάλου προβάλλεται τὸ ἐπιχείρημα ὅτι διὰ τῆς Ἐγκυκλίου ἐντέλλονται αἱ Προξενικαὶ Ἀρχαὶ «νὰ καταχωροῦν τὰς σχετικὰς πράξεις ὡς πραγματικὰ γεγονότα», γεγονὸς ὅπερ σημαίνει —κατὰ τὴν ἐγκύκλιον— ὅτι «δὲν ὑπεισέρονται στὸ θέμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς πτυχῆς τῶν ὑφισταμένων ἀπόψεων περὶ τῆς ἐγκυρότητος αὐτῶν» δηλαδὴ ὅτι δὲν λαμβάνεται θέσις εἰς τὴν σχετικὴν θεωρητικὴν διένεξιν, ἀλλ' ἀπλῶς ρυθμίζεται ἡ πρακτικὴ πλευρὰ ἐνὸς ζητήματος, πλὴν ὅμως οἱ ἐνδιαφερόμενοι διαφόρως ἀντιλαμβάνονται τὴν ἔννοιαν τῆς Ἐγκυκλίου καὶ ἤρχισαν ἤδη τὰς δημοσίας κομπορημοσύνας καὶ καυχησιολογίας ὅτι «ἀναγνωρίζονται τὰ μυστήρια» (Ἑλληνικὸς Κῆρυξ Αὐστραλίας τῆς 24.5.96) καὶ τὰς δημοσιεύσεις εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Ἐξοχ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν «διὰ τὴν ἐπίσημον ἀναγνώρισιν τῶν παρ' αὐτῶν τελουμένων ἱερῶν μυστηρίων (γάμων-βαπτίσεων)» (Ἑλληνικὸς Κῆρυξ Αὐστραλίας 22.5.96). Ἐν προκειμένῳ βλ. καὶ χαρακτηριστικὰ σχόλια ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 271 τεύχει, τόμ. ΙΑ', Ἀπρίλιος 1996, σσ. 117-118 τοῦ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις Παλαιοημερολογιτῶν ἐκδομένου περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἅγιος Κυπριανός».

Ξενίζει βεβαίως ἡ ὡς ἄνω ἀπάντησις καὶ κατὰ τὸ ὅτι ὁ γάμος χαρακτηρίζεται ἐν αὐτῇ ὡς πραγματικὸν γεγονός, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο δηλαδὴ περὶ ἀπλῆς συννευρέσεως ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἐνῶ καὶ ὁ ἄμοιρος ἐκκλησιαστικῆς, ἀλλὰ καὶ νομικῆς, παιδείας γνωρίζει, ὅτι ὁ γάμος εἶναι χριστιανικῶς μὲν μυστήριον, πολιτικῶς δὲ δικαιοπραξία, τελουμένη εἴτε διὰ τῆς ἄνευ αἰρέσεως ἢ προθεσμίας αὐτοπροσώπου, συγχρόνου δημοσίας καὶ πανηγυρικῆς, παρουσίᾳ μαρτύρων, δηλώσεως τῶν μελλονύμφων ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, οἱ ὅποιοι συντάσσουν ἀμέσως σχετικὴν πράξιν, εἴτε δι' ὁμοίας δηλώσεως ἐνώπιον ἀνεγνωρισμένου ἱερέως, τελούντος τὴν σχετικὴν ἱερολογίαν καὶ συντάσσοντος τὴν σχετικὴν πράξιν (ἄρθρον 1350 καὶ 1367 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 1329/1983). Ἐπομένως, ὁ γάμος διαφέρει οὐσιωδῶς τῶν λοιπῶν ληξιαρχικῶν γεγονότων, ἥτοι τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου, τὰ ὅποια εἶναι μόνον πραγματικὰ γεγονότα, καὶ ἀσφαλῶς ὁ χαρακτηρισμὸς καὶ τοῦ γάμου ὡς τοιούτου συνιστᾷ σφάλμα κανονικὸν καὶ νομικόν.

(Συνεχίζεται)

**ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΜΠΗΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΑΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**Στόχοι και αρχές υλοποίησης
του Ε.Π. «Καταπολέμηση του Άποκλεισμού
από την Άγορά Έργασίας» Β' ΚΠΣ 1994-1999***

2.4.2. Η αρχή της Έταιρικότητας [partnership]

Η αρχή της εταιρικότητας βασίζεται στο άξιομα, ότι τα σύνθετα προβλήματα απαιτούν και σύνθετες λύσεις. Τα σημερινά κοινωνικά προβλήματα είναι πολυσύνθετα. Το γενικότερο οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό, και πολιτισμικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο λειτουργεί το κράτος προνοίας και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους οι έθελοντικές και κοινωνικές οργανώσεις έχει βαθύτατα μετασηματισθεί. Νέες μορφές οργάνω-

κές, πολιτικές, νομικές, θεσμικές, εκπαιδευτικές, ψυχολογικές, πολιτιστικές κ.λπ., ούδεις μεμονωμένος δημόσιος ή ιδιωτικός, κερδοσκοπικός ή μη κερδοσκοπικός, φορέας είναι δυνατόν να σχεδιάσει και να υλοποιήσει, έστω και αν ο φορέας αυτός ονομάζεται κράτος. Ειδικότερα μάλιστα το κράτος είναι ο πλέον ακατάλληλος φορέας για την εφαρμογή τέτοιων σφαιρικών παρεμβάσεων όχι μόνον διότι οι παρεχόμενες από το κράτος κοινωνικές υπηρεσίες πάσχουν από αυξουσα γραφειοκρατικοποίηση, από τον συνοδευόντα κάθε επέκταση και εξέιδίκευσή τους κατακερματισμό, από έλλειψη συντονισμού ανάμεσα στις εξέιδικευμένες υπηρεσίες, από τον άπρόσωπο χαρακτήρα τους, από τον διαρκώς μειούμενο βαθμό ανταποκρισιμότητάς τους στις πραγματικές ανάγκες των χρηστών, από την αντιστρόφως ανάλογη προς την ποσοτική τους αύξηση χαμηλή ποιότητα, από το διαρκώς ογκούμενο κόστος τους και από τον άποκλεισμό από αυτές εκείνων ακριβώς των ομάδων, για τις οποίες πρωτίστως προορίζονται, αλλά και για ένα πολύ σημαντικότερο λόγο: Έλέχθη ότι την κύρια ευθύνη για την ύπαρξη κοινωνικού άποκλεισμού και άποκλεισμού από την αγορά εργασίας δεν την φέρουν τα άτομα, αλλά οι κοινωνικοί θεσμοί και την ποιότητα των κοινωνικών θεσμών την προσδιορίζει σε μεγάλο βαθμό αν όχι άποκλειστικώς το κράτος.

Του κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Κ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

σης και λειτουργίας της οικονομίας και της κοινωνίας και νέες, πολλές φορές υπόγειες και άδιαφανείς, μορφές αλληλεξάρτησης και διαπλοκής, καθιστούν την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων ιδιαίτερα δύσκολη. Αυτό όλοι σχεδόν το αναγνωρίζουν. Έλάχιστοι όμως είναι πρόθυμοι να δεχθούν ότι τα προβλήματα αυτά αντιστέκονται σθεναρά στις εφαρμοζόμενες άπλές λύσεις που μπορούσαν να δίδονται σε περιόδους που ανήκουν όριστικώς στο παρελθόν, και απαιτούν νέες, καινοτόμες λύσεις, οι οποίες με τη σειρά τους είναι και αυτές πολύ πιο σύνθετες από τις παραδοσιακές.

Ο άποκλεισμός από την αγορά εργασίας, ως το τελικό και άθροιστικό αποτέλεσμα μιάς σειράς στερήσεων από τα παρεχόμενα στον μέσο πολίτη οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και λοιπά αγαθά, είναι ένα πολυσύνθετο και πολυδιάστατο πρόβλημα, που όπως ήδη ελέχθη, αντιστέκεται σε οποιαδήποτε μονόπλευρη και μονοδιάστατη λύση και απαιτεί εξέισου πολυδιάστατες και σφαιρικές παρεμβάσεις. Τέτοιες όμως παρεμβάσεις, που να καλύπτουν συγχρόνως, ίσορρόπως και σφαιρικώς όλες τις διαστάσεις του άποκλεισμού, τις οικονομικές, κοινωνι-

Αν όμως οι μεμονωμένοι φορείς δεν μπορούν να προσφέρουν λύση, ή λύση θα πρέπει να αναζητηθεί στη συνεργασία τους και αυτή είναι ένας από τους στόχους που επιδιώκει η εταιρικότητα. Η εταιρικότητα καλεί πράγματι όλους τους συναρμόδιους τοπικούς φορείς, δημόσιους, ιδιωτικούς, έθελοντικούς, Μη Κυβερνητικούς, καθώς και όλους εκείνους που έχουν μια αποδεδειγμένη άρμοδιότητα και εμπειρία είτε με τις ομάδες στόχου είτε με τις δραστηριότητες που πρόκειται να αναληφθούν, να συνεργασθούν ισότιμα και ισόκυρα, να συναποφασί-

* Συνέχεια εκ της σελ. 439 του υπ' αριθ. 9 τεύχους.

σουν, να συμπρογραμματίσουν, να συντονίσουν και να εφαρμόσουν από κοινού δράσεις, τις οποίες θα κρίνουν ως πρόσφορες για την υλοποίηση των στόχων που θέτει το Πρόγραμμα.

Η λύση της εταιρικής δέν είναι ούτε απλή ούτε εύκολη. Ασφαλώς απλούστερη και ευκολότερη είναι η παραδοσιακή λύση των ιεραρχικών και πατερναλιστικών σχέσεων, του «άποφασίσαμε πριν από σάς για σάς». Τα σύνθετα όμως και πολυδιάστατα προβλήματα απαιτούν, όπως είπαμε, εξίσου πολυσύνθετες λύσεις, και η μέχρι σήμερα εμπειρία μαρτυρεί, ότι παρά τις δυσκολίες που παρουσιάζει στην εφαρμογή της, η ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ των δημοσίων, ιδιωτικών και έθελοντικών φορέων και τοπικών οργανώσεων αποτελεί άνεκτίμητης σπουδαιότητας μηχανισμό για τον έπιτυχή σχεδιασμό και την αποτελεσματική εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων και εξαιρετικό εργαλείο για την χάραξη και εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο.

Η εταιρική περιλαμβάνει δύο κύριες διαστάσεις: την διάσταση των πολιτικών και την διάσταση της εφαρμογής. Η εταιρική στο επίπεδο πολιτικών αφορά στον καθορισμό των τελικών και των ενδιάμεσων στόχων, στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, στην κατανομή των ρόλων και των τομέων ευθύνης και στην διατύπωση των στρατηγικών. Στο λειτουργικό επίπεδο η εταιρική επιδιώκει από κοινού την υλοποίηση της στοχοθεσίας του πολιτικού επιπέδου. Αυτό σημαίνει: ρύθμιση των όρων ισότιμης συνεργασίας μεταξύ των εταίρων, διάρθρωση και καθορισμό των μηχανισμών συμμετοχικής λήψης των αποφάσεων, προσδιορισμό των διαδικασιών και των κριτηρίων για την έπιλογή των δράσεων και την κατανομή των πόρων, και εφαρμογή των προσφοροτέρων δράσεων, που θα έπιτρέψουν την έπιτευξη των διακηρυχθέντων στόχων. Απώτερος στόχος της εταιρικής είναι η αλλαγή συνειδήσεως, τρόπου σκέψης και μεθόδων δράσεως των συμμετεχόντων και η μεταφορά των εταιρικών διαδικασιών και σχέσεων στην οργάνωση, διοίκηση και δράση των οργανώσεων και φορέων, από τους οποίους προέρχονται.

Από τα αναφερθέντα γίνεται έμφανές ότι η εταιρική είναι μια πολύπλοκη σχέση, έφοσον συμπεριλαμβάνει νομικές, οργανωτικές, διοικητικές, πολιτικές και οικονομικές διαπλε-

κόμενες σχέσεις, οι οποίες θα πρέπει να καταλήξουν σε μια νέα ένορρηστρωμένη πολυτομεακή πολιτική και εφαρμογή, βασιζόμενη σε κοινώς παραδεκτώσ στόχους και προτεραιότητες, σε συμφωνία έπι θεμάτων στρατηγικής, σε «μοίρασμα» έξουσίας και ευθυνών, σε από κοινού συμμετοχή στους πόρους, τα ώφελήματα, αλλά και τους κινδύνους, και σε κοινή δράση, τουλάχιστον για μια δεδομένη χρονική περίοδο. Είναι φανερό ότι μια έτσι νοούμενη εταιρική είναι κάτι πολύ περισσότερο από απλή συνεργασία, απλή συμμετοχή με χρήματα ή υπηρεσίες ειδικότητας, ή απλό συντονισμό των δράσεων των διαφόρων οργανισμών που συμμετέχουν. Η εταιρική συνεπάγεται αναδιάταξη των ύφισταμένων ιεραρχικών σχέσεων, ανακατανομή των έξουσιών, αναδιάρθρωση των άρμοδιοτήτων, έπανακαθορισμό των συμφερόντων με βάση το πρόγραμμα και όχι ιδιοτελείς οικονομικές, κοινωνικές ή πολιτικές έπιδιώξεις, δέσμευση άναγνωρίσεως της ισοτιμίας και ισοκυρίας των εταίρων, καλλιέργεια συνεργατικού όμαδικού πνεύματος και πρόταξη της άρχής του διαλόγου και της έπικοινωνίας στην λήψη των αποφάσεων, αντί της άρχής της δυνάμεως. Η εταιρική κυρίως όμως απαιτεί και προϋποθέτει καινοτόμο έπαναπροσδιορισμό των σχέσεων της κεντρικής διοικήσεως τόσο με την τοπική αυτοδιοίκηση και τα περιφερειακά κρατικά όργανα, όσο και με τον ιδιωτικό και έθελοντικό τομέα και τους κοινωνικούς εταίρους.

Χρειάζεται πολύς χρόνος για να κατανοηθεί σωστά, να γίνει άποδεκτή, και να λειτουργήσει όμαλά και αποτελεσματικά η εταιρική, ιδίως μάλιστα σε χώρες που δέν έχουν παράδοση συνεργασίας, αλλά οι σχέσεις δέπονται από πνεύμα άτομισμού και άνταγωνισμού, ενώ η συμμετοχή στα κοινά άυτονοήτως δημιουργεί προσδοκίες προσωπικού ή οργανωσιακού όφελους. Σε τέτοιες κοινωνίες είναι ενδιαφέρουσα ή παρατήρηση, ότι την εταιρική επικαλούνται εύχαρίστως όλοι, όταν άναμένουν να άποκόμισουν από αυτήν κάποια όφελή ή έπιθυμούν να ύπενθυμίσουν στους άλλους τις ύποχρεώσεις τους, έλάχιστοι όμως την άποδέχονται, όταν πρόκειται να τους κοστίζει οικονομικά ή πολιτικά, και πάντως όλοι την άπορρίπτουν, όταν η άποδοχή της συνεπάγεται «μοίρασμα έξουσίας» και αναδιάρθρωση καθιερωμένων ιεραρχικών σχέσεων. (Συνεχίζεται)

Η ΕΝΘΡΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ κ. ΠΕΤΡΟΥ Ζ'*

Πιστεύω, ὅτι ἠσθάνθητε αὐτὴν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν αἰσθάνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ ἕγινα μέτοχος τῆς ἰδικῆς σας πρὸς ἐμὲ ἀγάπης, τῆς καλωσύνης καὶ τῆς συμπαραστάσεώς σας.

Πορεύθηκα καὶ πορεύομαι ἀνάμεσά σας, μαζί σας. Ζοῦμε μαζί, ὡς ἓνα σῶμα, τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον ἔχει κεφαλὴ καὶ ὁδηγὸν τὸν Χριστό.

Λαὲ ἠγαπημένε τοῦ Θεοῦ, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές, "ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ" (Β' Κορινθ.

Τοῦ κ. **I. M. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ**

Δ/τῆ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀλήθειας»
καὶ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἀρχιεπίσκοπῆς Ἀθηνῶν

6,6), θὰ συνεχίσουμε νὰ πορευόμεθα "ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζοντες" (Γαλ. 6,2).

Ἡ προσευχητικὴ συμμετοχὴ ὄλων τὴν ὥραν ταύτην, ἔχει ἰδιαίτεράν σημασίαν. Εἶναι αἴτημα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Του, εἶναι αἴτημα, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀσθενῶν δυνάμεών μου, ὥστε νὰ συνεχίσω νὰ σᾶς ὑπηρετῶ, κατὰ τρόπον χριστοπρεπῆ καὶ θεοφιλεῖ, εἶναι αἴτημα διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς, τῆς ἀγίας ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ζωὴν ὄλων μας.

Εὐχεσθε τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ πάντοτε, Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα. Ἀμήν'.

Τὸ μεσημέρι παρατέθηκε γεῦμα, στὸ ὁποῖο παρέστη ἡ Α.Θ.Μ., Ἱεράρχες, Κληρικοὶ καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι. Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Νιτρίας κ. Ἰωάννης ἔκανε τὴν παρακάτω πρόποση:

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Ὅσολογιώτατε ἀδελφέ, ἐκπρόσωπε τῆς Ἱεραῆς Μονῆς Σινᾶ,

Σεβαστοὶ Πατέρες καὶ ἀδελφοί,
Ἐξοχώτατοι Κύριοι Πρόσβεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου,

Ἐντιμότατοι Κύριοι Πρόξενοι,
Ἀξιότιμε καὶ ἀγαπητὲ Κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλλ. Κοινότητος Καΐρου,

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἡ Σεπτῆ παρουσία τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Πέτρου, πληροὶ μὲ χαρὰ καὶ εὐλογία τὶς καρδιὰς ὄλων μας.

Χθές, Μακαριώτατε, ἐνώπιον τῆς ἱεραῆς καὶ πνευματικῆς τραπέζης, κατὰ τὴν θεῖαν Εὐχαριστίαν, προσφέρατε τὴν ἀναιμακτον Θυσίαν, "τὸν οὐράνιον ἄρτον, τὴν τροφὴν παντὸς κόσμου" καὶ μετεδώσατε κατὰ τὴν χειροτονίαν, διὰ τῆς τιμίας χειρὸς Σας, τὴν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ, τὸν ὀμιλοῦντα.

Τὸ δῶρον τοῦτο εἶναι ὑψιστό καὶ ἡ τιμὴ οὐράνιος καὶ τὸ χρέος μου πρὸς τὴν Σεπτὴν Μακαριότητά Σας ἀνεξόφλητον.

Τὴν ὥραν αὐτὴν εὐλογεῖτε καὶ τὴν ὑλικὴν τραπέζαν, ἡ ὁποία γέμει ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τοῦ Κυρίου, τοὺς καρποὺς τῆς γῆς.

"Κύκλω τῆς τραπέζης σου εὐφράνθητι, Ποιμενάρχα".

Ἐπιτρέψατέ μου, Μακαριώτατε, νὰ ὑψώσω τὸ ποτήριον καὶ ἐν εἰλικρινείᾳ καὶ ἐκ βάθους καρδιάς, νὰ ἀναφωνήσω:

Πέτρου τοῦ Μακαριωτάτου, Θεοπροβλήτου καὶ Λαοπροβλήτου, Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς πολλὰ τὰ ἔτη, ὑγιεινὰ καὶ εὐλογημένα ἀπὸ τὸν Παντοκράτορα Κύριό μας, ἡ δὲ πατριαρχία μακρὰ καὶ λαμπρά, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ ὠφέλειαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.

Στὸ Ἑλληνικὸ Κέντρο Καΐρου

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Α.Θ.Μ. τὴν ἴδια μέρα στὸ Ἑλληνικὸ Κέντρο Καΐρου ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Καΐρου κ. Γιακουμίδης χαιρέτισε τὸν νέο Προκαθήμενο τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐξῆς:

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας,

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόσβυ τῆς Ἑλλάδας,

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόσβυ τῆς Κύπρου,

Φίλε κ. Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 435 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9 τεύχους.

1. Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Νιτρίας κ. Ἰωάννης Ζαχαρίου, γεννήθηκε τὸ 1954 στὸν Πειραιᾶ. Τὸ 1975 προσήλθε στὴν Ἱ. Μονὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Ὁρους Σινᾶ, ὅπου παρέμεινε ὡς μοναχὸς ὡς τὸ 1985. Τὸ 1986 χειροτονήθηκε Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας. Ὑπηρετήσε ὡς Ἱ. Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Νικολάου Καΐρου καὶ ὡς Γραμματέας καὶ Ληξιαρχος τῶν Πατριαρχικῶν Γραφείων στὸ Κάιρο ἀπὸ τὸ 1986 ὡς τὸ 1989. Τὸ 1989 τοποθετήθηκε Ἱ. Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῶν Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Καΐρου, ὡς τὸ 1997.

Άγαπητέ εκπρόσωπε τής Άραβοφώνου Όρθοδόξου Κοινότητας Κύριε Eftymis Eftymios,

Άξιότιμε κ. Πρόεδρε του Συνδέσμου Αίγυπτο-Ελληνικής Φιλίας, πρόεβυ Hassan Kamel,

Κυρίες, Κύριοι, άγαπητοί φίλοι,

Θά μου έπιτρέψετε, αυτή την ιστορική στιγμή, ν' άπευθύνω λίγα λόγια από καρδιάς, στον νέο Πατριάρχη μας.

Μακαριώτατε,

Με πολλή συγκίνηση και χαρά, παρακολούθησαμε την περασμένη Κυριακή την λαμπρή τελετή τής ενθρόνισής Σας.

Η παρουσία σ' αυτήν, τόσων προσωπικοτήτων, τόσων εκπροσώπων των Έκκλησιών και τόσου κόσμου, μαρτυρεί την μεγάλη σημασία που έχει για την Όρθοδοξία, τόσο τὸ Πατριαρχείο Άλεξανδρείας, ὅσο και ἡ έκλογή ενός άξιου Πατριάρχη στον θρόνο του Άποστόλου και Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

Τά νιάτα Σας, ἡ μόρφωσή Σας, ἡ έμφυτη ευγένειά Σας, οί προοδευτικές Σας ιδέες, ἡ καλωσύνη και ἡ πραότης Σας ἦταν τὰ βασικά στοιχεία τής έκλογικῆς Σας έπιτυχίας.

Μακαριώτατε,

Δίπλα στην πανελλήνια αυτή έκδηλη χαρά για την έκλογή Σας, νά μου έπιτρέψετε νά προσθέσω την χαρά και ἠθική ικανοποίηση τής Έλληνικῆς Κοινότητας Καΐρου και κατ' επέκταση τής Παροικίας Καΐρου, γιατί στο πρόσωπό Σας, εΐμαστε βέβαιοι ὅτι θά βρούμε τὸν πνευματικό καθοδηγητή, τὸν θερμό συμπαραστάτη, τὸν πιστό φίλο, τὸν καλὸ νοικοκύρη και γενικά τὸν μεγάλο και σώφρονα Πατριάρχη.

Εΐμαστε βέβαιοι ὅτι θά συμβάλετε στο ἱερό έργο τής Κοινοτητάς μας και ὅτι με την πολύτιμη συμπράστασή Σας, θά προχωρούμε πάντα μπροστά.

Μακαριώτατε,

Παρακαλῶ νά μου έπιτρέψετε αυτή την ιστορική στιγμή, νά έπεκταθῶ και σ' ένα άλλο ευχάριστο γεγονός: Σήμερα, στον Έρὸ Ναὸ του Άγίου Νικολάου, χάρη στην δική Σας υπόδειξη, αλλά και στην έπικύρωση από την Έρὰ Σύνοδο του Πατριαρχείου μας, έγινε ἡ χειροτονία στον βαθμὸ του Έπισκόπου, του άγαπητοῦ στην παροικία μας Έρατικου Προϊσταμένου του Κοινοτικῆς μας Ναοῦ των Άγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, του Αρχιμανδρίτη Ζαχαρίου.

Ό Πατήρ Ιωάννης είναι από τούς καλύτερους κληρικούς που πέρασαν από τὸν Ναὸ μας, τὸ δὲ ἦθος του, ἡ μόρφωση, ἡ θεολογική του κατάρτιση και ἡ ευγένειά του θά μείνουν βαθειά χαραγμένα στην μνήμη μας.

Χαρήκαμε άφάνταστα για την δίκαιη προαγωγή του, συνάμα όμως, λυπηθήκαμε πολύ, γιατί στερεΐται ὁ Ναὸς μας ενός κληρικοῦ του ὕψους και του ἠθους του Πατρὸς Ιωάννη.

Μαζὶ με τὰ συγχαρητήρια και τὶς ευχές μας, δέξου Πάτερ Ιωάννη, την διαβεβαΐωση ὅτι ὅπου και ἂν σὲ τοποθετήσει ἡ Έκκλησία, θά σὲ θυμόμαστε πάντα με άγάπη.

Μακαριώτατε,

Η παρουσία Σας σήμερα μάς τιμᾷ ιδιαίτερα. Έπαναλαμβάνοντας δὲ την μυριοστομη ευχή ΑΞΙΟΣ, με πολλή άγάπη, σᾶς ευχόμαστε ὅλοι μας, υγεία, ευτυχία και μακροήμερευση.

Γραφεΐο Έκκλησιαστικῶν Σχέσεων

Κατὰ τὴ διάρκεια έπτακτης Ί. Συνόδου στην Άλεξάνδρεια στις 12 και 13 Μαρτίου ὑπὸ την προεδρία του Μακαριωτάτου άποφασίστηκε για τὴ σύσφιξη των σχέσεων του Πατριαρχείου με τὰ λοιπὰ Όρθόδοξα Πατριαρχεία και Έκκλησίες ἡ ἱδρυση Γραφείου Έκκλησιαστικῶν Σχέσεων, ἡ διεύθυνση του ὁποίου ανατέθηκε στον νέο Μητροπολίτη Λεοντοπόλεως κ. Διονύσιο, τὸν ὁποῖο και ενθρόνισε ὁ Μακαριώτατος στις 22 Μαρτίου στην έδρα του στην Ίσραηλία προσφωνώντας τον με τὰ ακόλουθα:

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Λεοντοπόλεως κ. Διονύσιε,

Η Μία, Άγία, Καθολική και Άποστολική του Χριστοῦ Έκκλησία τιμᾷ και γεραίρει σήμερα, δευτέραν Κυριακήν των Νηστειῶν, εντὸς του ἱεροῦ λειτουργικοῦ χρόνου τής άγίας και μεγάλης Τεσσαρακοστής, την μνήμην του φωστήρος τής Όρθοδοξίας και του κήρυκος τής χάριτος, του εν άγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, του Παλαμᾶ, ὁ ὁποῖος ἠγωνίσθη ὑπὲρ του ἡσυχασμοῦ, τής άσκητικῆς και μυστικῆς εκείνης παραδόσεως, ἡ ὁποία θεωρεΐται ὡς ἡ τελειότερα σύνοψις και ἡ ὑψηλότερα έκφρασις τής ὀρθοδόξου πνευματικότητας και τής "τελειωτάτης θεογνωσίας".

Εἰς μίαν έξαιρετικῶς κρίσιμον και άποφασιστικήν στιγμήν τής έκκλησιαστικῆς ιστορίας ὁ μέγας Πατήρ, με την χάριν του Πνεύματος, έκφράζει και ὑπερασπίζει την οὐσίαν τής ὀρθοδόξου πίστεως και ζωῆς: ὅτι ἡ θέωσις, ἡ σωτηρία, ἡ ανταπόκρισις του ανθρώπου εἰς τὸν θεῖον αὐτοῦ προορισμόν, ἡ έπαναγωγή εἰς τὸ αρχαῖον κάλλος, δὲν εἶναι σύμβολον και τύπος, ιδέα και θεωρία, αλλά θαυμαστή πραγματικότητα, ἡ ὁποία έπιτυγχάνεται δια τής μυστηριακῆς εντάξεως του ανθρώπου εἰς την Έκκλησία, τὸ Σῶμα του ζῶντος Χριστοῦ. Βλέπει δηλαδή την ὀρθόδοξον πίστιν ὄχι ὡς ἑν άφηρημένον θεολογικὸν σύστημα ἢ ὡς θεϊαν άοριστίαν, αλλά ενσαρκωμένην εἰς την ζωήν και δράσιν μεγάλων ανδρῶν τής Έκκλησίας και τοποθετημένην εντὸς των πολυπλόκων κοινωνικῶν, πολιτικῶν, πολιτισμικῶν και ιδεολογικῶν πλαισίων μίας συγκεκριμένης ιστορικῆς έποχῆς.

Σεβασμιώτατε άγιε Λεοντοπόλεως,

Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ μεγάλου Πατρὸς καὶ διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας, κατ' ἔθος πάνσεπτον καὶ ἀπ' αἰώνων παραδεδομένον, λαμβάνει χώραν τὸ γεγονός τῆς θεοκληροῦ ἐγκαταστάσεώς σου εἰς τὸν ἱστορικὸν θρόνον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεοντοπόλεως, τὸν ὁποῖον ἐκόσμησαν λαμπρὰ καὶ μεγάλα ἀναστήματα τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου ἡμῶν.

Καλεῖσαι σήμερον, καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς, νὰ συνεχίσης, φιλοτίμως καὶ ἀόκνως, τὴν ἱερουργίαν τοῦ φρικτοῦ μυστηρίου τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου,

τὴν μαρτυρίαν διὰ τὸν Θεόν, ὅστις εὐρίσκεται πλησίον ἡμῶν, πλησιέστερον καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν μας,

τὴν καλὴν ἀπολογίαν περὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ μικροῦ λείμματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς σου.

Ἀναλαμβάνεις τὰ καθήκοντά σου εἰς τὰς συγκεκριμένας ἱστορικὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀμεσον σχέσιν μὲ τὸν προσανατολισμὸν καὶ τὴν πορείαν τοῦ ἀγιοπάτου καὶ ἀποστολικοῦ Θρόνου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Τὸ ἔργον αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἐλπίδα ζῶσα. Διὰ τοῦτο ἡ ἐλπίδα ἡμῶν εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος. Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ περιγράφει καὶ ἐξαντλεῖ, κατ' ἀποκλειστικὸν καὶ περιεκτικὸν τρόπον, ὅλον τὸ νόημα τῆς ἀποστολῆς μας. Καὶ ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ εἶναι ἀκριβή, φωτεινὴ καὶ συναρπαστικὴ. Μὴ φοβοῦ λοιπὸν τὸ μικρὸν ποίμνιον. Οἱ ὀρίζοντες τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας κρατοῦνται πάντοτε ἀνοιχταὶ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ.

Εἴμεθα βέβαιοι διὰ τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴν ἄοκνον ἐργατικότητά σου. Σὲ ἔχομεν γνωρίσει. Ἐφόδια μὲν ἐπὶ τὴν διακονίαν ταύτην φέρεις ὄχι μόνον τὰ τῆς θύραθεν καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀλλὰ κυρίως τὴν σπουδὴν "εἰς τὸ δοκιμᾶζειν τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον" καὶ πόθον τοῦ καλῶς διακονῆσαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὴν Αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ ἔφεσιν τοῦ ποιμᾶναι τὸ λογικὸν ποίμνιον κατὰ Χριστόν.

Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἄσμενοι παριστάμεθα καὶ διαβεβαιουῦμεν σὲ καὶ τὸ ποίμνιόν σου διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ πατριαρχικὴν συναντίληψιν, ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ Θρόνου ἡμῶν καὶ πρὸς δόξαν τοῦ ἀγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ. Πολλὰ τὰ ἔτη σου!

Κατόπιν ὁ Σεβ. κ. Διονύσιος ἐξεφώνησε τὸν ἀκόλουθο λόγο:

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι,
Ἐξοχώτατε κ. Πρόσβυ,
Ἐντιμότατοι κ. Πρόεδροι,

Τιμιώτατοι Ἄρχοντες τῆς Πόλεως,

Λαὲ τοῦ Κυρίου ἠγαπημένε καὶ περιούσιε τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ λοιποὶ Προσκυνηταί,

Δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπω πρὸς τὸν Πανάγαθον Κύριον καὶ Θεὸν ἡμῶν, ὁ Ὅποιος ἐν τῷ πλήθει τοῦ Ἑλέους Αὐτοῦ, ἐπέβλεψεν ἰλέω ὄμματι ἐπὶ τὴν ταπεινότητά μου καὶ ἀνέδειξε με σκεῦος ἐκλογῆς Αὐτοῦ, ἀνυψώνοντάς με διὰ μεταθέσεως εἰς τὴν Ἱερὰν αὐτὴν Καθέδραν τῆς Ἀγιοπάτης καὶ Θεοφρουρήτου Μητροπόλεως Λεοντοπόλεως ὅθεν καὶ γὰρ ὁ ἀμαρτωλὸς καὶ ἐλάχιστος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμάτων τοῦ Κυρίου διηγούμενος, ἐν εὐγνωμοσύνῃ βαθεῖα βοῶ καὶ λέγω: «Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων Σου».

Ἐπὶ τοῦ πανιέρου τούτου Ἀρχιερατικοῦ Θρόνου, τῆς Μητροπόλεως Λεοντοπόλεως ἀνερχόμενος, εὐχαριστῶ καὶ αὐθις, ἐκ βάθους καρδίας, τὸν Μακαριώτατον Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. ΠΕΤΡΟΝ τὸν Ζ' τὸν τιμήσαντά με διὰ τῆς παρουσίας του, σήμερον, εἰς τὴν ἐνθρόνισίν μου. Διὰ τοὺς καλοὺς καὶ πατρικοὺς τοὺς λόγους τοὺς ἀπορρέοντας ἐκ τῆς εὐγενούς του ψυχῆς, εὐχαριστῶ ἐπίσης θερμῶς. Πρὸς τούτους δράττομαι τῆς εὐκαιρίας καὶ ἐξαιτοῦμαι τὰς Θεοδέκτους Εὐχὰς καὶ Ἐυλογίας αὐτοῦ, ὑποσχόμενος ἰσόβιον τὴν εὐγνωμοσύνην μου καὶ τὴν εὐπειθειάν μου.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης ἐκ βαθέων τοὺς σεπτοὺς Ἀρχιερεῖς τοῦ Παλαιφάτου Θρόνου Ἀλεξανδρείας οἵτινες συμμετεῖχον εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Α.Θ. Μακαριότητος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. ΠΕΤΡΟΥ, οἱ ὁποῖοι καὶ συνέβαλον διὰ τῆς τιμίας αὐτῶν ψήφου, ὅπως ἀνέλθω ἐπὶ τοῦ νέου θρόνου τῆς Θεοφρουρήτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεοντοπόλεως.

Ὁλοκαρδίως εὐχαριστῶ ἐπίσης πάντας τοὺς ἐλθόντας ἵνα συμπροσευχηθῶν διὰ τὴν ταπεινότητά μου καὶ νὰ μοῦ ἐκφράσουν τὴν ἀγάπην τους. Εὐχαριστῶ ἀπὸ μέσης καρδίας τοὺς Ἐντιμοτάτους πρέσβεις καὶ προέδρους, διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐλαχιστότητά μου καὶ διὰ τὸν κόπον εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβλήθησαν ἵνα παραστοῦν εἰς τὴν σεμνὴν αὐτὴν Τελετήν.

Τὸν Ἐπισκοπικὸν τούτον θρόνον εἰς τὸν ὁποῖον ἠυδόκησεν ὁ Θεὸς Πατὴρ νὰ ἀνέλθω, ἐκλείσαν ἄξιοι, μεγάλοι καὶ διαπρεπεῖς Ποιμενάρχαι εἰς περιόδους ἀκμῆς, ὡς ὁ Σωφρόνιος, ὁ Χριστοφόρος, ὁ Κωνσταντίνος, ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Ἰωακείμ. Παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ ἀποβῶ καὶ ἐγώ, ὁ ἐλάχιστος, ὡς καὶ αὐτοί, ἄξιος καὶ καλὸς Στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ. Τῶν προκατόχων μου μακαριστῶν Ἱεραρχῶν, τῶν θεοφιλῶς ποιμανάντων τὴν Θεόσωστον Μητρόπολιν αὐτὴν, εὐ-

χομαι ὅπως Κύριος ὁ Θεός, ἀναπαύη τὴν ψυχὴν ἐν χώρᾳ Ζώντων καὶ μετὰ Δικαίων.

Ἡ ταπεινότης μου σήμερον, εὐπειθῆς οὖσα, εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ Κυρίου μου, μετὰ φόβου πολλοῦ δέχεται τὴν διαποίμανσιν τῆς λαχούσης μοι ταύτης Ἐπαρχίας, ἣτις καίτοι ἀπαριθμῆι ὀλίγους πιστοὺς, ἐντούτοις ἐλπίζω εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου ὅστις λέγει: «Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν Ποῖμνιον».

Εὐχαριστίας ὀφείλω νὰ ἐκφράσω στὸν προκάτοχόν μου Σεβ. Μητροπολίτην κ. Τίτον, ὅστις με διαδέχεται εἰς τὴν Θεόσωστον Μητρόπολιν Νουβίας καὶ παντὸς Σουδάν καὶ ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἄξιος ποιμενάρχης τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Λεοντοπόλεως.

Δὲν παραλείπω ἐπίσης νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὰς ἀγαπητὰς Κοινότητες Καΐρου καὶ Ἰσραηλίας, πρὸς τὰς ὁποίας ἀποβλέπω καὶ ἐκζητῶ τὴν συμπαράστασιν καὶ βοήθειάν των, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ πορευόμεθα καὶ φέρομεν εἰς αἴσιον πέρας τὴν ἀποστολὴν ἡμῶν.

Καὶ νῦν ἀναλαμβάνων τὴν διαποίμανσιν τῆς τοπικῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἤθελα νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ, ὅτι ἀδυνατῶ νὰ ἀναφερθῶ εἰς σχέδια καὶ προγράμματα, διὰ λόγους συνειδήσεως. Διὸ καὶ ἐπαφίεμαι εἰς τὴν Θ. Πρόνοιαν, διὰ τὴν συνέχειαν τοῦ ἔργου μου καὶ τῆς μελλοντικῆς πορείας τῆς ἀποστολῆς μου. Εἰς Ὑμᾶς δὲ Μακαριώτατε Δέσποτα, προσβλέπω μετ' ἐμπιστοσύνης, ἐλπίδος καὶ ἀγάπης, ἀναμένων τὴν Πατρικὴν Σας βοήθειαν καὶ συμπαράστασιν.

Καὶ Σὺ Λαὲ τοῦ Κυρίου περιούσιε, προσευχήθητε θερμῶς, ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς με ἐνδυναμώσῃ στὸ ἱερὸν τοῦτο μου ἔργον πρὸς δόξαν τοῦ Παναγίου Ὀνόματός Του καὶ ἐπ' ἀγαθῶ τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας αὐτοῦ.

Ἐν κατακλείδι τοῦ ταπεινοῦ καὶ συντόμου τούτου ἐνθρονητηρίου λόγου μου, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, σᾶς χαιρετῶ ἐνχόμενος ὀλοψύχως ὅπως ὁ Ὑψιστος διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ Προστάτου ἡμῶν Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ τοῦ Θαυματουργοῦ καὶ διὰ τῶν Εὐχῶν τοῦ Μακαριωτάτου Πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου, σᾶς χαρίζῃ πλείστα ὅσα ἔτη ὑγιῆ καὶ πᾶν ἐξ ὕψους ἀγαθόν.

Ἡ Χάρις τοῦ Κ.Η.Ι.Χ. καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ Κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Τὸ μεσημέρι παρατέθηκε γεῦμα, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Σεβ. κ. Διονύσιος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς, Εὐλαβέστατοι Ἐκπρόσωποι
τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν,
Ἐντιμότατοι Πρόεδροι,
Τιμιότατοι Ἀρχόντες τῆς πόλης Ἰσραηλίας,
Λαὲ τοῦ Κυρίου ἀγαπημένε,
Θεωρῶ καθήκον μου, νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θεο-

μῶς γιὰ τὴ τιμὴ ποῦ μοῦ κάνετε νὰ παρευρίσκεσθε σήμερα κοντά μου καὶ νὰ παρακάθεστε στὴν τράπεζα ἀγάπης, ποῦ εὐγενῶς παραθέτει ἡ ἀγαπητὴ Κοινότη-
τα Ἰσραηλίας ὑπὸ τὸν ἄξιο Πρόεδρό της κ. Τσιβίκη.

Τὸ ὑπὸ τὴν εὐλογία Σας τοῦτο, Μακαριώτατε, Τραπεζί λαμπρύνεται τόσο ἀπὸ τὴν Σεπτῆ παρουσία Σας, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν Ἐξοχωτάτων Πρέσβειων τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Κύπρου, ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν ἐκπροσώπων τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβέρνησης καὶ τῶν ἀξιολύμων κυρίων Προέδρων, καθὼς καὶ ἀπὸ αὐτῆ τῶν λοιπῶν προ-
χόντων τῆς Ἰσραηλίας καὶ διαφόρων παροικιῶν μας.

Ἡ τιμητικὴ παρουσία ὄλων σας με ἐνθαρρύνει στὴ νέα μου πορεία.

Θὰ ἤθελα τώρα νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι ἀντιφατικὰ συναισθήματα διακατέχουν τὴ ψυχὴ μου, με πλημμυρίζουν συναισθήματα χαρᾶς καὶ λύπης. Χαρᾶς μὲν διότι ἡ Μητέρα Ἐκκλησία, ἐτίμησε τὴν ἐλαχιστοτήτά μου καὶ με τοποθέτησε σὲ μία Μητροπόλη ἐντὸς τῆς ἀγαπητῆς καὶ φίλης χώρας τῆς Αἰγύπτου, τῆς ὁποίας ἠγεῖται ὁ ἄξιος καὶ λαοφιλῆς Πρόεδρος κ. Χόσνη Μουμπάρακ. Σ' αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεννήθηκα, γαλουχήθηκα καὶ μεγάλωσα.

Συναισθήματα δὲ λύπης με διακατέχουν διότι ἀποχωρίζομαι ἀπὸ τὴν χεμαζόμενη πολυπαθὴ καὶ ἀγαπητὴ ἐπαρχία μου, τὴν παραδοσιακὴ Μητρόπολη Νουβίας καὶ παντὸς Σουδάν, τὴν ὁποία πολὺ ἀγάπησα καὶ ὑπηρετήσα με ἀφοσίωση, συμπάσχων μετὰ τοῦ εὐσεβοῦς ποιμνίου μου, ἀλλὰ καὶ μετ' ὄλου τοῦ εὐγενοῦς καὶ ἀναξιοπαθοῦντος Σουδανικοῦ λαοῦ.

Ἐκεῖ στὸ Σουδάν ὑπηρετήσα τὴν ἐπαρχία μου ἐπὶ 13 ὀλόκληρα χρόνια καὶ ἀναχωρῶ ἀπὸ αὐτὴν πτωχὸς σὲ ὑλικά ἀγαθὰ, ὅπως πτωχὸς ἦμουν ὅταν πῆγα.

Παραμένω ὅμως πλούσιος ἀπὸ ἱερὰς ἀναμνήσεις. Πλούσιος ἀπὸ ἀγάπην καὶ συνεργασία, πλούσιος παρομένω ἀπὸ ἐμπειρίες ποῦ ἄλλωτε ἦταν καλὲς καὶ χαρούμενες καὶ ἄλλωτε περισσότερο θλιβερές, τῶν ὁποίων τὸ βαρὺ φορτίο τους με ἐλύγισε καὶ με λυγίζει ἀκόμη.

Ἡ ἀγάπη τους, οἱ ἀνάγκες, οἱ φόβοι καὶ οἱ στενοχώριές τους με ἐπνιγαν ἀπὸ συγκίνηση καὶ θλίψη. Ἡ σκέψη μου ζωντανὴ θὰ στρέφεται πρὸς αὐτούς καὶ οἱ θερμὲς ταπεινὲς προσευχῆς μου θὰ ἀναπέμπονται συνεχῶς πρὸς τὸν Ὑψιστο γι' αὐτούς.

Τῇ στιγμῇ αὐτῇ ὅμως ἐπιθυμῶ εὐλικρινὰ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι τὸ ἀδιάπτωτο πατρικὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ στοργικὴ ἀγάπη τοῦ Πατριαρχείου μας, γιὰ ὄλο του τὸ ποῖμνιο, μᾶς πλουτίζει ὄλους. Μᾶς γεμίζει ἀπὸ πλούσια συναισθήματα αἰσιοδοξίας, ἱκανοποίησης, χαρᾶς καὶ σιγουριάς.

Μὲ αὐτὰ τὰ λίγα καὶ ταπεινὰ λόγια, ὑψώνων διὰ τῶν εὐλογιῶν τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν τὸ κύπελό μου, ἐνχόμενος σὲ ὄλους ὑγείᾳ ἀκλόνητη καὶ πᾶν ἐξ ὕψους ἀγαθόν.

(Τέλος)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Εύγλωττον Άνακoinωθέν του Οίκουμeνικου Πατριαρχείου

Έν τῷ ἑλληνικῷ καὶ ξένῳ Τύπῳ ἐγένετο εὐρύτερος λόγος περὶ τοῦ Άνακoinωθέντος τῆς Άγίας καὶ Ἱερῆς Συνόδου τοῦ Σεπτοῦ Οίκουμeνικου Πατριαρχείου περὶ ἀκυρώσεως τῆς συμμετοχῆς τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οίκουμeνικου Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς Β' Εὐρωπαϊκῆς Οίκουμeνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις θὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ 23ης μέχρι 29ης τρέχοντος μηνὸς ἐν Graz τῆς Αὐστρίας. Τὸ σχετικῶς εὐσύνοπτον, ἀλλὰ λίαν εὐγλωττον Άνακoinωθέν τοῦτο, τὸ ὁποῖον στέλλει μηνύματα πρὸς διαφόρους ἀποδέκτας καὶ πρὸς πολλὰς κατευθύνσεις, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ὡς ἔχει ἤδη ἀνακoinωθῆ, αἱ ἀπὸ μακροῦ προγραμματισθεῖσαι καὶ ὀργανωθεῖσαι ἐκδηλώσεις εἰς τὸ Graz τῆς Αὐστρίας κύριον θέμα καὶ σκοπὸν ἔχουν τὴν μεταξὺ τῶν χριστιανῶν πρωτίστως καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἐν συνεχείᾳ καταλλαγὴν καὶ συμφιλίωσιν. Ἐνδειξὶν καλῆς θελήσεως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς καταλλαγῆς θὰ ἀπετέλει ἡ ἀποφυγὴ πάσης μονομεροῦς ἐνεργείας, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ ἐρμηνευθῆ ὡς ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς οίκουμeνικῆς ταύτης συναντήσεως πρὸς ἴδιον ὄφελος.

»Ἐν ὅψει τοῦ τοιοῦτου ὑψηλοῦ σκοποῦ αὐτῆς, θὰ ἔδει ὅπως κατηθυνόμεθα πάντες εἰς τὴν συνάντησιν ταύτην ἐν πνεύματι αὐτοκριτικῆς καὶ μετανοίας διὰ τὰ κληρονηθέντα σφάλματα τοῦ παρελθόντος καὶ μὲ τὴν πρόθεσιν ἄρσεως παντὸς ἐμποδίου κωλύοντος τὴν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ καταλλαγὴν καὶ συμφιλίωσιν. Ἀτυχῶς αἱ τελευταῖαι ἐξελίξεις, προδίδουσαι τάσεις πρὸς ὑποδήλωσιν ὑπεροχῆς, δὲν συμπορεύονται πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς καταλλαγῆς, σχετικαὶ δὲ ἐνέργειαι δίδουσαι ἀφορμὴν εἰς ἀρνητικὰ δημοσιεύματα ἀντιστρατεύοντα ἀσφαλῶς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦτο.

»Μὴ ἐπιθυμῶν ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οίκουμeνικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, νὰ συμμετάσχη εἰς τὴν διεκτυστίνδα ὑπεροχικῶν ἀντιπαραθέσεων, δεδομένου ὅτι ἡ διακονία τοῦ Οίκουμeνικου Πατριαρχείου συνίσταται εἰς τὸν ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ ταπεινώσεως καὶ ἐν αἰσθηματι ὑπερτάτης εὐθύνης συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ εἰς τὴν καταβολὴν πάσης δυνατῆς καὶ ἐπιτρεπτῆς προσπάθειας πρὸς ἐνῶσιν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς ἡ ἀδιάλειπτος καὶ διάπυρος προσερχὴ πάντων τῶν Ὁρθοδόξων αἰτεῖται, ἔκρινεν ἀναγκαῖον ὅπως, ἐπὶ τῷ κοινῷ ἀγαθῷ, ἀκυρώσῃ τὴν προγραμματισμένην συμμετοχὴν Αὐτοῦ εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐκδηλώσεις τῆς Β' Εὐρωπαϊκῆς Οίκουμeνικῆς Συνελεύσεως.

»Συναφῶς ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἐλπίζει ὅτι ἐν τούτῳ θὰ εὖρη σύμφωνον καὶ τὴν Αὐστριακὴν Δημοκρατίαν, καθ' ὅσον, ἐν ὅψει τῆς δημιουργηθείσης δυσαρέστου καταστάσεως, δὲν τυγχάνει τό γε νῦν ἔχον ἐφικτὴ ἢ πραγματοποιήσις τῆς προγραμματισθείσης ἐπίσημου ἐπισκέψεως Αὐτοῦ εἰς Αὐστρίαν.

»Ἐν τούτῳ δὲ πέποιθε τὸ Οίκουμeνικὸν Πατριαρχεῖον ὅτι θὰ ἔχη τὴν κατανόησιν τῶν Ἀρχῶν τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας, ἐπὶ ἐπιπέδου Ὁμοσπονδιακῆς Κυβερνήσεως, τῶν Κρατιδίων Βιέννης καὶ Στυρίας, τοῦ Δήμου Graz καὶ τῶν Πανεπιστημίων Βιέννης καὶ Graz, τὰς ὁποίας καὶ θερμῶς εὐχαριστεῖ διὰ τὴν προετοιμασθεῖσαν ὑποδοχὴν καὶ φιλοξενίαν Αὐτοῦ. Ἰδιαιτέραι εὐχαριστίαι ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Ἐξοχ. κ. Thomas Klestil διὰ τὰς πολλὰς προσπαθείας καὶ τὴν ἰδιαίτεράν κατανόησιν αὐτοῦ.

»Τέλος, τὸ Οίκουμeνικὸν Πατριαρχεῖον ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἀναβαλλομένη ἐπίσημος αὐτῆ Πατριαρχικῆ ἐπίσκεψις εἰς Αὐστρίαν πραγματοποιηθήσεται εἰς εὐθετώτερον χρόνον, διευκολύνοντα πάντας.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 30ῃ Μαΐου 1997

Ἐκ τῆς Ἀρχιερατικῆς
τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερῆς Συνόδου».

Ἡ «ἐν πνεύματι αὐτοκριτικῆς καὶ μετανοίας» ἐπιδιωκτέα καταλλαγὴ

Ἐν συνεχείᾳ δέον νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἡ παγχριστιανικὴ λύπη διὰ τὴν ἀκυρώσιν τῆς συμμετοχῆς τοῦ Σεπτοῦ Οίκουμeνικου Πατριάρχου εἰς τὴν Β' Εὐρωπαϊκὴν Οίκουμeνικὴν Συνέλευσιν δὲν ἐμποδίζει νὰ εὐχρηθῶμεν ὀλοφύχως, ὅπως αἱ ἐργασίαι αὐτῆς στεφθοῦν ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Ἡ ἐπιδιωκτέα «καταλλαγὴ», ὡς ἀναφέρει ὁ Πρόεδρος τῆς Αὐστριακῆς Ὁργανωτικῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Συνελεύσεως Καθηγητῆς τοῦ ἐν Graz Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης ἐν τῷ ἐξαιρετῷ ἄρθρῳ αὐτοῦ, ὅπερ ἐδημοσιεύθη εἰς προηγούμενον τεύχος τῆς «Ἐκκλησίας» (ἀρ. 8, 15 Μαΐου 1997), εἶναι «καταλλαγὴ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, καταλλαγὴ μεταξὺ τῶν Θρησκειῶν καὶ τῶν διαφορῶν πολιτισμῶν, φροντίδα καὶ ἐνέργειες γιὰ τὴν κοινωνικὴ δικαιοσύνη καὶ γιὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς φτώχειας καὶ τῶν διαφορῶν διακρίσεων, καταλλαγὴ μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ λύσις τῶν προβλημάτων καὶ τῶν διαφορῶν συγκρούσεων μὲ εἰρηνικὰ μέτρα, νέος τρόπος ζωῆς οἰκολογικῆς εὐθύνης καὶ κυρίως ἀναφορικὰ μὲ τὴν γενεὴν τοῦ μέλλοντος καὶ καταλλαγὴ τῆς ἡπείρου μας μὲ ἄλλες περιοχὰς τοῦ κόσμου».

Οὐδεὶς παροικῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀγνοεῖ ὅτι μία τοιαύτη πολύμορφος καὶ πολυδιάστατος καταλλαγὴ, ἡ ὁ-

ποία μάλιστα εκτείνεται και πέραν του διεκκλησιαστικού χώρου, δέν είναι δυνατόν να επιτευχθῆ διὰ μιᾶς τόσοσ πολυανθρώπου Συνελεύσεως. Ἄλλ' αὕτη θά εἶχεν ἀναμφιβόλως μεγάλην ἐπιτυχίαν, εἰάν ἐβोधῆται νά συνειδητοποιηθῆ ὑπό πάντων, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νά ἐπιδιώξωμεν τήν καταλλαγὴν κατὰ τρόπον σύμφωνον πρὸς τὸν ὑποδεικνυόμενον ἐν τῷ ἀνωτέρω μνημονευθέντι Ἀνακρινωθέντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἣτοι «ἐν πνεύματι αὐτοκρατορικῆς καὶ μετανοίας διὰ τὰ κληρονομηθέντα σφάλματα τοῦ παρελθόντος καὶ μὲ τὴν πρόθεσιν ἄρσεως παντὸς ἐμποδίου κωλύοντος τὴν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ καταλλαγὴν καὶ συμφιλίωσιν».

Τὸ ζήτημα τοῦ προσδιορισμοῦ κοινῆς ἡμερομηνίας ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα

Ἀπὸ 5ης μέχρι 10ης Μαρτίου τρ. ἔ. συνεκλήθη εἰς τὸ Χαλέπι τῆς Συρίας ἡ ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς (ΣΕΜΑ) ὀργανωθεῖσα διάσκεψις πρὸς ἐξέτασιν τοῦ θέματος: «Πρὸς μίαν κοινὴν ἡμερομηνίαν διὰ τὸν ἑορτασμόν τοῦ Πάσχα». Ἡ διάσκεψις, τῆς ὁποίας μετέσχον κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ἐκπρόσωποι διαφόρων Ἐκκλησιῶν, ἐξέδωκε κείμενον, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, προβάλλονται δύο προτάσεις.

Ἡ πρώτη πρότασις τονίζει ὅτι ὁ πιθανώτερος τρόπος ἐπιτυχίας εἰς τὴν ἐπίτευξιν κοινῆς ἡμερομηνίας ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα εἰς τὰς ἡμέρας μας θά ἦτο α) νά διατηρηθοῦν οἱ κανόνες τῆς Νικαίας (πρὸς ἑορτασμόν τοῦ Πάσχα τὴν Κυριακὴν, ἣτις ἀκολουθεῖ τὴν πρώτην ἑαρινὴν πανσέληνον) β) νά ὑπολογισθοῦν τὰ ἀστρονομικὰ δεδομένα περὶ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας καὶ τῆς πανσελήνου διὰ τῶν ἀκριβεστερῶν δυνατῶν ἐπιστημονικῶν μέσων καὶ γ) νά χρησιμοποιηθῆ ὡς βᾶσις ὑπολογισμοῦ ὁ μεσημβρινὸς τῆς Ἱερουσαλήμ, ἣτοι τοῦ τόπου τοῦ θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα χρῆζει περαιτέρω μελέτης, ἡ δευτέρα πρότασις εἶναι, ὅπως αἱ Ἐκκλησίαι ὀρίσουν τώρα περίοδον μελέτης καὶ σκέψεως πρὸς τὸν σκοπὸν ὀρισμοῦ τὸ ταχύτερον δυνατόν μιᾶς κοινῆς ἡμερομηνίας διὰ τὸ Πάσχα συμφώνως πρὸς τὴν πρώτην πρότασιν.

Ἐν συνεχείᾳ τὸ αὐτὸ κείμενον ἐπισημαίνει τὰ ἐξῆς:

«Τὸ ἔτος 2001 οἱ ἐν χρῆσει ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας σήμερα ὑπολογισμοὶ τοῦ πασχαλίου θά συμπέσουν. Μαζὶ οἱ Χριστιανοὶ θά ἀρχίσουν ἕνα νέον αἰῶνα, μίαν νέα χλιετία μὲ νέες δυνατότητες νά μαρτυρήσουν γιὰ τὴν Ἀνάστασι τῶν Χριστῶν καὶ νά διακηρύξουν τὴ χαρὰ τους γιὰ τὴ νίκη ἐπὶ τῆς ἁμαρτίας, τοῦ πόνου καὶ τοῦ θανάτου. Ἡ ἐνότης, ἡ ὁποία θά ἀντικατοπτρισθῆ ἔτσι, καθὼς οἱ Χριστιανοὶ θά ἑορτάζουν τὸ Πάσχα τὴν ἴδια ἡμέρα, θά εἶναι γιὰ πολλοὺς ἕνα σημεῖο ἐλπίδος καὶ μαρτυρίας στὸν κόσμον. Ὁ ἑορτασμός αὐτὸς τοῦ Πάσχα κατὰ τὴν ἴδια ἡμερομηνία δέν θά πρέπει πᾶ νά εἶναι ἡ

ἐξᾶίρεση ἀλλὰ ὁ κανὼν... Οἱ μετέχοντες στὴ Διάσκεψιν ἔχουν τὴν εἰλικρινὴ ἐλπίδα ὅτι οἱ Ἐκκλησίες θά δώσουν ἐγκαίρως προσοχή, μετὰ τὴν κατάλληλη προετοιμασία τους διὰ τῆς προσεσχῆς, στὶς προτάσεις τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς ὡς ἕνα βῆμα πρὸς τὴν προετοιμασία τους γιὰ μίαν ἐνιαία μαρτυρία γιὰ τὸν Θάνατο καὶ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (περ. «Ἐπίσκεψις», ἀρ. 543, 30.4.1997, σ. 16).

Εἶναι περιττὸν νά προσθέσωμεν, ὅτι οἰαδήποτε λύσις, διὰ νά γίνῃ δεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστοπεπνύμου πληρώματος, πρέπει ὅπωςδήποτε νά εἶναι ἀρμονικῶς ἐντεταγμένη εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου μακροαἰώνος Ὁρθοδόξου παραδόσεως.

«Ἡ ἐποποιία τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας»

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς κατὰ τὴν 29ην Μαΐου μηνῆς τῆς Πτώσεως τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ἀπόστολος Κακλαμάνης ἀπέστειλε πρὸς πολλοὺς ἀποδέκτας βαρυσήμαντον μῆνυμα, ἐν τῷ ὁποίῳ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τονίζονται εὐστοχῶς τὰ ἐξῆς:

«Ἡ Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως σήμανε τὸ τέλος μιᾶς λαμπρῆς περιόδου στὴν Ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ συνάμα τῆς ἀνθρωπότητος. Μιᾶς περιόδου ποῦ ταυτίσθηκε μὲ τὴν ἐποποιία τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας», ἡ ὁποία, ἐναρμονίζουσα τὸν «πανάρχαιον ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ τὸν Χριστιανισμὸν», ἔδωκε «στὴν ἀνθρωπότητα ἕνα λαμπρὸ φῶς πολιτισμοῦ... Ἀνεκτίμητη, ἀλήθεια, ἡ συμβολὴ τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ στὴν Τέχνη, στὴν Ἐπιστήμη, στὴν Φιλοσοφία, στὸ Δίκαιο. Ἀνεκτίμητη καὶ ὄχι ὅσο θά ἔπρεπε γνωστὴ στοὺς νεότερους, καθὼς ἡ δόλια δυτικὴ σκέψις φρόντισε νά τὴν ὑποβαθμίσει, ἀκόμη καὶ νά τὴν ἐξαφανίσει.

»Τὸ μέγεθος ὅμως τοῦ Βυζαντίου εἶναι τέτοιο ποῦ καμμὶ μεροληψία, μικροψυχία ἢ σκοπιμότητα δέν μπορεῖ νά τὸ ὑπερικήσει. Ἡ Ἱστορία θά περιγελάσει ἐκείνους ποῦ ἐπιχειροῦν νά τὴν ξαναγράψουν "contra ergo Graecorum". Ἡ Ἁγία Σοφία στέκει στοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων ἀψευδῆς μάρτυρας Μεγαλείου, Ἀξιῶν καὶ Ἰδεῶν, ἀγέροχη ὅσο καὶ ἂν προσπαθοῦν νά τὴν φυλακίσουν, ὑψώνοντας γύρω τῆς ὑποδεέστερα σύμβολα».

«Ἀδάμαστο ἐλεύθερο πνεῦμα»

Πρέπει νά ἐξαρθῆ ἰδιαίτερος, ὅτι τὸ αὐτὸ μῆνυμα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Κακλαμάνη, ἀναφερόμενον ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν «αὐταπάρησι, τὸν ἡρωϊσμὸ καὶ τὴ θυσία τῶν ὀλιγάριθμων ὑπερασπιστῶν τῆς Πόλης» καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, διακηρύξαντος τὸ «αὐτοπροαιρέτως ἀποθανούμεθα καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν», προσθέτει χαρακτηριστικῶς τὰ ἐξῆς:

«Αὐτὸ τὸ πνεῦμα κράτησε ἀναμμένη τὴν ἑλληνικὴ φλόγα στὰ τετρακόσια χρόνια τῆς σκλαβιάς. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὕψωσε τὸ λάβαρο τῆς ἐπαναστάσεως στὴν Ἁγία

Λαύρα, ὁδήγησε τοὺς Ἕλληνες στὴν στεριά καὶ στὴν θάλασσα στὸν Ἀγώνα τῆς Παλιγγενεσίας καὶ τοῦ Ἐλεύθερου Κράτους, στοὺς ἀγῶνες τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20ου αἰῶνα, ποὺ μᾶς ἔφεραν στὰ σημερινά μας σύνορα.

«Τὸ ἴδιο ἀδάμαστο ἐλεύθερο πνεῦμα, μᾶς ὁδηγεῖ καὶ σήμερα πρὸς τὸ μέλλον. Μᾶς διδάσκει πῶς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὶς ἀπειλές καὶ τὶς ἐπιβουλές ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸν ἴδιο πάντα ἐχθρό, ποὺ γκρέμισε τὰ Τείχη τῆς Πόλης πρὶν ἀπὸ μισὴ χιλιετία, ξεκινώντας μὴ ἐγγληματικὴ διαδρομὴ ποὺ φθάνει στὶς μέρες μας, ὡς τὰ σκλαβωμένα χῶματα τῆς Κύπρου.

«Ἡ πορεία τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν χρόνο ἀπὸ τὴν πανάρχαια ἀφετηρία ἕως τὸ σήμερα, εἶναι ταυτισμένη μὲ τὴν ἐλευθέρη καὶ ὑπερήφανη σκέψη, τὴν ἀδούλωτη ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀγῶνα.

«Αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμα ποὺ μᾶς στέλνουν ἀπὸ τὰ βῆθη τοῦ χρόνου οἱ ἀθάνατοι ὑπερασπιστὲς τῆς Κωνσταντινούπολης, οἱ ἥρωες ποὺ ἔπεσαν στὰ Τείχη τῆς στίς 29 Μαΐου τοῦ 1453 καὶ οἱ μάρτυρες ποὺ σφαγιάστησαν ἀπὸ τὰ στίφη τῶν βαρβάρων ποὺ ἀπέκοψαν τὴν Πόλη ἀπὸ τὸν ἔξω κόσμο καὶ στέρησαν ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα τὴν πολυδιάστατη πνευματικὴ ἀκτινοβολία τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ φάρου».

Ἡ περίθαλψις ἀτόμων μὲ εἰδικὰς ἀνάγκας

Ἡ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Δρος Ἰατροῦ κ. Χριστοῦ Τσαχαγέα προεδρευομένη «Ἐθνικὴ Ἐταιρεία Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης» ὠργάνωσε τὴν 28ην Μαΐου ἐν Ἀθήναις τὴν 5ην αὐτῆς «Ἐπιστημονικὴν Ἡμερίδα» ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἰδρυματικὴ καὶ ἀνοικτὴ περίθαλψις ἀτόμων μὲ εἰδικὰς ἀνάγκες στὴν Ἑλλάδα». Κατὰ τὴν ἡμερίδα αὐτὴν ἢ ὑπὸ διακεκριμένων εἰδικῶν εἰσηγητῶν ἐξετάσθη τῶν ἱατρικῶν, νοσηλευτικῶν, ψυχολογικῶν, κοινωνικῶν, οἰκονομικῶν καὶ ἄλλων πρακτικῶν παραμέτρων τοῦ πολυδιάστατου θέματος σινεπληρώθη διὰ τῆς ὑπομνήσεως τῆς συμβολῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας οὐ μόνον εἰς τὴν κατάπαισιν τῆς ἐν τῷ προχριστιανικῷ κόσμῳ περιθωριοποιήσεως καὶ νομίμου ἐξοντώσεως τῶν ἀτόμων μὲ εἰδικὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καθ' ὅλου ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν ὀργανωμένου προνοιακοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπεμνήσθη τὸ ὑπὲρ τῶν ἀτόμων τούτων ἐκτεταμένον ἐνδιαφέρον αὐτῆς διὰ τῆς ἰδρύσεως εἰδικῶν ἰδρυμάτων πρὸς περίθαλψιν ἢ ἐκπαίδευσιν καὶ κοινωνικὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν. Τοιαῦτα ἰδρύματα ὑπάρχουν καὶ λειτουργοῦν ἀθορύβως ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ἐν πολλαῖς τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων (Ἀλεξανδρουπόλεως, Δημητριάδος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, Ἡλείας, Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας, Κερκύρας, Κορίνθου, Μαντινείας, Μεσσηνίας, Ν. Σμύρνης, Παραμυθίας, Πα-

τρῶν, Πειραιῶς κ.ἄ.). Ἰδιαίτερος λόγος ἐγένετο διὰ τὸ θαυμάσιον σχετικῶν ἰδρυματικῶν ἔργων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης ἐν Σπάρτῃ, Μολαίοις καὶ Νεαπόλει, τοῦθ' ὅπερ, ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔχει τονίσει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, ἀποτελεῖ συμβολικὴν καὶ οὐσιαστικὴν ἀντιπαράθεσιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ προχριστιανικὸν ἀνθεστῶς τοῦ ἐντὸς τῶν τοπικῶν ὁρίων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ταύτης παρακειμένου ἐν Ταυγέτῳ βαράθρου, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Καιάδας καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐρρίπτοντο διὰ νὰ φονευθοῦν ἄτομα μὲ εἰδικὰς ἀνάγκας.

«Τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας»

Ἐν τῶν ὠραιότερων πασχалиνῶν δημοσιευμάτων, τὰ ὁποῖα κατέκλυσαν τὸν ἡμερήσιον καὶ περιοδικὸν Τύπον κατὰ τὰς ἀγίας ἡμέρας τοῦ Πάσχα, εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ ἐν τῷ «Σημειωματαρίῳ» τῆς ἐφημερίδος «Ἡ Καθημερινὴ» δημοσιευθὲν σημεῖωμα τῆς πάντοτε προβαλλούσης τὴν ἑλληνορθόδοξον χριστιανικὴν παράδοσιν διακεκριμένης δημοσιογράφου κ. Ἐλένης Μπίσιτσα. Ἐν τῷ γλαφυρῷ αὐτῷ σημειώματι, τὸ ὁποῖον προέβαλλε «τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἀνεφέροντο, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς:

«Μὴν πάρετε στὰ παιδιὰ σας, στὰ βαφτιστήρια σας, στὰ ἐγγόνια σας λαμπάδες μὲ καταναλωτικὰ "ἰνδάλματα", μὲ ξενόφερτους ἥρωες καὶ ἡρωίδες ἀπὸ ταινίες καὶ κινούμενα σχέδια, ὅσον καὶ ἂν εἶναι δημοφιλεῖς στὸ παιδομάνι. Ἡ λαμπάδα εἶναι σύμβολο πίστεως, φέρνει τὸ φῶς στὸν πιστό, γιατί τὸ φῶς εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. "Ἐγὼ εἰμι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου", λέγει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς "ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ". Τὸ κερὶ ἀκολουθεῖ τὸν Ἐπιτάφιο καὶ ἡ ἀναστάσιμη λαμπάδα, συνήθως λευκὴ, χαίρει τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου.

»Γι' αὐτὸ, καλοὶ μου φίλοι, ὅσοι ἔχετε τὴν εὐτυχίαν νὰ δωρίσετε τὴν ἀναστάσιμη λαμπάδα σὲ μικρὸ παιδί, σκεφθεῖτε ὅτι τοῦ δίνετε τὸ πρῶτο του Φῶς, τὴ δυνατότητα νὰ πάρει κι αὐτὸ μέρος στὸ ὄλο θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως. "Δεῦτε λάβετε Φῶς" καὶ ἀνάβουν οἱ λευκὲς λαμπάδες, στολισμένες μὲ κορδέλα, μὲ λουλουδία, μὲ αἰγουλᾶκια ἔστω. Ἀλλὰ ὄχι μὲ κορσάρους καὶ Κουασιμόδους καὶ Ποκαχόντες καὶ Ρομπότ. Κοντὰ στὰ τόσο ὑπεύθυνα μαθήματα ποὺ δίνετε στὰ πρῶτα βήματα τῶν μικρῶν παιδιῶν ἄς εἶναι κι αὐτὸ, ἓνα καὶ σημαντικὸ: μιὰ λευκὴ ἀπέριττη λαμπάδα ποὺ ἀνάβει γιὰ τὴν ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως, γιὰ τὸν Χριστό. Καὶ ὄχι γιὰ τὶς σειρήνες τοῦ καταναλωτισμοῦ. Κάποτε τὰ παιδιὰ θὰ μεγαλώσουν καὶ θὰ θυμοῦνται τὴν πρώτη τους λαμπάδα κι αὐτὸν ποὺ τοὺς τὴν ἔδωσε. Θὰ ναι ἢ σειρὰ τους —τὸ λέει κι ἡ λέξις— νὰ μεταλαμπαδεύσουν στὰ δικά τους παιδιὰ τὸ "πιστεῦω" τῆς λευκῆς λαμπάδας τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ε. Δ. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεὶμ προήδρευσε τῶν κατὰ μῆνα Μαΐον τακτικῶν ἐργασιῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου:

— Τὴν Παρασκευὴν 9ην Μαΐου ἐ.ἔ. τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐπεσκέφθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Γελάσιος, Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Πατριαρχείου τῆς Βουλγαρίας.

— Τὴν Τρίτην 13ην Μαΐου ἐ.ἔ. τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐπεσκέφθη ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος κ. Σαβέριος, Ἱεράρχης τῆς Συροορθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Διευθυντῆς τοῦ ἐν Μοσούλῃ Ἰσλάμ Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

— Τὴν Τετάρτην 14ην Μαΐου ἐ.ἔ. τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱεράς Συνόδου ἐπεσκέφθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κῶου κ. Αἰμιλιανὸς (Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου).

— Τὴν Τρίτην 20ὴν Μαΐου ἐ.ἔ., τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεὶμ ἐπεσκέφθη εἰς τὸ ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Γραφεῖον τοῦ ὁ Πρόεδρος τῆς Νέας Δημοκρατίας κ. Κων/νος Καραμανλῆς.

— Τὴν Πέμπτην 22αν Μαΐου ἐ.ἔ., τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεὶμ ἐπεσκέφθη εἰς τὸ ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Γραφείον τοῦ ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Γεράσιμος Ἀρσένης.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Τὴν 18ην Μαΐου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ ὑπάλληλος τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» Κωνσταντῖνος Κωνσταντόπουλος. Οὗτος σχεδὸν ἐπὶ ἥμισυν αἰῶνα διηκόνησεν εἰς τὸ περιοδικόν, διακριθεὶς διὰ τὴν εὐφυΐαν, τὴν ἐργατικότητα, τὴν ἀνάληψιν πρωτοβουλιῶν, τὸ συντονιστικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὸ πνεῦμα ἐξυπηρετήσεως κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καὶ ἰδίως τῶν μετὰ τοῦ περιοδικοῦ ἐρχομένων εἰς ἐπαφὴν Σεβ. Ἀρχιερέων. Ἡ κηδεῖα του ἔγινε τὴν 20ὴν Μαΐου εἰς τὸ Νεκροταφεῖον Παλαιοῦ Φαλήρου. Τὸ περιοδικόν, ἀντὶ καταθέσεως στεφάνου, ἀπέστειλεν, εἰς μνήμην του, δοχ. 40.000 εἰς τὸ Ἴδρυμα προστάσεως ἀπόρων κορασίδων «Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ν. Σμύρνης.

Ε. Δ. Θ.

Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Στὸ Ἀναμορφωτήριον Κασσαβετείας ἡ παρουσία τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας εἶναι ἀποφασιστικῆς σημασίας. Οἱ νέοι 15-25 ἐτῶν ποὺ φιλοξενοῦνται στὸ ἴδρυμα αὐτὸ ἀποτελοῦν μιὰ ἰδιόρρυθμη κοινωνία μὲ ἐιδικῆς ἀνάγκης. Οἱ ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες, παρ' ὅλη τὴν ἀγαθὴ προθεσίη τους, δὲν μποροῦν πάντοτε νὰ ἀνταποκρίνονται στίς

ἀνάγκης αὐτές, ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἶναι ὑπηρεσιακοί. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς ἕνας τρίτος ἀλλὰ ἀποδεκτὸς κατ' ἀρχὴν παράγων, διαθέτουσα ἐξειδικευμένα στελέχη, μπορεῖ καὶ θέλει νὰ προσφέρει μὲ ἀγάπη τὶς ὑπηρεσίες τῆς στὸν ἄνθρωπο ποὺ πάσχει. Στὸ ἀναμορφωτήριον Κασσαβετείας συντελεῖται αὐτὴ τὴν ὥρα μὲ πρωτοβουλία τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας ἕνα ἀθόρυβο, ἀλλὰ ἐντυπωσιακὸ ἔργο, τοῦ ὁποῦ ἀποδέκτες εἶναι οὐσιαστικὰ οἱ νέοι τοῦ κοινωνικοῦ περιθωρίου.

Μιὰ ομάδα ἐθελοντῶν μας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν π. Θεόδωρο Μπατάκα, καὶ μὲ συνεργάτες του τοὺς π. Θεμ. Μουρτζανό, Σιλουανὸ Καλαντζῆ καὶ Ἀπόστ. Ραφτόπουλο, μεταβαίνει μίαν φορὰ τὴν ἐβδομάδα στὸ Ἀναμορφωτήριον καὶ ἐπιδίδεται κατ' ἀρχὴν στὴν κατ' ἄτομον ἀγωγή. Τὸ πρόγραμμα ἐφαρμόζεται χάρις στὴν εὐρύτητα σκέψεως ποὺ χαρακτηρίζει τὸν Δ/ντὴ τοῦ Καταστήματος κ. Χρηστο Δραγοῦτσο, καὶ τοὺς σωφρονιστικοὺς ὑπαλλήλους, ποὺ στὰ πρόσωπα τῶν κληρικῶν βλέπουν τοὺς συνεργάτες των καὶ ὄχι τοὺς ἀνταγωνιστές. Τὰ παιδιὰ στὴν ἀρχὴ ἦσαν ἐπιφυλακτικά. Φοβοῦνταν ὅτι οἱ κληρικοί μπορεῖ νὰ ἦσαν ἀπεσταλμένοι τῆς διοικήσεως γιὰ νὰ τοὺς κάνουν κακό, γι' αὐτὸ καὶ χρειάσθηκε πολὺς καιρὸς γιὰ νὰ κερδίσουν οἱ κληρικοί μας τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς ιδιότητος αὐτῆς νεανικῆς κοινωνίας. Κι ἔπειτα προχώρησαν στὴ διοργάνωση τῆς βιβλιοθήκης, ἐνὸς χώρου προοριζομένου γιὰ τὰ παιδιὰ, ὅπου μποροῦν νὰ εὐρίσκουν τὸν χρόνο γιὰ νὰ κουβεντιάξουν μὲ τοὺς κληρικούς, νὰ ζητοῦν ὁδηγίες, νὰ διαβάζουν κατάλληλα βιβλία. Οἱ κληρικοί ἀνταποκρίνονται σ' αὐτὴν τὴν κίνηση μὲ ἀγάπη. Τὸ παρεκκλήσιο τῆς Φυλακῆς εἶναι ἕνα ἄλλο σημεῖο ἀναφορᾶς. Τὰ παιδιὰ ἔμαθαν νὰ τὸ περιποιοῦνται, νὰ τὸ φροντίζουν, νὰ προσεύχονται μέσα σ' αὐτό. Οἱ ἱερεῖς τελοῦν ἰ. Ἀκολουθίες, καθὼς καὶ τὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας.

Τὸ ἔργο τῶν κληρικῶν ὑποβοηθοῦν τὰ μέλη τοῦ Σωματείου «Οἱ φίλοι τῶν Φυλακισμένων Ὁ Ἐσταυρωμένος» ποὺ δραστηριοποιοῦνται τελευταία, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ π. Θεοδ. Μπατάκια, μὲ πολλὴ φροντίδα καὶ ἀναλαμβάνουν νὰ καλύψουν ὑλικῆς ἀνάγκης τῶν νέων αὐτῶν, προσφέροντάς τους δῶρα χρήσιμα, ἀτομικὰ εἶδη ἀκόμη καὶ ὑπηρεσίες ἐξυπηρέτησης γιὰ τὶς ὑποθέσεις ποὺ τοὺς ἀφοροῦν. Οἱ νέοι ἔχουν πολλὰ προβλήματα. Τώρα, ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνον ἐντατικῆς ἐργασίας στὸ ἄτομο αὐτό, τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ὁρατά.

(Ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως)

Ίερά Μητρόπολις Ἡλείας καὶ Ὠλένης

Μὲ τὶς καλύτερες τῶν ἐντυπώσεων καὶ πλήρως εὐχαριστημένα, ἔφυγαν τὴ Δευτέρα 9 Ἰουνίου τὰ 88 παιδιὰ

και οι 15 συνοδοί τους από την Καλούγα της Ρωσίας, περιοχή Τσέρνομπιλ, που φιλοξένησε για 15 ημέρες η Ί. Μητρόπολη Ήλειας στις κατασκηνώσεις Σκαφιδιάς.

Στο διάστημα της έδω παραμονής τους, παιδιά και συνοδοί χάριξαν τον ήλιο και τη θάλασσα, έζησαν τη ζεστή φιλοξενία του Ήλειακού λαού και επισκέφθηκαν διάφορα αρχαιολογικά και χριστιανικά μνημεία.

Το Σάββατο το βράδυ σε μια όμορφη αποχαιρετιστήρια γιορτή, έγινε και τυπικά η λήξη της 15νθήμερης κατασκηνώσης όπου μαθητές και συνοδοί εύχαρίστησαν θερμά τον Σεβ. Μητροπολίτη Ήλειας κ. Γερμανό, που με έντολή του καλύφθηκαν δωρεάν όλα τα έξοδα παραμονής της αποστολής, εύχαρίστησαν επίσης όλους τους συνεργάτες του Μητροπολίτη και δήλωσαν ότι αυτές οι 15 ημέρες θα είναι ένα ευτυχισμένο κομμάτι της ζωής τους που ποτέ δεν θα ξεχάσουν.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Γερμανός εύλόγησε και κατευόδωσε τους Ρώσους φιλοξενούμενους και στην αρχηγό της αποστολής έδωσε για τον Κυβερνήτη της Καλούγα την κάτωθι επιστολή:

*Πρός
τον Governer - Κυβερνήτην Καλούγας
Κύριον Sudarencov Valerio Bassilievts
Ρωσία*

Διά του παρόντος έγγραφου ήμων θέλω να σας εύχαριστήσω για την αποστολή των 88 παιδιών από την περιοχή σας και να σας συγχαρώ, γιατί όλοι, η κυρία Αρχηγός, οι Συνοδοί και τα παιδιά, έδειξαν άριστη διαγωγή και έφανερωσαν την ευγένεια του Ρωσικού Λαού.

Με την ευκαιρία αυτή, κ. Κυβερνήτα, θέλω να σας γνωστοποιήσω, ότι η Ίερά Μητρόπολις μας επιθυμεί αυτή η αποστολή να γίνεται κάθε χρόνο αυτήν την εποχή με ισάριθμα παιδιά και συνοδούς και θα τους παρέχωμε πλούσια φιλοξενία.

Επίσης μπορούμε να φιλοξενήσουμε έδω στην Ήλεια 15 παιδιά, αγόρια και κορίτσια όρφανά η πτωχά, εις τα οποία θα καλύπτουμε πάντα τα έξοδά τους έμεις έδω στην Ελλάδα και θα τους παρέχωμε πλήρη φιλοξενία (διαμονή, φαγητό, ένδυσι, βιβλία, περίθαλψη κ.λπ.), ηλικίας 8 έως 15 ετών για να μάθουν την Έλληνική γλώσσα και να τελειώσουν το Δημοτικό η το Γυμνάσιο η το Λύκειο και αν θέλουν να φοιτήσουν σε Κολλέγια η Πανεπιστήμια για να σπουδάσουν μίαν επιστήμην της προτιμήσεώς τους.

Δέν θα υπάρχει υποχρέωσις να λάβουν Έλληνική υπηκοότητα η ταυτότητες. Θα μένουν Ρώσοι και όποτε θέλουν θα μπορούν να επιστρέψουν στην Ρωσία.

Θα μένω πάντα υποχρεωμένος εάν τύχω της απαντήσεώς σας.

Επί τούτοις διατελώ,

Με εύχες και εκτίμησι

Ο Μητροπολίτης

† Ο Ήλειας Γερμανός

Ί. Μητρόπολις Ν. Ίωνίας & Φιλαδελφείας

Την Κυριακήν 25 Μαΐου έπραγματοποιήθη η Γ' έορτη της Χριστιανικής Νεολαίας της Ίεράς Μητροπόλεως εις το προαύλιον του Ί. Ναού Άγίας Άναστασίας Περισσού, παρουσία του Σεβ. κ. Κωνσταντίνου, πολλών Κληρικών και πλήθους κόσμου, νέων και νεανίδων της περιφερείας της Ί. Μητροπόλεως.

Κατά την διάρκειαν της έορτης έπαρουσιάσθησαν δύο θεατρικά δρώμενα, τοπικοί χοροί από διαφόρους περιφερείας της χώρας μας και έψάλησαν διάφορα άσματα και θρησκευτικοί ύμνοι από πολυμελή χορωδιάν νέων και νεανίδων.

Την εκδήλωσιν εκλείσει ο Σεβ. κ. Κωνσταντίνος, ο οποίος συνεχάρη την Χριστιανικήν Νεολαίαν της περιφερείας της Ί. Μητροπόλεως διά την άφοσίωσίν των εις τον Χριστόν και την Έκκλησίαν και παρώτρυνεν αυτούς να παραμείνουν πάντοτε κοντά εις την Έκκλησίαν, η οποία περιφρουρεί την νεότητα από τους κινδύνους που την άπειλούν και έγγυάται την πρόοδον και την ευτυχίαν των.

— Η Ί. Μητρόπολις εις σεμνήν τελετήν που έπραγματοποιήθη την Τετάρτην 28 Μαΐου εις την Αΐθουσαν του Πνευματικού Κέντρου αυτής, προσέφερε 33 Τραπεζικά βιβλιάρια εις ισάριθμα άπορα και όρφανά κορίτσια και τέκνα πολυτέκνων οικογενειών της Μητροπολιτικής περιφερείας. Έκτός των βιβλιαρίων αυτών προσέφερε και άλλα 15 εις ισάριθμα κορίτσια του Έκκλησι. Όρφανοτροφείου Θηλέων «Η Άγία Φιλοθέη». Κατά την Τελετήν ώμίλησε καταλλήλως ο Σεβ. κ. Κωνσταντίνος, ο οποίος και έδεξιώθη έν συνεχεία τα παιδιά αυτά εις υπαίθριον χώρον με παιγνίδια και προσέφερε προς αυτά πρόχειρον γεύμα.

(Έκ της Ίεράς Μητροπόλεως)

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Το εξαίρετον Δελτίον Οικουμενικής Έπικαιρότητας «Ένημέρωσις», το όποιον εκδίδεται υπό της — έν Γενεύη, έδρα του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών— Μονίμου Άντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, κατέστησε ως έξης γνωστήν την άποχώρησιν της Έκκλησίας της Γεωργίας εκ του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών (ΠΣΕ) και εκ του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Έκκλησιών:

«Με γράμμα του προς τους Γενικούς Γραμματείς του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών (ΠΣΕ) και του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Έκκλησιών (ΚΕΚ) ο Πατριάρχης Γεωργίας Ήλιος Β', άνεκοίνωσε την άπόφαση της Έκκλησίας του όπως άποχωρήσει από τους έν λόγω Διαχριστιανικούς Όργανισμούς.

»Το λακωνικό τουτο πατριαρχικό γράμμα, που φέρει ημερομηνία 22 Μαΐου 1997, έχει ως έξης: “Επιθυμώ να επιστήσω την προσοχή σας σ' ένα σοβαρό πρόβλημα το όποιο προέκυψε ένταύθα. Πρόκειται περι της άρνητικής στην Έκκλησία μας άντιμετωπίσεως της Οικουμενικής

Κινήσεως κατά τὰ τελευταία ἔτη. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἔλαβε τέτοιες διαστάσεις, ὥστε νὰ ἀπειλεῖ τὴν Ἐκκλησίαν μας μὲ σχίσμα καὶ διαμάχες μεταξὺ κλήρου καὶ λαοῦ. Ἐν ὄψει τῆς καταστάσεως ποὺ δημιουργήθηκε, τὴν 20ῆ Μαΐου 1997, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Γεωργίας συζήτησε τὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας στὸ ΠΣΕ (στὸ ΚΕΚ), καὶ ἔλαβε τὴν ἐξῆς ἀπόφαση: Δοθέντος ὅτι, συχνά, τὰ συμπεράσματα τῶν Ὁρθοδόξων δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψη στὸ ΠΣΕ (στὸ ΚΕΚ), καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ τελευταία ἔτη παρατηρήθηκε κάποια ἀπόπειρα προσδόσεως στὸ ΠΣΕ (στὸ ΚΕΚ) ἐνὸς ἐκκλησιολογικοῦ χαρακτήρος, ἡ Γεωργιανὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία θεώρησε σκόπιμο νὰ ἀποχωρήσει ἀπὸ τὸ ΠΣΕ (τὸ ΚΕΚ)".

»Ἡ ἐν λόγω ἀπόφαση σχετίζεται μὲ τὴν ἀνταρσία τεσσάρων γεωργιανῶν Ἡγουμένων καὶ εἴκοσι περίπου Ἱερομονάχων καὶ Μοναχῶν, οἱ ὅποιοι, μεταξὺ 27ης Ἀπριλίου καὶ 19ης Μαΐου 1997, ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλο, εἶχαν παύσει τὸ μνημόσυνο τοῦ Πατριάρχου Γεωργίας καὶ διακόψει ὁποιαδήποτε κανονικὴ σχέση μὲ τὶς λοιπὲς κατὰ τόπους Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, προβάλλοντας τὸ ἐπιχείρημα ὅτι, συμμετέχοντας στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ συνεργαζόμενες μὲ τὸ ΠΣΕ καὶ τὸ ΚΕΚ, οἱ Ἐκκλησίες αὐτὲς εἶχαν ὑποπέσει στὴν "παναίρεση τοῦ οἰκουμενισμοῦ".

»Στὴν ἴδια συνεδρία ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Γεωργίας συζήτησε καὶ τὴν περίπτωση τῶν ἐν λόγω κληρικῶν καὶ μοναχῶν. Κρίνοντας δὲ ὅτι, μὲ τὴν πράξη τους αὐτῆ, οἱ ἀνωτέρω ἔγιναν αἰτία σχίσματος στὴν Ἐκκλησία, ἀπέλυσε καὶ ἔθεσε σὲ ἀργία τοὺς πρωτοστάτες τῆς ἀνταρσίας, τέσσερις Ἡγουμένους, ἐπέβαλε δὲ τὸ ἐπιτίμιο τῆς ἀκωνωνησίας πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐνισταμένους, προειδοποιώντας αὐτοὺς ὅτι ἂν δὲν μετανοήσουν, θὰ λάβει κατ' αὐτῶν τὰ πειθαρχικὰ ἐκεῖνα μέτρα, τὰ ὁποῖα προβλέπει τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Δίκαιο.

»Ἡ Ἐκκλησία Γεωργίας εἶχε γίνῃ μέλος τῶν ὡς ἄνω δύο Ὁργανισμῶν τὸ 1962, ὁ δὲ νῦν Προκαθήμενός της, εἶχε διατελέσει Πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὸ 1979 ἕως τὸ 1983».

Ε. Δ. Θ.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ Πάπας Ἰωάννης - Παῦλος Β', ὁμιλῶν τὴν 21ην Μαΐου ἐν Ρώμῃ, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ Ἀναστάς Κύριος ἐνεφανίσθη καὶ εἰς τὴν Παναγίαν Μητέρα του. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὁ Πάπας εἶπε τὰ ἐξῆς: «Τὰ Εὐαγγέλια δίδουν πληροφορίας περὶ διαφορῶν ἐμφανίσεων τοῦ Ἀναστάτου, ἀλλ' οὐχὶ περὶ συναντήσεως τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τῆς Μητρός Του. Ἡ σιωπὴ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Μαρίαν μετὰ τὴν Ἀνάστασιν... Πρέπει ἐν τούτοις νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἡ Μαρία πιθανῶς ἦτο τὸ πρῶτον πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνεφανίσθη ὁ ἀναστάς Ἰησοῦς... Δὲν θὰ ἠδύνατο ἡ ἀπουσία τῆς Μαρίας ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ὄρθρου βαθέος μετέβησαν εἰς τὸν τάφον (πρβλ. Μάρκ. 16,1 καὶ Ματθ. 28,1), νὰ προσφέρῃ μίαν ἀπόδειξιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχεν ἤδη συναντήσει αὐτήν»;

— Ἀπὸ 25ης Μαΐου μέχρι 1ης Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἐπραγματοποιήθη ἐν Breslau τὸ 46ον Παγκόμιον Εὐχαριστιακὸν Συνέδριον πρὸς προβολὴν τῶν σχέσεων «Εὐχαριστίας καὶ Ἐλευθερίας». Τὸ Συνέδριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον διὰ πρώτην φορὰν συγκαλεῖται ἐν χώρα τοῦ πρώην ἀνατολικοῦ «μπλόκ», ἦτο ἀφιερωμένον ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πολωνίας ἐκ τοῦ Κομμουνισμοῦ.

— Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐν Βατικανῷ Συμβουλίου διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς πίστεως Καρδινάλιος Joseph Ratzinger ἐδήλωσε προσφάτως ἐν Μονάχῳ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάζονται ἐκ τῶν λαθῶν καὶ σφαλμάτων τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἡ Ἐκκλησία, παρὰ τὰς ἀδυναμίας της, δεικνύει «ποῦ εἶναι ὁ Θεὸς καὶ πῶς οἱ ἄνθρωποι δύναται νὰ ἔρχονται πρὸς Αὐτόν».

— Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ διαφόρων χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἐώρτασαν τὴν χιλιετηρίδα τοῦ θανάτου τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ ἀγίου Adalbert, ἐπισκόπου Πράγας, ὅστις εἶχεν ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν τῶν Ἑλλήνων τῆς Ρώμης καὶ ὅστις θεωρεῖται ὡς εἷς τῶν σακανεῶν τῆς ιδέας τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

— Ἀρθρον ἐν τῇ ἰταλικῇ ἐφημερίδι L'avvenire παρουσιάζει στατιστικὴν, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποῖαν περισσότεροι τῶν 12.000 κληρικῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας συνεκρούσθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς τὸ ναζιστικὸν καθεστῶς τῆς Γερμανίας. Ἐκ τούτων τουλάχιστον 400 ἐκλείσθησαν εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ἐνῷ 100 περίπου ἐθανατώθησαν. Ἡ πρὸς τὸν ναζισμὸν ἀντίστασις προεβλήθη προσφάτως διὰ τῆς μακαριωνυμίας μερικῶν ἐκ τῶν θανατωθέντων.

— Ὁ παρακολουθῶν τὰ ξένα ρωμαιοκαθολικὰ ἐντυπα (ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ) διαπιστώνει ὅτι συνεχίζονται αἱ συζητήσεις περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἱερωσύνης τῶν γυναικῶν καὶ αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς ἐκεῖνων, οἵτινες, παρὰ τὰς ἀντιδράσεις ἄλλων, προτείνουν τὴν παρὰ τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναβίωσιν τοῦ ἀνατολικοῦ θεσμοῦ τῶν κειροτονημένων διακονισσῶν.

Ε. Δ. Θ.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ὡς πληροφορεῖ ἡμᾶς τὸ Δελτίον Οἰκουμενικῆς Ἐνημερώσεως ΚΝΑ (= Katholische Nachrichten Agentur), κατὰ τὴν ἐν Δεκεμβρίῳ 1996 συγκληθεῖσαν ἐν Βουδαπέστη Συνέλευσιν Εὐρωπαϊῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν τοῦ Παγκοσμίου Λουθηρανικοῦ Συνδέσμου προεβλήθη ἡ ἀποφῆς ὅτι ἡ «καταλλαγὴ», περὶ τὴν ὁποῖαν θὰ ἀσχοληθῇ ἡ Β' Πανευρωπαϊκὴ Οἰκουμενικὴ Συνάντησις, δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ὀριζοντίαν διάστασιν αὐτῆς, ἦτοι πρὸς ἄρσιν μόνον «τῆς ἐντάσεως μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, μεταξὺ τῶν Θρησκειῶν καὶ πολιτισμῶν, μεταξὺ πλουσιῶν καὶ πτωχῶν, μεταξὺ τῶν λαῶν, μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ φύσεως», ἀλλὰ πρέπει νὰ δώσῃ προτεραιότητα εἰς τὸ ζήτημα τῆς συμφιλίωσης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἡτις ἔχει «αὐταξίαν», καὶ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀπλῶς ὡς μέσον πρὸς τὴν οἰκουμενικὴν ἢ ἠθικοκοινωνικὴν καταλλαγὴν.

Ε. Δ. Θ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Κωνσταντίνος Σπ. Στάικος, **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΟΥΜΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ (3000 π.Χ. - 1600 μ.Χ.)**, προλεγόμενα: Έλένη Γλύκατζη - Άρβελέρ, Άθήνα 1996, σσ. 8σέλιδο + ις' + 568 (σχήμα 24Χ33 έκασ., πολυτελής τόμος).

Στη σύγχρονη μεταβιομηχανική εποχή που χαρακτηρίζεται από τη ραγδαία ανάπτυξη των θετικών επιστημών, της ύψηλης ηλεκτρονικής τεχνολογίας και της ανέλιξης της με την εφαρμογή και λειτουργία του ονομαζόμενου Διαδικτύου (Internet), σ' αυτήν την εποχή της πληροφορίας (Informationsgesellschaft) και των βιβλίων με μορφή Διαλογικών Πολυμέσων (Interactive Multimedia), έχουμε το λίαν ευτυχές γεγονός της συγγραφής από τον Κωνσταντίνο Στάικο του λαμπρού και πολυτελούς τόμου της *Βιβλιοθήκης*, που αποτελεί «όγκώδες λεύκωμα»¹ και «πανοραμικό άπλαντα με πλήθος πληροφοριών και εικόνων από την εποχή της αρχαιότητας ως την Αναγέννηση»².

Ανοίγοντας τον τόμο ο αναγνώστης καταπλήσεται από το προσχέδιο της βασιλικής βιβλιοθήκης της Γαλλίας που είναι τυπωμένο στο έσωφυλλο. Έδώ ο άνθρωπος αισθάνεται ίσως «σμικρός» εικονιζόμενος μέσα στα εκατομμύρια των βιβλίων της ανώτερου βιβλιοθήκης. Και μπορεί να έρωτά: ποιά ή σχέση με τα βιβλία; Κι ή απόκριση έρχεται από το motto (έμβλημα) του έργου: «Την σοφία πρέπει να την επιδιώκουμε για χάρη της και μόνο». Η γνώση και ή σοφία είναι άρκετές, κατά την πεποίθηση του αθηναίου φιλοσόφου Σωκράτη, για να πράξει ο άνθρωπος το αγαθό και να πετύχει την ευδαιμονία. Μέσα από τη σοφία των βιβλίων γίνεται *beatus vir*, «άνηρ ευδαίμων», ευτυχισμένος άνθρωπος, όπου το πρωτόγραμμα της λατινικής αυτής έκφρασης κοσμεί το έξωφυλλο και τη θήκη του βιβλίου.

Τα Προλεγόμενα (σελ. α'-γ') γραμμένα από την πρύτανη Έλένη Γλύκατζη - Άρβελέρ, Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου, αναφέρονται γενικά στη βιβλιοθήκη, τα είδη, την πορεία και το περιεχόμενό της. Γράφει χαρακτηριστικά: «Σκευός σοφίας ή κάθε βιβλιοθήκη δηλώνει με την επιμέρους ιστορία της τη συνείδηση της πνευματικής συνέχειας, που στεριώνει

μάθηση και παιδεία χάρη στην άπρόσκοπτη κληρονομιά γνώσης... Κληρονομιά λοιπόν ζωντανή ή όποια βιβλιοθήκη, πλουτίζεται για να πλουτίσει, και γίνεται χώρος διάσωσης και διάδοσης του ουσιάδους».

Ακολουθεί το Προλογικό σημείωμα (σελ. ε'-ζ') του συγγραφέα Κωνσταντίνου Στάικου, του ανθρώπου με «το πάθος για ό,τι σχετίζεται με το βιβλίο και την ανάγνωση», «του προικισμένου ανθρώπου», που τον χαρακτηρίζει «ή ευρυμάθεια και ή βαθιά γνώση γύρω από την ιστορία του ελληνικού βιβλίου», ο οποίος ανοίγει την πύλη στο περιεχόμενο του κειμένου, στο έσωτερικό της *Βιβλιοθήκης*. Τονίζει ότι «σκοπός της συγγραφής της *Βιβλιοθήκης* είναι ή εξιστόρηση των λόγων που οδήγησαν τους λαούς οι οποίοι αναπτύχθηκαν γύρω από τη Μεσόγειο και τη Δύση να συλλέξουν και να θησαυρίσουν σε κλειστούς φυλασσόμενους χώρους, δηλαδή σε βιβλιοθήκες, την προφορική τους παράδοση και τα έπιτεύγματα της λογοτεχνίας τους, όπως και κάθε μορφή γνώσης, άποτυπωμένη σε πινακίδες και βιβλία, από το 3000 π.Χ. έως τις αρχές του 16ου αιώνα μ.Χ.

»Σκοπός, επίσης, είναι ή ανίχνευση και ή καταγραφή της πορείας που ακολούθησε ο θεσμός της βιβλιοθήκης διαμέσου των αιώνων και ή επίδραση που δέχτηκε από τα διάφορα πνευματικά ρεύματα και τις ιστορικές συγκυρίες γενικότερα. Και σκοπός του βιβλίου είναι να έπισημανθούν τα αίτια που έπηρέασαν μαζί με τη διάδοση του θεσμού της βιβλιοθήκης και την κτιριακή και αρχιτεκτονική τυπολογία της, τόσο ως προς τον ρυθμό της όσο και ως προς τον έξοπλισμό της». Πραγματεύεται, έτσι, ο συγγραφέας «τη μεταφορά της γνώσης από γενιά σε γενιά μέσα από το βιβλίο» και καθετί που θα βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει καλύτερα το περιεχόμενο του έργου.

Στη συνέχεια ακολουθούν Ευχαριστίες, Μεθοδολογία, Πίνακας Περιεχομένων, Βραχυγραφίες (σελ. θ'-ις'), που αποτελούν τα κατατοπιστικά προκαταρκτικά μέρη του βιβλίου, το οποίο χωρίζεται σε δύο ένότητες:

Η Α' ένότητα (σελ. 1-239), αποτελούμενη από έντεκα κεφάλαια, ξεκινά από τους Σουμερίους, με τη σφηνοειδή γραφή τους, και καταλήγει στην ιταλική Αναγέννηση. Έδώ ο αναγνώστης διαβάζει για το Έπος του Γκιλγκαμες, τις πρώτες αρχαιακές και λογοτεχνικές βιβλιοθήκες, το αιγυπτιακό Βιβλίο των Νεκρών την κλασική εποχή με τις βιβλιοθήκες του Πλάτωνα, του Άριστοτέλη, του Θεόφραστου την ελληνιστική εποχή με τη μεγάλη Βιβλιοθήκη της Άλε-

1. Βλ. Δ. Μητρόπουλου, «Ψυχής Ιατρεία...», στην έφημερίδα *Το Βήμα* (26.1.1997, Νέες Έποχές, σ. 9), σελ. 41.

2. Βλ. Νίκου Βατόπουλου, «Η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών», στην έφημερίδα *Η Καθημερινή της Κυριακής* (16.2.1997), σελ. 40.

ξάνδρειας, τής Περγάμου κ.ά. Καταγράφονται, επίσης, οι δημόσιες και ιδιωτικές βιβλιοθήκες, κατά τη ρωμαϊκή περίοδο ή βιβλιοθήκη του Αύγουστου, του Τιβέριου, του Βεσπασιανού, του Τραϊανού· στις ρωμαϊκές επαρχίες ή βιβλιοθήκη του Πανταίνου, του Άδριανού· και στη συνέχεια παρουσιάζονται οι πρώτες χριστιανικές βιβλιοθήκες, οι μοναστηριακές του βυζαντινού κόσμου, τής Μονής του Σινά, των Στουδίων· ή βιβλιοθήκη του Φωτίου πατρ. ΚΠόλεως και του Άρθέα αρχιεπ. Καισαρείας· κατόπιν εξετάζεται ο Μεσαίωνας και τὰ επιτεύγματα τής Αναγέννησης στο χώρο τής βιβλιοθήκης. Σε όλα τὰ ανωτέρω προσδιορίζεται τὸ εἶδος τής γραφῆς, τὰ ὕλικά του βιβλίου, ἡ θεματολογία, τὸ ἀναγνωστικὸ κοινό, ἡ ἀρχιτεκτονική και ἄλλοι βασικοὶ παράγοντες για τὴν καταγραφή και ἐξέλιξη τής βιβλιοθήκης.

Στὴν Β' ἐνότητα (σελ. 241-501) παρουσιάζονται με ἄρτιο ἐπιστημονικὸ τρόπο και προσιτὴ γλῶσσα δεκατέσσερις σημαντικὲς και ἀντιπροσωπευτικὲς Μοναστηριακὲς και Οὐμανιστικὲς βιβλιοθήκες. Πρῶτη ἡ Βιβλιοθήκη του Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου στο Φανάρι και ἀκολουθεῖ ἐκείνη τής Μονής του Ἁγίου Ἰωάννου του Θεολόγου στὴν Πάτμο. Στὴ συνέχεια ἡ Βατικανὴ στὴ Ρώμη, ἡ Μαρκιανὴ στὴ Βενετία, ἡ Λαυρεντιανὴ στὴ Φλωρεντία κ.ά.

Ἡ βιβλιογραφία (σελ. 505-536) που ἀκολουθεῖ, μαζί με τὰ Εὐρετήρια (σελ. 537-563), ἀποτελοῦν τεκμήριο τής ἐπιστημονικότητας, τής ἀκρίβειας και τής ποιτικῆς ἐργασίας του συγγραφέα, καθὼς ἡ βιβλιογραφία παρέχει τὴ δυνατότητα στον ἀναγνώστη για περαιτέρω ἐμβάθυνση και τὰ εὐρετήρια, «τὰ καλὰ ἐργαλεῖα», καθιστοῦν εὐχρηστο τὸν τόμο.

Ἡ Βιβλιοθήκη, λοιπόν, με τὲς ἐξακόσιες καλοτυπωμένες σελίδες σὲ πολυτελὴ χαρτὶ 150 γραμμαρίων, κοσμεῖται με ἑκατὸν τριάντα ἐγχρωμες και ἐξήντα ἀσπρόμαυρες φωτογραφίες, με διακόσιες εἰκόνες ἀπὸ χαρακτικὰ και εἰκοσι σχέδια βιβλιοθηκῶν. Ἀκόμη, τὸ ἐξώφυλλο με ἐνθετὴ ἐγχρωμὴ διακόσμηση, ἡ καλλιτεχνικὴ βιβλιοδεσία με χρυσοτυπία μαζί με τὴν πολυτελὴ ἐπιχρυσωμένη κασετίνα, καθιστοῦν τὸν τόμο πραγματικὸ «θησαυρό», που ὑποδειγματικὰ ἀντικροῦει τὴν κοινὰ ἀποδεκτὴ σήμερα φράση του κορυφαίου φιλόλογου τῶν νεότερων χρόνων Ἰωάννη Συκουτρή, που ὀμιλοῦσε για «τὴν ἀσέβειαν του νεοέλληνοσ προς τὴν παρθενίαν του χάρτου».

Και θὰ ὀλοκληρώσουμε με τὴ φράση του φιλοσόφου Δημοκρίτου, που ἔλεγε: «Εὐλογεῖν ἐπὶ καλοῖς ἐργασια καλόν», δηλαδή ὠραῖο πράγμα εἶναι νὰ ἐπαινεῖ κανεὶς τὲς καλὲς κι ὀμορφες πράξεις. Ἐπαίνους, εὐχαριστίες και, γιατί ὄχι, εὐγνωμοσύνη προς τὸν ἐξαίρετο συγγραφέα που κατέγραψε με θαυμαστο και συστηματικὸ τρόπο τὲς «μητροπόλεις του πνεύματος», «τὰ ἱατρεία ψυχῆς», τὲς βιβλιοθήκες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Γεωργίου Ἐμμ. Πιπεράκι, **Ἡ ἘΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ἩΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ**, ἐκδ. «Ἐπτάλοφος», Ἀθήνα 1997, σσ. 172.

Ἀπὸ τὲς ἐκδόσεις «Ἐπτάλοφος» κυκλοφόρησε πρόσφατα τὸ βιβλίο του Ἐπ. Καθηγητῆ στο Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν Γεωργίου Ἐμμ. Πιπεράκι, με τὸν τίτλο «Ἡ ἐν Ὀρθοδοξία Ἡνωμένη Εὐρώπη». Τὸ βιβλίο ἀφιερώνεται «στο μοναχικὸ πολίτη τής Εὐρώπης που θεοποίησε τὴν ἐλευθερία του... που ἀπέρριψε τὴν ὀρθόδοξη πίστη του και ἐγγλωβίστηκε στὴ μοναξιά του», ὅπως πολὺ εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ συγγραφέας.

Τὴν καθιερωμένη «εἰσαγωγή» στο βιβλίο ἔχει ἀντικαταστήσει ἕνα μικρὸ ἀνθολόγιο ἀπὸ τὲς Διδαχὲς του Γέροντος Πορφυρίου για τοὺς Ἁγίους. Ὁ μακαριστὸς Γέροντας, με τὸ προορατικὸ χάρισμα και τὴν ἀσκητικὴ ἀπλότητα, δὲν ἔπαυε νὰ τονίζει ὅτι «με τὴ συχνὴ ἀνάγνωση τῶν ἱερῶν βιβλίων, δηλαδή τής Ἀγίας Γραφῆς, τῶν βίων τῶν Ἁγίων και τῶν ὕμνων γικῶν βιβλίων τής Ἐκκλησίας μας, ἡ ψυχὴ ἀγιάζεται και ἐμεῖς ἀγιαζόμεθα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε. Ἀὐτὸ συμβαίνει, γιατί ἔτσι ἡ ψυχὴ μας ἀλλάζει ἐσωτερικά, δηλαδή ἐλκύεται ἀπὸ τοὺς Ἁγίους με τοὺς ὀποίους συνεχῶς συναναστρέφεται νοερά και ἔτσι σκέπτεται ὅπως αὐτοί, αἰσθάνεται ὅπως αὐτοί, θέλει ὅσα αὐτοί και κάνει ὅσα αὐτοί, και βρῖσεται μαζί τους ἀπαλὰ και ἀνεπαίσθητα».

Τὸ βιβλίο ἀποτελεῖται ἀπὸ εἰκοσι πέντε συνοπτικὰ συναξάρια τῶν Ὀρθοδόξων Ἁγίων Φωτιστῶν τής Δυτικῆς Εὐρώπης, ἰσαριθμα μεγαλυνάρια και ἕνα Δοξαστικὸ με θέμα τοὺς Ἁγίους τής ἐπὶ Ὀρθοδοξία Ἡνωμένης Εὐρώπης. Ἐκεῖνο ὀμως που καθιστὰ τὸ βιβλίο μοναδικὸ εἶναι οἱ εἰκόνες τῶν εἰκοσι πέντε δυτικοευρωπαϊκῶν Ὀρθοδόξων Ἁγίων, φιλοτεχνημένες ὀλες ἀπὸ τὸ συγγραφέα του βιβλίου Ἐπ. Καθηγητῆ Γ. Ε. Πιπεράκι, ὁ ὀποῖος ἀποδίδει με ἕνα προσωπικὸ ὕφος, περισσότερο βιωματικὸ παρὰ καλλιτεχνικὸ, τὸν ἰδιαίτερο χαρακτήρα του κάθε Ἁγίου. Τὸν εἰκονογράφο ἐνδιαφέρει κυρίως και προπάντων ἡ φανέρωση τῶν ψυχικῶν χαρακτηρισμῶν τῶν Ἁγίων. Ἡ θερμὴ πίστη, ἡ ἀκατάβλητη ἀγωνιστικὴτητα, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγάπη, ἡ γενναιοδωρία, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ συγκατάβαση, ἡ ὕπομονη, ἡ ἡσυχαστικὴ διάθεση, ἡ ἀπλότητα και ἡ μακροθυμία ἀποκαλύπτονται με τρόπο ἀνεπιτήδευτο, πραγματικὰ ἀγιογραφικὸ και ἐν κατανύξει προσευχομένης καρδίας καθαρᾶς.

Ἐλπίζουμε τὸ βιβλίο σύντομα νὰ μεταφρασθεῖ και στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα, ὅστε νὰ γίνεῖ προσιτὸ και στο εὐρύτερο ἀγγλόφωνο κοινό, για νὰ ὀφελῆθῃ πνευματικῶς και νὰ ἐπανασυνδεθεῖ με τὴν ἀρχαία παράδοση τής μῆς και ἀδιαίρετης Ὀρθόδοξης Χριστιανοσύνης.

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΑΓΓΕΛΙΝΑΡΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 92/1997 «ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΑΡΑ ΤΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπ' όψιν:

1. Τās διατάξεις τής παραγρ. 4 του άρθρου 9 του Νόμου 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος».

2. Τās διατάξεις των άρθρων 4 περ. ε, 46 παρ. 2 και 10 παρ. 5 του Νόμου 590/1977.

3. Το άρθρον 3 τής «Σύμβασης παραχώρησης στο Δημόσιο τής Δασικής και αγροτολιβαδικής περιουσίας των Ίερών Μονών τής Έκκλησίας τής Ελλάδος» ήτις έκυρώθη με τον Νόμον 1811/1988.

4. Τήν από 12.6.1997 Απόφασιν Αύτης.

ΨΗΦΙΖΕΙ

Τόν υπ' αριθμ. 92/1997 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ, «Περί συστάσεως ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ παρά τή ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ» έχοντα ούτω:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 92/1997

«Περί συστάσεως ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ παρά τή ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

Άρθρον 1

ΣΥΣΤΑΣΙΣ - ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ - ΣΦΡΑΓΙΣ

1. Πρός διαχείρισιν των πάσης φύσεως πόρων και περιουσιακών στοιχείων των ανηκόντων εις τήν Έκκλησίαν τής Ελλάδος, συνιστάται ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ (Ο.Δ.) ή όποία λειτουργεί ως όργανον τής Δ.Ι.Σ. παρά τή Σ.Ε. επί των Οικονομικών, υπό τήν έποπτείαν τής Ι.Σ.Ι., διαθέτουσα σφραγίδα και λογότυπον.

2. Ό λογότυπος του συνιστωμένου δια του παρόντος όργάνου είναι: ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ.

3. Η σφραγίς τής Οικονομικής Διαχείρισεως σύγκειται εκ τριών όμοκέντρων κύκλων.

Είς τον έξωτερικόν αναφέρεται κύκλω ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Είς τον μεσαίον ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ και εις τον έσωτερικόν τὰ αρχικά τής Διαρκούς Ίεράς Συνόδου (Δ.Ι.Σ.).

Άρθρον 2

ΣΚΟΠΟΣ

1. Σκοπός τής κατά τὸ άρθρον 1 παρ. 1 του πα-

ρόντος Κανονισμού συνιστωμένης Οικονομικής Διαχείρισεως είναι ή διοίκησις και αξιοποίησις τής έν γένει άκινήτου και κινητής περιουσίας τής άνηκούσης εις τήν Έκκλησίαν τής Ελλάδος, ως και των πάσης φύσεως πόρων Αύτης.

2. Ός πόροι προς διαχείρισιν λογίζονται και αι διενεργούμεναι κρατήσεις υπέρ τής Έκκλησίας ή Όργανισμών Αύτης, δυνάμει διατάξεων Νόμων και έφ' όσον οι δικαιούχοι Όργανισμοί δεν αποτελούν ίδιον Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου ή Ίδιωτικού Δικαίου.

Άρθρον 3

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ - ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

1. Η Οικονομική Διαχείρισις διοικείται υπό πενταμελούς Διαχειριστικής Έπιτροπής (Δ.Ε.) αποτελουμένης:

α. Έκ του Προέδρου αύτης, Αρχιερέως τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, αναπληρουμένου εις περίπτωσηιν άπουσίας ή κωλύματος υπό του έχοντος τὰ πρεσβεία Αρχιερέως μέλους τής Δ.Ε.

β. Έκ δύο Αρχιερέων ως μελών, μετά των αναπληρωτών αύτων.

γ. Έκ δύο λαϊκών μελών μετά των αναπληρωτών των, έχόντων γνώσεις και έμπειρίαν περι τὰ οικονομικά θέματα.

2. Χρέη Γραμματέως τής Δ.Ε. εκτελεί κληρικός τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, είτε εκ των εργαζομένων εις τήν Ο.Δ. είτε εκ των ύπηρετούντων εις τήν Ίεράν Σύνοδον, είτε εις τήν Ίεράν Αρχιεπισκοπήν Αθηνών και τās όμόρους αύτη Ίεράς Μητροπόλεις.

Τόν Γραμματέα διορίζει ή Δ.Ε. όρίζουσα και τήν άντιμισθίαν αύτου, προτάσει του Προέδρου αύτης.

3. Η Δ.Ε. εύρίσκεται έν άπαρτία παρόντων τουλάχιστον τριών εκ των μελών αύτης, εκ των όποίων τουλάχιστον δύο να είναι Αρχιερείς.

Αί αποφάσεις αύτης λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν.

4. Δια τήν διοίκησιν, διαχείρισιν και αξιοποίησιν τής Έκκλησιαστικής περιουσίας και των οικονομικών πόρων τής Έκκλησίας, εφαρμόζονται αι διατάξεις των Ίερών Κανόνων, ως και των Κανονισμών τής Ίεράς Συνόδου και αι βασικαι διατάξεις των Νόμων του Κράτους.

Άρθρον 4

1. Η Δ.Ε. διορίζεται δι' άποφάσεως τής Δ.Ι.Σ.

προτάσει τής επί τών Οικονομικών Σ.Ε. διὰ μίαν τριετίαν, δυναμένην νὰ ἀνανεωθῆ.

2. Τὴν Δ.Ε. δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ ἡ Δ.Ι.Σ. διαρκούσης τής θητείας εἴτε συνολικῶς εἴτε μερικῶς μετὰ ἀπὸ ἠτιολογημένην ἔκθεσιν τής ἐπὶ τών Οικονομικών Σ.Ε., ἐν ἣ περιλαμβάνεται καὶ ἡ πρότασις διὰ τὸν διορισμὸν τών νέων μελῶν μετὰ τών ἀναπληρωτῶν τῶν.

Ἡ θητεία τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον μερικῶς ἀντικαθιστωμένων μελῶν ἢ τῶν τυχόν παραιτουμένων εἶναι διὰ τὸ ὑπόλοιπον τής θητείας τής Δ.Ε.

3. Καθ' ὃν χρόνον ἐκκρεμεῖ διορισμὸς νέων μελῶν τής Δ.Ε., δὲν λαμβάνονται ἀποφάσεις δεσμευτικαὶ διὰ τὴν διαχείρισιν καὶ διοίκησιν, οὔτε καὶ ἐπὶ θεμάτων τὰ ὅποια ἔχουν μεταβιβάσθῃ εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν ἢ τὸν Πρόεδρον κατὰ τὴν παρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 5 καὶ παρ. 7 τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἄρθρον 5

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Δ.Ε.

1. Ἡ Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὰς ἐξῆς ἀρμοδιότητας:

α. Ἐπιμελεῖται τῶν εἰσπράξεων κάθε προσόδου, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τής Ο.Δ. τής Ἐκκλησίας, εἴτε ὡς νομοθετημένη εἰσφορά, εἴτε ὡς πρόσοδος περιουσίας, εἴτε ὡς προϊόν ἐκποιήσεως, εἴτε ὡς δωρεὰ κ.λ.π. καὶ τής λεπτομεροῦς καὶ συγκεντρωτικῆς λογιστικῆς ἀπεικονίσεως αὐτῶν.

β. Παρακολουθεῖ τὴν προετοιμασίαν καὶ διενέργειαν τῶν ἐντολῶν πληρωμῆς καὶ τὴν ἀπεικόνισιν αὐτῶν λογιστικῶς, ἀναλυτικῶς καὶ συγκεντρωτικῶς.

γ. Ἐπεξεργάζεται καὶ προετοιμάζει τὸ σχέδιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπομένου ἔτους, ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου καὶ ὑποβάλλει αὐτὸ πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν Δ.Ι.Σ. μέσῳ τής ἐπὶ τών Οικονομικών Σ.Ε. ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ προηγούμενου ἔτους.

Πρὸς διευκόλυνσιν τής ζητεῖ νὰ πληροφορηθῆ ἐγκαίρως τὰς ἀνάγκας τῶν Σ.Ε. καὶ τής Δ.Ι.Σ. μέσῳ τής ἐπὶ τών Οικονομικών Σ.Ε. καὶ τής Ἀρχιγραμματείας.

Συντάσσει καὶ ὑποβάλλει, μέσῳ τής ἐπὶ τών Οικονομικών Σ.Ε. εἰς τὴν Δ.Ι.Σ. τὸν ἀπολογισμὸν καὶ ἰσολογισμὸν ἐκάστου ἔτους ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ ἐπομένου ἔτους, συνοδευόμενον ὑπὸ ἐκθέσεως δύο ὀρκωτῶν λογιστῶν.

ε. Μελετᾷ καὶ προτείνει μέτρα πρὸς τὴν ἐπὶ τών Οικονομικών Σ.Ε. διὰ τὴν καλλιτέραν ἢ καὶ τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἀξιοποίησιν τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τής Ἐκκλησίας.

στ. Εἰσηγεῖται τοὺς ὅρους τῶν συμβάσεων, ἀντιπαροχῶν, ἀγοραπωλησιῶν καὶ πάσης ἐτέρας δι-

καιοπραξίας, ἐχούσης ἀμεσον σχέσιν μὲ τὰ διαχειριζόμενα ὑπ' αὐτῆς κεφάλαια εἰς τὴν ἐπὶ τών Οικονομικών Σ.Ε., ἥτις καὶ εἰσάγει τούτους εἰς τὴν Δ.Ι.Σ.

Ἡ Δ.Ι.Σ. διὰ τής ἐγκριτικῆς ἀποφάσεώς της, καθορίζει καὶ τὰς περαιτέρω ἐνεργείας τής Δ.Ε.

ζ. Εἰσηγεῖται τοὺς ὅρους καὶ τὰς τυχόν τροποποιήσεις αὐτῶν, βάσει τῶν ὁποίων διενεργούνται πλειοδοτικοὶ διαγωνισμοὶ μισθώσεων, ἐκποιήσεων, ἀντιπαροχῶν τῶν πάσης φύσεως ἀκινήτων εἰς τὴν ἐπὶ τών Οικονομικών Συνοδικῆν Ἐπιτροπὴν, ἥτις καὶ εἰσάγει τούτους εἰς τὴν Δ.Ι.Σ. πρὸς τελικὴν ἐγκρισιν.

η. Διενεργεῖ δι' ὑποεπιτροπῶν, ὀριζομένων δι' ἀποφάσεώς της, τοὺς πλειοδοτικούς καὶ μειοδοτικούς διαγωνισμοὺς δι' ἐκποιήσεις, ἀντιπαροχῶν, μισθώσεων, προμηθείας, ἀγορὰς ἀκινήτων καὶ οἰονόηποτε ἕτερον, τηρουμένης τής διαδικασίας τῶν περιπτώσεων ε, στ καὶ ζ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἀνεξαρτήτως ποσοῦ.

θ. Παρακολουθεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συναπτομένων συμβάσεων τής Ο.Δ. μεθ' οἰουδήποτε τρίτου, ὡς πρὸς τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων αὐτῶν καὶ τής νομιμότητος τής ἐκτελέσεώς των.

ι. Ἐγκρίνει τὰς δαπάνας ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐκδίδει τὰς ἀναλόγους ἐντολάς.

ια. Ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐγερσιν ἀγωγῶν καὶ τὴν κατάργησιν δικῶν καὶ ὀρίζει τὸν ἐκπρόσωπον αὐτῆς ἐνώπιον παντὸς Δικαστηρίου καὶ πάσης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

ιβ. Ὀρίζει τοὺς πληρεξουσίους δικηγόρους διὰ τὴν προάσπισιν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν οικονομικῶν συμφερόντων τής Ἐκκλησίας.

ιγ. Γνωστοποιεῖ, ἐντὸς τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ κατὰ τὴν πρώτην Συνεδρίαν τής Δ.Ι.Σ. τὰ προσδοκώμενα διὰ ἐπόμενον ἔτος ἔσοδα, προκειμένου νὰ κατανεμηθοῦν ὑπὸ τής Δ.Ι.Σ. τὰ κατὰ τὴν γνώμην της ποσὰ εἰς τοὺς κωδικοὺς ἀριθμοὺς ἐξόδων, διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ιδ. Ὀρίζει τριμελῆ πειθαρχικὴν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἔχοντος τὰ πρεσβεῖα Ἀρχιερέως, ἐκ τῶν μελῶν τής Ἐπιτροπῆς, διὰ τὸν δεῦτερον βαθμὸν πειθαρχικῆς ἐξουσίας.

2. Ἡ Δ.Ε. δι' ἀποφάσεώς της δύναται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτῆς ἢ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν μέρος τῶν ἀρμοδιοτήτων της, ὀρίζουσα ἐν ταυτῷ καὶ τὸ ὕψος τής ἀξίας δι' ἣν μεταβιβάζει ἀρμοδιότητα, ὅπου τοῦτο θεωρεῖ ἀπαραίτητον.

Ἄρθρον 6

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

1. Ὁ Πρόεδρος συγκαλεῖ εἰς τακτικὰς συνεδριάσεις τὴν Δ.Ε. ἀπαξ τουλάχιστον τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον.

Διὰ πάσαν συνεδρίαν τής Δ.Ε. τηροῦνται πρα-

κτικά, καταχωριζόμενα εις τὸ πρὸς τοῦτο βιβλίον πρακτικῶν, δεόντως θεωρημένον.

2. Συνεργάζεται μετὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ο.Δ. διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἣν κοινοποιεῖ πρὸς τὰ μέλη τουλάχιστον εἴκοσι τέσσαρες ὥρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως.

3. Ἐλέγχει τὴν ἀπαρτίαν τῆς συνεδριάσεως καὶ φροντίζει διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρακτικῶν.

4. Ἐχει τὴν εὐθύνην ὀργανώσεως τῆς Ο.Δ. μετὰ συμφωνον γνώμην τῆς Δ.Ε., προτείνων καὶ προωθῶν τὰ ληφθησόμενα μέτρα.

5. Λαμβάνει γνώσιν τῆς εἰσερχομένης ἀλληλογραφίας καὶ ὑπογράφει πᾶν ἐξερχόμενον ἔγγραφο.

6. Ὑπογράφει ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πᾶσαν σύμβασιν, δεσμευομένης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς πάντα τρίτον, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ διατάξεις.

7. Μετ' ἀπόφασιν τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται νὰ μεταβιβάσῃ μέρος ἢ τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένων ἀρμοδιοτήτων του εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, πλὴν τῆς προβλεπομένης εἰς τὴν παράγραφον 8 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τῆς ὑπογραφῆς ἐγγράφων ἀπευθυνόμενων εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σ.Ε. καὶ τῆν Δ.Ι.Σ. καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρχήν.

8. Ἀσκεῖ εἰς πρῶτον βαθμὸν τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων.

9. Ἀποστέλλει εἰς τὴν Δ.Ι.Σ. ἀνὰ τετράμηνον ὑπόλοιπα τῶν πιστώσεων κατὰ κωδικὸν ἐξόδου.

*Ἄρθρον 7

ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

1. Διὰ τὴν πλήρη καὶ διαφανῆ λογιστικὴν ἀπεικόνισιν τηροῦνται τὰ ἀκόλουθα βιβλία καὶ ἐκδίδονται τὰ κάτωθι παραστατικά:

A. i. Βιβλίον Ταμείου.

ii. Ἀναλυτικὸν Ἡμερολόγιον Ἐσόδων - Ἐξόδων.

iii. Γενικὸν Καθολικὸν Ἐσόδων.

iv. Γενικὸν Καθολικὸν Ἐξόδων.

v. Κτηματολόγιον.

vi. Βιβλίον Ἀπογραφῶν.

vii. Βιβλίον Ἀπολογισμῶν.

viii. Βιβλίον Ἰσολογισμῶν.

B. i. Γραμμάτια εἰσπράξεων τριπλότυπα.

ii. Χρηματικὰ ἐντάλματα πληρωμῶν τριπλότυπα.

Τὰ γραμμάτια καὶ τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα πληρωμῶν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκδοθοῦν καὶ εἰς πλείονα ἀντίτυπα ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

2. i. Τὸ Βιβλίον Ταμείου ἀπεικονίζει τὴν ταμειακὴν κατάστασιν τῆς Ο.Δ. εἰς τὴν ἡμερησίαν, μηνιαίαν καὶ ἐτησίαν βάσιν.

ii. Τὸ Ἀναλυτικὸν Ἡμερολόγιον Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων περιλαμβάνει εἰς ἡμερολογιακὴν βάσιν τὰ ἐκδοθέντα γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν κατὰ σειρὰν εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς ἀντιστοίχως.

iii. Εἰς τὸ Γενικὸν Καθολικὸν ἀποτυπώνονται τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα κατὰ τὴν κωδικὴν αὐτῶν σειρὰν.

Εἰς τὸ Κτηματολόγιον καταχωρίζεται τὸ σύνολον τῶν ἀκινήτων μετὰ πλήρους περιγραφῆς ὡς καὶ πᾶσα τυχὸν ἐπερχομένη μεταβολή.

Εἰς τὸν ἴδιον χῶρον καταχωρίζονται περιγραφόμενα ἀναλόγως καὶ τὰ κινητὰ ὡς καὶ αἱ κινητὰ ἀξία.

v. Εἰς τὸ βιβλίον Ἀπογραφῶν καταχωρίζονται ἐκάστοτε τὰ ἀποτελέσματα γενομένων τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀπογραφῶν.

vi. Τὸ Γραμμάτιον εἰσπράξεως, ἐκδιδόμενον διὰ πᾶσαν εἰσπραξίν εἴτε ὡς κοινὸν γραμμάτιον ἢ ὡς συμψηφιστικὸν τοιοῦτον, φέρει ἀπαραιτήτως τὸν Λογότυπον τῆς Ο.Δ., συνεχῆ αὐξοῦσα ἀριθμὸν, τὸν κωδικὸν τοῦ ἐσόδου, τὴν αἰτιολογίαν τῆς εἰσπράξεως, τὸ εἰσπραχθὲν ποσόν, τὸ ὄνομα ἢ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καταβαλόντος τὸ ποσόν, ὡς καὶ τὴν ὑπογραφὴν καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ διενεργήσαντος τὴν εἰσπραξίν.

vii. Τὸ χρηματικὸν ἐντάλμα πληρωμῆς (Χ.Ε.Π.), φέρει τὸν Λογότυπον τῆς Ο.Δ., τὸ πρὸς πληρωμὴν ὀλικὸν ποσόν, τὸν δικαιούχον τοῦ ποσοῦ, ἀνάμισιν τῆς κατὰ κωδικὸν ἐξόδου δαπάνης, τὴν αἰτιολογίαν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἔχοντος δικαίωμα ἐντολῆς, ἀριθμεῖται δὲ κατὰ τὴν σειρὰν ἐκδόσεώς του.

Ὅσαῦτως ἀναγράφονται ἐπ' αὐτοῦ ἀναλυτικῶς αἱ νομίμως γενόμεναι κρατήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφαιρούμεναι ἀπὸ τὸ ὀλικὸν ποσὸν εἰσπράττονται εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ γραμματίου εἰσπράξεως, καταχωρομένου ἐπὶ τοῦ Χ.Ε.Π. τοῦ α. ἀ. καὶ ἀποδίδονται διὰ Χ.Ε.Π. τάξεως τοῖς δικαιούχοις.

3. Πάντα τὰ βιβλία σελιδομετροῦνται κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῶν, φέρουν εἰς τὸ ὀπισθόφυλλον αὐτῶν θεώρησιν παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Σ.Ε. ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, ἐν ἧ ἀναγράφεται ὁ ἀριθμὸς τῶν σελίδων τὰς ὁποίας ἐμπεριέχει τὸ βιβλίον, ἢ χρῆσις διὰ τὴν ὁποίαν ἐθεωρήθη καὶ τὸ ἔτος διαχειρίσεως ἐντὸς τοῦ ὁποίου χρησιμοποιεῖται.

Αἱ δέσμαι τῶν γραμματίων θεωροῦνται καὶ αὐτὰ ἐκάστη εἰς τὸ ὀπισθόφυλλον τοῦ στελέχους καὶ περιλαμβάνουν τοὺς αὐξοῦσας ἀριθμοὺς τῆς δέσμης καὶ τὴν οἰκονομικὴν χρῆσιν τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύουν.

Τὰ βιβλία Ταμείου, Ἀναλυτικὸν Ἡμερολόγιον Ἐσόδων - Ἐξόδων, Γενικὸν Καθολικὸν Ἐσόδων καὶ Γενικὸν Καθολικὸν Ἐξόδων, ἀρχίζουν ἐκάστοτε μετὰ τὴν οἰκονομικὴν χρῆσιν.

4. Έντός έξι (6) μηνών από τής εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, εύθύνη τής Δ.Ε., θα έκπονηθής λεπτομερής Κανονισμός έσωτερικής λειτουργίας, δι' ου θα καθορίζονται αναλυτικώς αι εύθυναί έκάστου υπαλλήλου, ο τρόπος διαχειρίσεως τών διαφόρων υποθέσεων και ή πληρότης τών παραστατικών στοιχείων. Ο Κανονισμός Έσωτερικής Λειτουργίας, αφού έγκριθής υπό τής Δ.Ι.Σ. μετά από εισήγησιν τής Σ.Ε. επί τών Οικονομικών, θα αποτελή τόν οδηγόν τής διεξαγωγής τών διαχειριστικών πράξεων.

Άρθρον 8

1. Το όργανόγραμμα τής Ο.Δ. είναι το ακόλουθον:

A. Μία (1) θέσις Γενικού Διευθυντού.

B. Δύο (2) θέσεις Διευθυντών, έξ ών ο εις έχει τήν έποπτεϊάν τών εισπράξεων, τών δαπανών και του προσωπικού, ο δε έτερος τήν έποπτεϊάν τής αξιοποιήσεως τών περιουσιακών στοιχείων τής Έκκλησίας και του Λογιστηρίου.

Γ. Τμήματα.

i. Τμήμα Εισπράξεων - Πληρωμών - Ταμείων.

ii. Τμήμα Δαπανών.

iii. Τμήμα Περιουσίας - Έσοδων.

a) Γραφείον Άκινήτων,

β) Γραφείον Νομοθετημένων προσόδων,

γ) Χρεώγραφα - Κινητά άξια - Καταθέσεις.

iv. Τμήμα Λογιστηρίου.

v. Τμήμα Προσωπικού.

Δ. Γραφεία

i. Γραφείον Νομικής Έποστηρίξεως.

ii. Γραφείον Τεχνικής Έποστηρίξεως.

iii. Γραφείον Μηχανοργανώσεως.

iv. Γραφείον Προϋπολογισμού - Άπολογισμού και Έσωτερικού Έλέγχου.

v. Γραφείον Θεσσαλονίκης.

2. Ο Γενικός Διευθυντής και οι Διευθυνταί, είναι μετακλητοί υπάλληλοι με ειδικάς γνώσεις εις τὰ οικονομικά και διοικητικά, δύνανται δε να προσληφθούν δια τὰς θέσεις αυτάς και κληρικοί τής Έκκλησίας τής Ελλάδος. Εις τὰς θέσεις αυτάς είναι δυνατόν να τοποθετηθούν και εκ τών υπηρετούντων εις τήν Ο.Δ. Εις τήν περίπτωσιν ταύτην ή ιδιότης του μετακλητού υπαλλήλου ισχύει μόνον δια τὰ καθήκοντα τών θέσεων.

3. Τόν Γενικόν Διευθυντήν διορίζει ή Δ.Ι.Σ. κατόπιν κοινής προτάσεως τής Δ.Ε. και τής Σ.Ε. επί τών Οικονομικών, τούς δε διευθυντάς ή Δ.Ι.Σ. μετά πρότασιν τής Δ.Ε.

4. Εις το όργανόγραμμα τής παρ. 1 του παρόντος άρθρου εντάσσεται το υπηρετούν σημερον προσωπικόν από τήν Δ.Ε. μετά πρότασιν του Γενικού Διευθυντού.

5. Έντός εξαμήνου από τής εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού, ή Δ.Ε. θα υποβάλη ήτιολογημένην πρότασιν, δια τής οποίας θα καθορίζεται ο ακριβής αριθμός τών απαιτούμενων οργανικών θέσεων, τὰ απαιτούμενα προσόντα, ο τρόπος προσλήψεως τών υπαλλήλων και ή υπηρεσιακή κατάσταση αυτών, ως και εκθεσιν δια τήν καταλληλότητα τών εις αυτήν απεσπασμένων.

Η Σ.Ε. επί τών Οικονομικών θα μορφοποιήσῃ εις κανονιστικάς διατάξεις τήν υποβληθησομένην πρότασιν και θα εντάξῃ αυτήν εις τόν παρόντα Κανονισμόν, προ τής εισαγωγής αυτού εις τήν Ι.Σ.Ι. πρός κύρωσιν.

Άρθρον 9

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

1. Ο Γενικός Διευθυντής τής Ο.Δ. έχει τὰς ακόλουθους αρμοδιότητας:

i. Συντονίζει, έποπτεύει και έλέγχει το έργον τής Ο.Δ. εκτελών τὰς αποφάσεις τής Δ.Ε.

ii. Υπογράφει τὰ έγγραφα και συμβόλαια κατά τήν παρεχομένην προς αυτόν έκάστοτε εξουσιοδότησιν τής Δ.Ε.

iii. Εισηγείται εις τόν Πρόεδρον τής Δ.Ε. τὰ θέματα τής ήμερησίας διατάξεως.

iv. Είναι εισηγητής εις τήν Δ.Ε. τών συζητούμενων υπ' αυτής θεμάτων.

v. Μεριμνά δια τήν μεταξυ τών Γραφείων συνεργασίαν προς πληρεστέραν ώρίμανσιν και τήν σύνταξιν πληρεστέρας προτάσεως δια πάν θέμα άφορόν εις τούς σκοπούς τής Ο.Δ.

vi. Αποφασίζει επί άσκήσεως ασφαλιστικών μέτρων και παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τὰς έγερθείσας άγωγὰς και τήν εξέλιξιν τών δικών εν γένει.

vii. Αναλαμβάνει πρωτοβουλίας και εν συνεργασία μετά τών Τμημάτων και τών Γραφείων τής Ο.Δ., συντάσσει προγράμματα και μελέτας προς βελτίωσιν τής αποδόσεως τών περιουσιακών στοιχείων τής Έκκλησίας τὰς οποίας εισάγει εις τήν Δ.Ε. δι' αξιολόγησιν και αποδοχήν.

viii. Συγκαλεί τούς Διευθυντάς εν συμβουλίω και προεδρεύει αυτού ως συμβουλευτικού και ύποστηρικτικού όργάνου.

ix. Έποπτεύει τὰ Γραφεία Νομικής Έποστηρίξεως, Μηχανοργανώσεως και Προϋπολογισμού - Άπολογισμού και Έσωτερικού Έλέγχου και συντονίζει τήν δραστηριότητα αυτών.

x. Άσκει τήν πειθαρχικήν δίωξιν εις πάσαν περίπτωσιν είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν ύποβολής έγγραφου καταγγελίας.

2. Κατ' έτος και με τήν λήξιν του οικονομικού έτους συντάσσει και υποβάλλει εις τήν επί τών Οικονομικών Σ.Ε. δια τής Δ.Ε. εκθεσιν πεπραγμένων του λήξαντος έτους εντός του πρώτου τριμήνου του έπομένου έτους.

3. Έποπτεύει καὶ διευθύνει τὸ Γραφεῖον Θεσσαλονίκης.

Άρθρον 10

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

1. Εἰς τὸν πρῶτον Διευθυντὴν ὑπάγονται τὰ Τμήματα:

- α. Εἰσπράξεων - Πληρωμῶν - Ταμείων.
- β. Δαπανῶν.
- γ. Προσωπικοῦ.

Εἰς τὸν δεύτερον Διευθυντὴν ὑπάγονται τὰ Τμήματα:

- α. Περιουσίας - Έσόδων.
- β. Λογιστηρίου, καὶ
- γ. Γραφεῖον Τεχνικῆς Ὑποστηρίξεως.

2. Οἱ Διευθυνταὶ συντονίζουν, παρακολουθοῦν καὶ ἐποπτεύουν τὰ ὑπ' αὐτοὺς Τμήματα καὶ Γραφεῖα διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀντικειμένων τὰ ὅποια διαχειρίζονται, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιτυγχάνεται πλήρης ἐκμετάλλευσις τῶν διαχειριζομένων περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ὄντες ὑπεύθυνοι ἐναντι τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ. Ἐπίσης εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν πληρότητα τῶν συντασσόμενων ἀπὸ τὰ ὑπ' αὐτοὺς Τμήματα καὶ Γραφεῖα ἐγγράφων, συμβάσεων, παραστατικῶν στοιχείων κ.λπ., προσυπογράφοντες τὰ σχέδια τούτων.

3. Προτείνουν εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν ἐσωτερικὰς ἀλλαγὰς διὰ τὰ ὑπ' αὐτοὺς Τμήματα καὶ Γραφεῖα πρὸς εὐρυθυμότεραν λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας.

Άρθρον 11

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ - ΓΡΑΦΕΙΩΝ

1. Τμήμα Εἰσπράξεων - Πληρωμῶν - Ταμείων.

i. Ἐπιμελεῖται τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων τῆς Ο.Δ. ἐκδίδον τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων εἴτε συμψηφιστικὰ τοιαῦτα καὶ γνωστοποιεῖ εἰς τὸ Λογιστήριον πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων.

ii. Ἐνεργεῖ τὰς πληρωμὰς βάσει τῶν στοιχείων τῆς δαπάνης ἐντὸς τῶν ἐγκεκριμένων πιστώσεων ὄν συνυπεύθυνον διὰ τὴν πληρότητα τῶν παραστατικῶν στοιχείων.

iii. Τηρεῖ τὸ Βιβλίον Ταμείου ὑποχρεούμενον εἰς ἡμερησίαν, μηνιαίαν καὶ ἐτησίαν εἰκόνα.

iv. Γενικῶς εἶναι ὑπεύθυνον διὰ πᾶσαν εἰσπραξιν ἐσόδου καὶ τὴν παροχὴν τοῖς δικαιούχοις τῶν παραστατικῶν στοιχείων.

2. Τμήμα Δαπανῶν:

i. Ἐπιμελεῖται τῶν ἐπιβεβλημένων δαπανῶν συλλέγον τὸ σύνολον τῶν ἀναγκαίων ἐγγράφων καὶ παραστατικῶν στοιχείων, συντάσσει τὸ Χρηματικὸν ἔνταλμα (Χ.Ε.Π.) τὸ ὅποιον προσυπογράφεται ἀπὸ τὸν προϊστάμενον τοῦ Τμήματος.

ii. Ἐχει τὴν πρώτην εὐθύνην τοῦ νομοτύπου καὶ ἀναγκαίου τῆς δαπάνης καθὼς καὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐντὸς τῶν ὑφισταμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ.

3. Τμήμα Λογιστηρίου:

i. Ἐχει τὴν εὐθύνην τῆς λογιστικῆς ἀπεικονίσεως τῆς ἀσκουμένης Διαχειρίσεως εἰς τὰ τηρούμενα λογιστικὰ βιβλία.

ii. Σὲ συνεργασία μὲ τὸ Τμήμα προσωπικοῦ ἐκκαθαρίζει τὰς ἀποδοχὰς τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ.

4. Τμήμα Περιουσίας - Έσόδων:

i. Εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὴν καταγραφὴν τῆς κινήσεως καὶ ἀκινήτου περιουσίας παρακολουθεῖ τὰς ἐπερχομένας μεταβολὰς καὶ τὴν καταχώρησιν τῶν εἰς τὸ βιβλίον κτηματολογίου, εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας.

ii. Φροντίζει διὰ τὴν περιφρούρησιν τῆς περιουσίας μὲ τὴν συνδρομὴν τῶν Γραφείων Τεχνικῆς καὶ Νομικῆς Ὑποστηρίξεως.

iii. Προετοιμάζει προτάσεις ἀξιοποιήσεως συνεικουρούμενον ἀπὸ τὸ Γραφεῖον Τεχνικῆς Ὑποστηρίξεως, εἰσάγει δὲ ταύτας πρὸς μελέτην εἰς τὸ Συμβούλιον Διευθυντῶν, μετὰ γνώμην τοῦ ὁποίου εἰσάγονται εἰς τὴν Δ.Ε. πρὸς περαιτέρω ἐπεξεργασίαν.

iv. Παρακολουθεῖ τὰς συμβάσεις μισθώσεως, ἀντιπαροχῶν καὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀκινήτων καὶ ἐνημερώνει τὸ Τμήμα Εἰσπράξεων δι' ὅ,τι ἐνδιαφέρει τὸ ὡς εἴρηται Τμήμα, ὡς καὶ οἰονδήποτε Τμήμα ἢ Γραφεῖον διὰ τὰ κατ' αὐτά.

v. Κινεῖ τὴν διαδικασίαν τῶν ἀναγκαίων δημοπρασιῶν, ὡς καὶ τὴν πρόσκλησιν ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Ἐκκλησίας.

vi. Εἰσπυεῖται πᾶν πρόσφορον μέτρον διὰ τὴν διαφύλαξιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας.

5. Γραφεῖον Νομικῆς Ὑποστηρίξεως

i. Οἱ δικηγόροι, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον Νομικῆς Ὑποστηρίξεως, λαμβάνουν ὁδηγίαν ἀπὸ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ο.Δ. εἰς τὸν ὅποιον καὶ ὑπάγονται καὶ ὑποχρεοῦνται κατὰ τὸν Κώδικα περὶ Δικηγόρων νὰ παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας ἐν πρὸς ὑποστήριξιν οἰασδήποτε ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑποθέσεως ἀμελητί, μετὰ δὲ τὸ πέρασ αὐτῆς ὑποβάλλουν συνοπτικὸν ὑπόμνημα, τὸ ὅποιον κατατίθεται εἰς τὸν τηρούμενον ὑπὸ τοῦ Γραφείου περιουσίας φάκελλον τῆς ὑποθέσεως.

ii. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους ὑποβάλλουν συνοπτικὸν ὑπόμνημα διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν διαχειρισθείσας ὑποθέσεις εἰς τὸ ὅποιον ἀναφέρονται αἱ γενόμεναι ἐνέργειαι καὶ ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις.

6. Τμήμα Προσωπικοῦ:

i. Τηρεί τούς φακέλλους τών υπαλλήλων τής Ο.Δ., ως και παντός Έκκλησιαστικού Ύπαλλήλου άμβιβομένου υπό τής Ο.Δ.

ii. Παρακολουθεΐ τήν κατάστασιν αύτών και εΐσηγεΐται οΐκοθεν δια πάν θέμα άφορδν εις αύτήν.

iii. Εΐναι ύπεύθυνον δια τήν νομιμότητα τής προσλήψεως των και τήν νομότυπον άπομάκρυνσιν αύτών άπο τής ύπηρεσίας, καθως και δια τήν νομότυπον καταβολήν αύτοΐς τών άποδοχών των.

iv. Εΐσηγεΐται δια πάν θέμα άφορδν εις τδ προσωπικόν και τήν κατάστασιν του, συνεργάζετα δε μετὰ του Λογιστηρίου δια τήν σύνταξιν τών καταστάσεων τής μισθοδοσίας του.

7. Γραφείον Τεχνικής Ύποστηρίξεως:

i. Εΐναι ύπεύθυνον δια τήν παροχήν τεχνικών συμβουλών και δεδομένων πρδς τὰ λοιπά γραφεία και τήν παρακολούθησιν τών έργων άπο πλευράς τεχνικής εις τήν προσπάθειαν άξιοποίησεως τής Έκκλησιαστικής περιουσίας.

ii. Συνεπικουρεΐ τδ Γραφείον Δαπανών δια τήν νομότυπον και σκόπιμον πληρωμήν λογαριασμών άφορώντων εις κατασκευάς.

iii. Λειτουργεΐ ως συμβουλευτικόν δργανον δια τδν Γενικόν Διευθυντήν, τούς Διευθυντάς και τδ Συμβούλιον τών Διευθυντών.

8. Γραφείον Μηχανοργανώσεως:

Εΐναι ύπεύθυνον δια τήν παρακολούθησιν τής λειτουργίας τής μηχανοργανώσεως, εΐσηγούμενον πάν πρόσφορον μέτρον εις τδν Γενικόν Διευθυντήν δια τήν άποτελεσματικότεραν λειτουργίαν και παρακολούθησιν τών δεδομένων τής Ύπηρεσίας.

9. Γραφείον Προϋπολογισμού - Άπολογισμού και Έσωτερικού Έλέγχου:

Παρέχει βοήθειαν εις τδν Γενικόν Διευθυντήν κατά τήν πορείαν εκτελέσεως του Προϋπολογισμού και κατά τήν σύνταξιν του Άπολογισμού, καθως και εις τήν γενικήν έποπτεΐαν τής δραστηριότητος τής Ύπηρεσίας.

10. Γραφείον Θεσσαλονίκης:

Λειτουργεΐ ως άποκεντρωμένη ύπηρεσία εν Θεσσαλονίκη με τδ σύνολον τών άρμοδιοτήτων τής Κεντρικής Ύπηρεσίας υπό τδν έλεγχον και τήν έποπτεΐαν του Γενικού Διευθυντού.

Άρθρον 12

1. Οΐ εν γένει πόροι τής Έκκλησίας τής Ελλάδος διατίθενται δι' άποφάσεων τής Δ.Ι.Σ., προτάσει τής επί τών Οικονομικών Σ.Ε., δια τήν κάλυψιν τών έξόδων τής Δ.Ι.Σ., τὰς άποδοχὰς τών ύπηρετούντων εις τήν Δ.Ι.Σ. υπαλλήλων και τὰς Ύπηρεσίας αύτής, δια τδ εν γένει πνευματικόν και ποιμαντικόν έργον τής Έκκλησίας, δια τήν ύποστηρίξιν τής Εκπαιδεύσεως, τὰς λογίαις πρδς έτέρας Έκκλησίας και ει τι έτερον ήθελε καθορίσει ή Δ.Ι.Σ. δι' άποφάσεων τής.

2. Πόροι άπο ρευστοποίησιν κεφαλαίων ή κεφαλαιουχικών αγαθών επανεπενδύονται ύποχρεωτικώς.

Άρθρον 13

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Κανονισμδς τίθετα εις έφαρμογήν άπο τής έγκρίσεως αύτου υπό τής Δ.Ι.Σ. και τής δημοσιεύσεως του εις τδ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» και εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως, δυνάμει τών διατάξεων του άρθρου 9 περίπτ. 4 του Ν. 590/1977 και του Ν. 1811/1988.

2. Μετὰ τήν υπό του άρθρου 8 παράγρ. 5 προβλεπομένην προθεσμίαν και τήν συμπλήρωσιν του, εΐσάγετα πρδς κύρωσιν εις τήν Ίεράν Σύνοδον τής Ίεραρχίας, δυνάμει τών άρθρων 4 παρ. ε', 10 παρ. 5 και 46 παρ. 2 του Νόμου 590/1977.

Άρθρον 14

Άπο τής δημοσιεύσεως του παρόντος Κανονισμού εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως καταργούνται οΐ ύπ' αριθμ. 49/1990 και 52/1990 Κανονισμοΐ, ως και πάσα διάταξις άντικειμένη τω παρόντι Κανονισμω γενική ή ειδική, χωρίς να άναβιώνουν τὰ ύπ' αριθμ. 30, 31, 32 και 33 άρθρα του ύπ' αριθμ. 19/1980 Κανονισμού.

Άρθρον 15

ΚΑΛΥΨΙΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Άπο τὰς διατάξεις του παρόντος Κανονισμού προκαλείτα δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού του νομικού προσώπου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος, τδ ύψος τής όποίας δέν δύναται να προσδιορισθῆ.

Έν Αθήναις τῆ 12ῆ Ιουνίου 1997

- † Ο Αθηνών ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδροσ
- † Ο Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † Ο Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ
- † Ο Τριφυλίας και Όλυμπίας ΣΤΕΦΑΝΟΣ
- † Ο Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου ΔΩΡΟΘΕΟΣ
- † Ο Παραμυθίας, Φιλιατών και Γηρομερίου ΤΙΤΟΣ
- † Ο Ιωαννίνων ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ
- † Ο Γρεβενών ΣΕΡΓΙΟΣ
- † Ο Χίου, Ψαρών και Οίνουσιών ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
- † Ο Νικοπόλεως και Πρεβέζης ΜΕΛΕΤΙΟΣ
- † Ο Ίερισσοΐ, Άγ. Όρους και Άρδαμερίου ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
- † Ο Νικαίας ΑΛΕΞΙΟΣ
- † Ο Ναυπάκτου και Άγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ο Αρχιγραμματεΐς
† Ο Διαυλείας Δαμασκηνδς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Άρχιεπισκοπή Άθηνών

Έχοντας ύπ' όψει τās διατάξεις τών άρθρων 37, πργρ. 2 και 67 τού Ν. 590/1977, «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος», ως και τās διατάξεις τών άρθρων 33 και 34 τού ύπ' άριθ. 2/1969 Κανονισμού «Περί ίερών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων», προκειμένου, ίνα προβώμεν εις άνακήρυξιν ύποψηρίου πρός πλήρωσιν κενής θέσεως τακτικού Έφημερίου έν τώ Ίερώ Ναώ

Άγιών Άναργύρων, Δήμου Άγιών Άναργύρων καλούμεν τούς βουλομένους, ίνα καταλάβωσιν τήν Έφημεριακήν ταύτην θέσιν και έχοντας τά ύπό τού άρθρου 34/1β τού αύτου ως άνω Κανονισμού προβλεπόμενα κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από τής δημοσίευσως τής παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Έν Άθήναις τή 13η Ιουνίου 1997

Ο Άρχιεπίσκοπος
Έντολή Αυτού
Ο Πρωτοσύγκελλος
† Ο Μαραθώνος ΜΕΛΙΤΩΝ

Ίερά Μητρόπολις Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Άρ. Πρωτ. 147

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Πρός τόν Πρεσβύτερο Γεώργιο Μιχαλόπουλο, τού Σπυρίδωνος Κληρικό τής Ίεράς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου (νύν, άγνώστου διαμονής)

Σού κοινοπούμε τήν 1/1997 άπόφαση τού Έπισκοπικού Δικαστηρίου τής Ίεράς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, δίχως τό κατηγορητήριο και τό αίτιολογικό μέρος, προκειμένου νά λάβεις γνώση και νά άσκήσεις τά προβλεπόμενα από τό Νόμο 5383/1932 «Περί τών έκκλησιαστικών δικαστηρίων και τής πρό αυτών διαδικασίας» ένδικα μέσα.

Γουμένισσα, 19 Μαΐου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ο Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ Ε.Δ.

Διάκονος Θεόκλητος Κόκκινος

Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΗΣ, ΑΞΙΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΚΑΙ ΠΟΥΛΥΚΑΣΤΡΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ 1/1997

Τό Έπισκοπικό Δικαστήριο τής Ίεράς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, άποτελούμενο από τόν Πρόεδρό του Σεβ. Μητροπολίτη Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου κ. Δημήτριο και τά Μέλη του Πρωτοπρ. Κωνσταντίνο Καρακασίδη, έκ τών τακτικών μελών, και Πρωτοπρ. Σάββα Παντηρμά, έκ τών άναπληρωματικών, συνήλθε σέ συνεδρία τήν 13η Μαΐου

1997, ήμέρα Τρίτη, και ώρα 11.00' π.μ. στο Έπισκοπείο, παρόντος και τού Γραμματέως Διακόνου Θεοκλήτου Κοκκίνου, γιά νά κρίνει και νά δικάσει τήν ύπόθεση τού Πρεσβυτέρου Γεωργίου Μιχαλοπούλου, κληρικού τής Ί. Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, *πού κατηγορείται γιά ..., και συγκεκριμένα ότι...*

Δίκασε έρήμην τού κατηγορουμένου, ό οποίος κλήθηκε νόμιμα μέ τή δημοσίευση τού Κλητηρίου Έπικρίματος στο περ. «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τής 1.3.1997 και τής 15.3.1997 και στην ήμερήσια έφημερίδα «ΕΣΤΙΑ» τής 25.2.1997 και 26.2.1997, αλλά δέν παρουσιάσθηκε κατά τήν σημερινή δικάσιμο.

Έξέτασε και μελέτησε έπισταμένως όλα τά έγγραφα τού φακέλλου τής δικογραφίας.

Σκέφθηκε σύμφωνα μέ τούς θείους και ίερούς Κανόνες και τούς Νόμους τού Κράτους.

Έλαβε ύπόψη του τήν εισήγηση τού Πρωτοπρ. Κωνσταντίνου Καρακασίδη, στην όποία ό κατηγορούμενος κρίνεται ένοχος τής κατηγορίας πού τό άποδίδεται.

Έπειδή, από τή μελέτη τού όλου φακέλλου τής δικογραφίας και τήν άκροαματική διαδικασία, άποδείχθηκε πλήρως ή ένοχη τού κατηγορουμένου Πρεσβυτέρου Γεωργίου Μιχαλοπούλου κατά τό κατηγορητήριο *και συγκεκριμένα ότι...*

Έπειδή από τίς μαρτυρικές καταθέσεις άποδείχθηκε ή ένοχη τού κατηγορουμένου,

Έπειδή τό παράπτωμα τού κατηγορητηρίου σαφώς προβλέπεται και ρητώς τιμωρείται από τούς θείους και ίερούς Κανόνες, όπως και από τά Γραφικά Λόγια, μέ τήν ποιή..., και συγκεκριμένα από τούς Ίερούς Κανόνες: 1)... 2)... και 3)... *και από τά Γραφικά Λόγια:* α)... και β)...

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Άφου είδε και τό άρθρο 12 τού Ν. 5383/1932, *κηρύσσει τόν κατηγορούμενο Πρεσβύτερο Γεώργιο Μιχαλόπουλο*, κληρικό τής Ίεράς Μητροπόλεως Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, *ένοχο* γιά... *και συγκεκριμένα* ότι...

Καί, έπειδή ή προβλεπόμενη ποινή γιά τό παράπτωμα τού κατηγορουμένου είναι μεγαλύτερη τής άρμοδιότητος τού Έπισκοπικού Δικαστηρίου, *τό Δικαστήριο κηρύσσει έαυτό άναρμόδιο και διαβιβάζει όλη τή δικογραφία στο Πρωτοβάθμιο Συνοδικό Δικαστήριο γιά τά περαιτέρω*. Διατάσσει τήν δημοσίευση τής παρούσης στο περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», δίχως τό κατηγορητήριο και τό αίτιολογικό μέρος, και καταδικάζει σέ βάρος τού κατηγορουμένου και ύπερ τού ΤΠΟΕΚΕ τή δικαστική δαπάνη τών 30.000 δραχμών.

Κρίθηκε, άποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε αύθημερόν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ο Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Πρωτοπρ. Κωνσταντίνος Καρακασίδης

Πρωτοπρ. Σάββας Παντηρμάς

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Διάκονος Θεόκλητος Κόκκινος

Ίερά Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἀρθρῶν 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 204 καὶ ἀπὸ 23.11.1963 ἡμετέραν Ἀπόφασιν «Περὶ συστάσεως δέκα (10) ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἄρτης», δ) τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2104/1976 Ἐγκυκλίου τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ ἀναδιάρθρωσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων» καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἰ. ναῷ

Ἁγίου Δημητρίου πόλεως Ἄρτης καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 34/1α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 2α Ἰουνίου 1997

† Ὁ Ἄρτης ἸΓΝΑΤΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ

Κοιμήσεως Θεοτόκου Ναούσης Πάρου (β' θέσις) καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Νάξῳ τῇ 9η Ἰουνίου 1997

† Ὁ Παροναξίας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ν. Σμύρνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

- 1) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Καλαμακίου
- καὶ 2) Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀλίμου

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ν. Σμύρνη τῇ 13η Ἰουνίου 1997

† Ὁ Ν. Σμύρνης ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Ναυπάκτου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλιον Δ. Θεοδώρου, Ἡ Ἐκθεσις ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Δόξα τοῦ Βυζαντίου» καὶ τὰ μηνύματα αὐτῆς.

Μητροπ. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, Ὁ πολιτικὸς γάμος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ δημιουργηθέντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προβλήματα.

Ἐπόμνημα τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου περὶ τῶν τελουμένων ὑπὸ σχισματικῶν Παλαιοημερολογιτῶν «Μυστηρίων».

Ἀντ. Κ. Παπαντωνίου, Στόχοι καὶ ἀρχές ὑλοποιήσεως τοῦ Ε.Π. «Καταπολέμησις τοῦ Ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἄγορὰ Ἐργασίας».

Ι. Μ. Χατζηφώτη, Ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικής κ. Πέτρου Ζ'.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισίαι.

Κανονισμὸς 92/1997 «Περὶ συστάσεως Οἰκονομικῆς Διαχειρίσεως παρὰ τῇ Συνοδικῇ Ἐπιτροπῇ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Παράρτημα.